

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ ภาพใหม่ ”
DIRECTING OF SHOT FILM TITLE “ NEW PICTURE ”

นางสาวรุจิราภา บุญยม
Miss RUJIRAPA BOONYOM

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ ภาควิชาศิลปะศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2550

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ ภาพใหม่ ”

DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “ NEW PICTURE ”

นางสาวรุจิราภา บุญยม

Miss RUJIRAPA BOONYOM

ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่ ๒๒ พ.ค. ๕๙.....

(อาจารย์กิตติ ศรีมณี)

หัวหน้าภาควิชา.....วันที่ ๒๒ พ.ค. ๕๙.....

(อาจารย์วีศักดิ์ รักใหม่)

ศิลปนิพนธ์ การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ ภาพใหม่ ”
DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “ NEW PICTURE ”

ชื่อ นางสาวรุจิราภา บุญยม
สาขาวิชา ภาพยนตร์และวีดิโอ
ภาควิชา นิเทศศิลป์
คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา พ.ศ. 2550
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กิตติ ศรีมณี

บทคัดย่อ

โครงการกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ ภาพใหม่ ” มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการทำคือ เพื่อศึกษากระบวนการทำงานของการทำภาพยนตร์ขนาดสั้นแนวชีวิต โดยเน้นการกำกับการแสดง เพื่อให้นักแสดงสามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกของตัวละครสื่อไปถึงคนดูให้คนดูเชื่อถือในเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ

ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ ภาพใหม่ ” นำเสนอเรื่องราวของเด็กชายวัย 8 ขวบที่ได้รับผลกระทบจากการที่ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่มีปัญหาทะเลาะกันจนถึงขั้นแยกทาง เด็กจึงระบายความรู้สึกนึกคิดของตัวเองออกมาเป็นภาพวาดที่ดูโหดร้าย ซึ่งความคิดรุนแรงเช่นนี้อาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กให้เขากระทำในสิ่งที่คาดไม่ถึงต่อไปในภายหน้าได้

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินนิพนธ์การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง“ ภาพใหม่ ” ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน บริษัท และบุคคลหลายๆท่าน ที่ให้ คำปรึกษา แนะนำ กำลั้งใจ ความกรุณา และความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

- ครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยเป็นกำลั้งใจ และให้กำลั้งทรัพย์ในการถ่ายทำ
- อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กิตติ ศรีมณี และคณะกรรมการทุกท่าน
- อาจารย์วุฒิกร คงคา, นางสาวเกศริน เตชะมา, เด็กชายนัฐนันท์ มหากนก
นักแสดงที่สละเวลามาช่วยเหลือ
- นายณราพงศ์ บุญหมั่น, นายศิวิชญ์ หงส์จินดาเกษตร, นายนราธิป อารัมสตรอง,
นายวิศรุต ชาติพระคุณ, นายสุทธิชัย เหลืองอมรเลิศ ทีมงานในการถ่ายทำ
- คุณสัญญา กล่อมกลางที่ให้ความช่วยเหลือด้านสถานที่และช่วยเหลือในการถ่ายทำ
- บริษัท บิ๊กบอย จำกัด ที่ให้ความช่วยเหลือด้านไฟในการจัดแสง
- รุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อนๆ ทุกคน
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ขอขอบคุณทุกท่านสำหรับความช่วยเหลือในทุกๆด้าน ทำให้งานศิลปินนิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

รุจิราภา บุญยม
มีนาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
ขอบเขตของโครงการ.....	1
ลักษณะของโครงการ	2
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2

2 การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล

บทภาพยนตร์แนวชีวิต	3
ความหมายของภาพยนตร์แนวชีวิต	3
แนวทางในการนำเสนอภาพยนตร์.....	3
ผู้กำกับภาพยนตร์	3
ความหมายและความสำคัญของผู้กำกับภาพยนตร์	3
หน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์	4
การเขียนบทภาพยนตร์.....	6
องค์ประกอบของบทภาพยนตร์.....	6
การสร้าง โครงเรื่อง.....	7
ข้อมูลในการนำมาเขียนบทภาพยนตร์.....	8
ศิลปะกับจิตวิทยาเด็ก	8
ลักษณะของศิลปะเด็ก	9
ศิลปะกับอารมณ์.....	15

	พฤติกรรมของเด็กที่ครอบครัวยุติความอบอุ่น	15
	ผลกระทบต่อเด็กจากการที่พ่อแม่ทะเลาะกัน	17
3	บทภาพยนตร์	
	ประเด็น	18
	โครงเรื่องย่อ	18
	การสร้างตัวละคร	18
	ลักษณะตัวละคร (Character)	19
	การพัฒนาบทภาพยนตร์	22
	บทภาพยนตร์	41
4	ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre - production)	
	การทำความเข้าใจบทภาพยนตร์	48
	การกำกับการแสดง	49
	การทดสอบและการคัดเลือกนักแสดง (Casting)	50
	การกำกับศิลป์	57
	สถานที่ถ่ายทำ การออกแบบฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉาก	59
	บทถ่ายทำภาพยนตร์ (Shooting Script)	61
	บทภาพ (Story Board)	72
	เอกสารแยกย่อยบทก่อนการถ่ายทำ (Script Breakdown)	87
	ใบนัดหมายเวลานักแสดง (Call Sheet)	89
	ใบงบประมาณการผลิต (Budget)	91
5	ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Production)	
	การถ่ายทำภาพยนตร์	92
	การกำกับการแสดง	93
	การกำกับภาพ	94
	การจัดแสง	95
	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ	100

6	ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post – production)	
	การลำดับภาพ.....	102
	ตัวอย่างภาพการเปรียบเทียบการตัดต่อ Rough Cut และ Fine Cut	103
	การลำดับภาพโดยละเอียด (Fine Cut)	106
	การลำดับเสียง	110
7	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
	ปัญหาก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์	113
	แนวทางในการแก้ไขปัญหาก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์	114
	ปัญหาระหว่างการถ่ายทำภาพยนตร์.....	114
	แนวทางในการแก้ไขปัญหาระหว่างการถ่ายทำภาพยนตร์	115
	ปัญหาหลังการถ่ายทำภาพยนตร์	116
	แนวทางในการแก้ไขปัญหาหลังการถ่ายทำภาพยนตร์.....	116
	ข้อเสนอแนะ	116
	บรรณานุกรม.....	117
	ประวัติผู้เขียน	118

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่	หน้า
1-12. ภาพวาดศิลปะของเด็ก	13
13-24. ภาพวาดศิลปะของเด็ก	14
25-28. ภาพการแสดงบทบาทสมมติหิวและเหม่อลอย	52
29-32. ภาพการแสดงบทบาทสมมติโกรธ เก็บกด	52
33. นักแสดงรับบทเป็น มด	54
34. นักแสดงรับบทเป็น แม่	55
35. นักแสดงรับบทเป็น พ่อ	56
36-37. ภาพ Reference ในการเซตฉากภายในห้องนอน	57
38-41. ภาพสถานที่ถ่ายทำจริง จากภายในห้องนอน	58
42-43. ภาพสถานที่ถ่ายทำหลังจากเซตแล้ว.....	58
44. สถานที่ถ่ายทำจากภายนอกบ้าน	59
45-46. สถานที่ถ่ายทำจากภายในบ้าน	59
47-51. สถานที่ถ่ายทำจากภายในห้องนอน	60
52-57. ภาพตัวอย่างการกำกับภาพ.....	94
58-61. ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลาเช้า จากภายในห้องนอน	95
62-63. ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลาเช้า จากภายในบ้าน	96
64-65. ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลาบ่าย จากภายในบ้าน.....	96
66-70. ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลากลางคืน จากภายในบ้าน.....	97
71-75. ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลากลางคืน จากภายในบ้าน.....	98
76-79. ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลากลางคืน จากภายในห้องนอน.....	99
80-85. เบื้องหลังการถ่ายทำจากภายในห้องนอน	100
86-91. เบื้องหลังการถ่ายทำจากภายในบ้าน	101

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ครอบครัวถือเป็นสถาบันเล็กๆ ที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งครอบครัวนั้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน ในการดูแลเด็กและเยาวชน ให้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ให้การดูแลเอาใจใส่ และให้การศึกษาอย่างเหมาะสม เพราะเด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงสมควรที่จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสภาพแวดล้อมที่ดี แต่ถ้าหากความสัมพันธ์ในครอบครัวเกิดมีปัญหา พ่อแม่ทะเลาะกัน ก็จะทำให้ส่งผลกระทบต่อจิตใจ การกระทำและพฤติกรรมของเด็ก โดยที่ผู้กระทำอาจไม่รู้ตัวเพราะมัวสนใจแต่เรื่องของตนเอง จนลืมนึกถึงคนใกล้ตัวหรือคนรอบข้าง ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงต้องการจะสะกิด หรือเตือนใจคนดูให้เข้าใจ ว่าสิ่งที่ตนกระทำลงไปสามารถส่งผลกระทบต่อไปยังอีกบุคคลได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาการทำภาพยนตร์ขนาดสั้นแนวชีวิต (Drama) ตามกระบวนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยเน้นการศึกษาด้านการกำกับการแสดงเด็ก
2. เพื่อใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อ สะท้อนปัญหาทางครอบครัวที่ไม่อบอุ่น พ่อแม่ทะเลาะกัน ไม่ดูแลเอาใจใส่ลูก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจิตใจ การกระทำและพฤติกรรมของเด็ก ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถือเป็นการกระทำทางอ้อม โดยที่พ่อแม่อาจจะไม่รู้ตัวว่าเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของเด็ก จากเด็กบริสุทธิ์คนหนึ่งต้องกลายมาเป็นเด็กมีปัญหา หรือต้องมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดี เพราะผลจากการกระทำของคนในครอบครัว ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงต้องการจะสะกิด หรือเตือนใจคนดู ให้คนดูตระหนักและเข้าใจ ให้ความสำคัญกับครอบครัวและลูก

ขอบเขตของโครงการ

ภาพยนตร์ขนาดสั้นถ่ายทำด้วยกล้อง HDV ดิจิตอล จึงใช้ Format ภาพของระบบ HDV คือ 16:9 (wide screen) ความยาวประมาณ 10 นาที

ลักษณะของโครงการ

การผลิตภาพยนตร์ขนาดสั้นแนวชีวิต (Drama) ที่เน้นการกำกับการแสดงเด็ก

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1. ศึกษาความหมาย รูปแบบของภาพยนตร์แนวชีวิต และการกำกับการแสดงจากข้อมูลต่างๆ ในเอกสาร จากภาพยนตร์ตัวอย่าง และสอบถามจากผู้มีประสบการณ์การทำงานจริง
2. ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาครอบครัวในรูปแบบต่างๆ และศึกษาตัวอย่างภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับเด็ก และการเดินเรื่องแบบครามา
3. เขียนบทภาพยนตร์ขนาดสั้น
4. ศึกษามบทภาพยนตร์ เพื่อสร้างสรรค์การกำกับการแสดงในการถ่ายทอด ให้นักแสดงเกิดความเข้าใจในบุคลิก การแสดงออก อารมณ์ จิตใจของตัวละคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ชมได้ตระหนักและเข้าใจ ให้ความสำคัญในความสัมพันธ์ของครอบครัว และหันมาใส่ใจคนใกล้ตัวหรือคนรอบข้างให้มากขึ้น โดยนึกถึงตัวเองให้น้อยลง ปัญหาที่เกินขึ้นก็จะลดลง

บทที่ 2

การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล

บทภาพยนตร์แนวชีวิต

ความหมายของภาพยนตร์แนวชีวิต

ภาพยนตร์แนวชีวิต คือ ภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องราวของชีวิตหรือสังคม ผ่านมุมมองที่ชัดเจนในการเลือกใช้รูปแบบ วิธีการในการแก้ปัญหาต่างๆที่ตัวละครประสบ ไม่ว่าจะปัญหาครอบครัว หน้าที่การงาน กฎเกณฑ์ต่างๆในสังคม เป็นต้น

แนวทางในการนำเสนอภาพยนตร์

เนื้อเรื่องของภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ภาพใหม่” จะพูดถึงตัวละครเด็กที่ประสบปัญหาชีวิตที่สาเหตุเกิดจากคนในครอบครัวซึ่งก็คือ พ่อ แม่ ที่บางครั้งอาจมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่แท้จริงแล้วส่งผลกระทบต่อสังคมวงกว้าง ตัวละครมีการเผชิญและมีแนวทางในการแก้ไขที่ชัดเจน เนื้อเรื่องจะต้องเข้าถึงตัวละครอย่างลึกซึ้ง เรื่องราวต่างๆจะต้องส่งเสริม เกี่ยวพัน เป็นเหตุเป็นผล ลักษณะรูปลักษณะของตัวละครที่สร้างขึ้น ทั้งความต้องการภายนอกและภายใน เรื่องราวภูมิหลังที่เป็นเหตุผลผลักดันให้ตัวละครแสดงออก

ผู้กำกับภาพยนตร์

ความหมายและความสำคัญของผู้กำกับภาพยนตร์¹

ผู้กำกับภาพยนตร์มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Director ซึ่งมีขอบเขตการทำงานที่ครอบคลุมไปทุกส่วนของกระบวนการผลิตภาพยนตร์ ไม่ได้จำเพาะอยู่เพียงการกำกับการแสดงเท่านั้น

ผู้กำกับภาพยนตร์คือ ผู้ที่รับผิดชอบในการเลือกเฟ้น การจัดแบ่งงานด้านศิลปะของการจัดการแสดงทั้งหมด เป็นผู้นำ ผู้ประสานงาน ผู้ชี้ทาง ผู้เชื่อมโยงส่วนประกอบต่างๆเข้าเป็นผลงาน ภาพยนตร์เรื่องหนึ่งขึ้นมา และภาพยนตร์เรื่องนั้น มักจะแฝงลักษณะบางประการของผู้กำกับ ร่วม

ทั้งทัศนคติออกมาในภาพยนตร์ที่เขากำกับด้วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้กำกับถือเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของภาพยนตร์ทุกเรื่อง เป็นผู้กำหนดแนวทางการสร้างสรรค์ให้กับภาพยนตร์

ผู้กำกับภาพยนตร์ประเภทศิลปิน (The Personal Director) ผู้กำกับภาพยนตร์ประเภทนี้จะสร้างภาพยนตร์ด้วยอุดมการณ์และมีความยึดมั่นส่วนตัว เขาจะเป็นผู้เลือกเรื่องที่จะสร้างด้วยตนเอง หรือเขียนบทร่วมกับนักเขียนอื่น ผลงานของเขาจะเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ มีคุณค่าทางศิลปะโดยแฝงไว้ซึ่งความหมายและปริศนาธรรมในทุกฉาก ในขณะที่เดียวกันบุคลิกกับการกระทำของตัวละคร มักสะท้อนให้เห็นคุณค่าทางปรัชญา

หน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์

เมื่อสังเกตการณ์ทำงานของผู้กำกับภาพยนตร์แล้ว ก็จะพบว่าผู้กำกับมักเป็นผู้ประสานประโยชน์ มีจิตใจสร้างสรรค์งาน มีใจรักด้านการแสดง ทางด้านวิชาการ เขาจะจัดฝึกซ้อมการแสดง เป็นนักออกแบบ เป็นศิลปิน เป็นทั้งนักวิเคราะห์และนักวิจารณ์ที่เป็นตัวแทนของผู้ชมภาพยนตร์ ในกองถ่ายเขาจะเป็นทั้งหัวหน้าและผู้ปฏิบัติงานไปพร้อมกัน ถ้ารวมผู้เชี่ยวชาญจากสาขางานต่างๆ เข้าด้วยกัน ผู้กำกับภาพยนตร์คือผู้ที่รับผิดชอบประสานงานฝ่ายต่างๆ ยิ่งกว่านั้นยังมีงานที่ต้องใช้ความคิดและความสามารถอีกหลายด้าน ซึ่งไม่สามารถเตรียมการล่วงหน้า หรือต้องมีไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ในกองถ่ายภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะมีปัญหาที่แตกต่างกันตามสถานการณ์ การเตรียมความพร้อม และการฝึกซ้อมการแสดงจะมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่างานบริหารกองถ่ายเช่นกัน

หน้าที่และเป้าหมายหลักของผู้กำกับอีกประการหนึ่ง คือความพยายามเข้าถึงความคิดของผู้ชมภาพยนตร์ นาเกล แจ็คสัน (Nagle Jackson) ผู้กำกับภาพยนตร์ชาวอเมริกันได้กล่าวไว้ในหนังสือ Film Director ว่า

“ ถ้าจะมองภาพรวมแล้ว ผู้กำกับภาพยนตร์ก็คือ ผู้ที่ต้องเข้าใจสิ่งที่ผู้ชมต้องการ ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของเขาที่ต้องมองเห็นว่า ภาพยนตร์ได้นำเสนอเรื่องราวด้วยความชัดเจนหรือมีพลังหน้าสนใจ ไม่สับสนวุ่นวายจนดูน่าเบื่อ นอกจากนั้นส่วนประกอบอื่นก็ต้องมีสีสันมีเสน่ห์ชวนติดตาม ”

แนวความคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องเป็นหน้าที่อีกส่วนหนึ่งที่ผู้กำกับควรให้ความสนใจ แจ็ค โอเพรียน (Jack Oplen) ผู้กำกับละครชาวอเมริกัน ได้กล่าวว่า

“ เราผู้กำกับภาพยนตร์เปรียบได้เช่นเดียวกับคนเล่าเรื่องคนแรกสุด โดยผ่านคำพูดและลีลาการแสดงของนักแสดงต่างๆ จากนั้นก็ถึงผู้ชม ปัจจัยสำคัญที่สร้างความสนใจต่อผู้ชมก็คือ การเล่าเรื่องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทุกๆคนเล่าเรื่องในสังขรณ์เดียวกัน จนผู้ชมไม่สามารถหลีกเลี่ยงไปทางไหนได้”

ผู้กำกับภาพยนตร์จึงเปรียบเสมือนศูนย์กลางรวมของการเล่าเรื่อง คือสร้างความเข้าใจในเรื่องที่นักเขียนต้องการจะเล่า ให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความคล่องตัวในด้านการผลิตและการดำเนินเรื่องในภาพยนตร์

¹บรรจง โกศลวัฒน์. ศิลปะการแสดงภาพยนตร์โทรทัศน์และละคร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545

การเขียนบทภาพยนตร์

ภาพยนตร์นั้นเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับมนุษย์ และภาพยนตร์ก็จะมีจุดศูนย์กลางที่มนุษย์เหมือนกัน สิ่งที่ยากที่สุดคือ จะเล่าเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์ในเรื่องอย่างไร เพื่อให้คนดูรู้สึกสนใจที่จะติดตามชะตาชีวิตของมนุษย์คนนั้นหรือกลุ่มนี้ต่อไปเรื่อยๆ จนเมื่อจบเรื่อง

บทภาพยนตร์เปรียบเสมือนแบบร่างของการสร้างภาพยนตร์ บทภาพยนตร์จะมีความคล้ายคลึงกับวรรณกรรมตรงที่การบอกเล่าเรื่องราวว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แต่จะแตกต่างตรงที่บทภาพยนตร์นั้นจะสื่อความหมายออกมาเป็นภาพ เพื่อโน้มน้าวจินตนาการของคนดูให้ได้รู้สึกตามที่ตั้งใจจะให้เขารู้สึก

องค์ประกอบของบทภาพยนตร์

1. เรื่อง

หมายถึง เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยมีจุดเริ่มต้นและดำเนินไปสู่จุดสิ้นสุด เรื่องอาจจะสั้นเพียงไม่กี่นาที อาจยาวนานเป็นปี หรือไม่รู้จบ สิ่งสำคัญในการดำเนินเรื่อง คือ ปมขัดแย้งซึ่งก่อให้เกิดการกระทำ ส่งผลให้เกิดเป็นเรื่องราว

2. แนวความคิด

เรื่องที่จะนำเสนอมีความคิดอะไรที่จะสื่อให้ผู้ชมรับรู้

3. แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่อง คือความคิดลึกซึ้งที่เป็นนามธรรม หรือความคิดที่ยึดโครงสร้างของเรื่อง และนำเสนอผ่านตัวละครเป็นแก่นของการแสดงทั้งหมด

4. เรื่องย่อ

เป็นจุดเริ่มต้นของภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่คิดขึ้นมาใหม่ หรือเรื่องที่นำมาจากเหตุการณ์จริง เรื่องที่ดัดแปลงมาจากวรรณกรรม สิ่งแรกนั้นเรื่องต้องมีความน่าสนใจ มีใจความสำคัญชัดเจน ต้องมีการตั้งคำถามว่า จะมีอะไรเกิดขึ้นกับเรื่องที่คิดมา และสามารถพัฒนาขยายเป็นโครงเรื่องใหญ่ได้

5. โครงเรื่อง

เป็นการเล่าเรื่องลำดับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล เหตุการณ์ทุกเหตุการณ์จะต้องเสริมประเด็นหลักของเรื่องได้ชัดเจน ไม่ให้หลงประเด็น โครงเรื่องจะประกอบด้วยเหตุการณ์หลักและเหตุการณ์รอง ซึ่งเหตุการณ์รองที่ใส่เข้าไป ต้องผสมกลมกลืนเป็นเหตุเป็นผลกับเหตุการณ์หลัก

6. ตัวละคร

มีหน้าที่ดำเนินเหตุการณ์จากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดสิ้นสุดของเรื่อง ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ หรือเป็นนามธรรมไม่มีตัวตนก็ได้ การสร้างตัวละครขึ้นมาต้องคำนึงถึงภูมิหลังพื้นฐาน ที่มา ที่ไป บุคลิกนิสัย ความต้องการ อันก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆของตัวละครนั้นๆ ตัวละครแบ่งออกเป็น ตัวแสดงนำ และตัวแสดงสมทบหรือตัวแสดงประกอบ ทุกตัวละครจะต้องส่งผลต่อเหตุการณ์นั้นๆ มากน้อยตามแต่บทบาทของตน

7. บทสนทนา

บทสนทนาเป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งของตัวละครที่ช่วยเสริมการกระทำของตัวละคร และลักษณะนิสัยของตัวละครให้ชัดเจนมากขึ้น บทสนทนากับตัวละครจึงต้องไปด้วยกัน กลมกลืน ไม่ขัดแย้งกัน

การสร้างโครงเรื่อง

การสร้างโครงเรื่อง อาจเปิดเรื่องด้วยปริศนาที่ทำให้คนดูอยากติดตามต่อ ว่าเรื่องจะเป็นอย่างไร หรือเริ่มต้นด้วยการแนะนำตัวละคร ให้เห็นภูมิหลังว่าเรื่องที่กำลังเกิดขึ้นมีความเป็นมาอย่างไร มีความขัดแย้งอะไรเกิดขึ้น อาจจะเป็นระหว่างใครบางคนกับใครบางคน หรือกับตัวเอง หรือกับหลักการ เป็นต้น สาเหตุของความขัดแย้งคืออะไร ความขัดแย้งนั้นจะค่อยๆทวีความเข้มข้น และรุนแรงขึ้นทุกที จนกระทั่งมาถึงจุดสูงสุดหรือจุดแตกหักของเรื่อง ซึ่งอาจจะได้แก่การเผชิญหน้า การหลบหนีความจริงหรือความเจ็บปวด และหลังจากนั้นก็จะเป็นช่วงที่เรื่องคลี่คลายลงจนจบ

สิ่งสำคัญที่สุดของเรื่อง คือ การใส่มุมมอง ใส่ความคิดเห็นของตัวคนเขียนลงไป เรื่องทุกเรื่องในโลกนี้มีคนเล่ามาแล้วทั้งนั้น แต่สิ่งที่จะทำให้เรื่องของเราแตกต่างไปจากเรื่องของคนอื่นก็คือ ความคิดเห็นของตัวเองที่มีต่อเหตุการณ์ในเรื่อง ที่มีต่อตัวละคร ที่มีต่อโลกและสังคม มุมมองนั้นย่อมไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว ความคิดหรือทัศนคติที่เคยได้รับการยอมรับในสังคม อาจไม่ใช่ บทสรุปที่ดีของบทภาพยนตร์ในวันนี้ ค่านิยมของผู้คนนั้นเปลี่ยนแปลง ไปอยู่ตลอดเวลา

ศิลปะกับจิตวิทยาเด็ก²

ศิลปะนับเป็นสื่อที่แสดงออกให้เป็นที่ถึงความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ รวมทั้งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้และการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคย และเป็นการระบายออกทางอารมณ์และถ่ายทอดความรู้สึก ศิลปะจึงถือเป็นอีกภาษาหนึ่งของมนุษย์ เป็นภาษาสากลที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของศิลปินออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ได้ เราจะสามารถรับรู้ความรู้สึกนึกคิด ู้ความต้องการและปัญหาของเขาได้ผ่านทางงานศิลปะ

ศิลปะจะคล้ายกับจิตวิทยาที่ช่วยบำบัดเด็กๆ เพราะศิลปะไม่ได้มีความหมายแค่การวาดรูปเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการค้นหาศักยภาพของเด็กเพื่อเป็นสื่อบอกความต้องการ

ความต้องการทางด้านจิตใจของเด็ก

ความต้องการทางด้านจิตใจของเด็กนั้น มีความแตกต่างกันไปบ้างตามวัยของเด็ก แต่พอจะสรุปได้กว้างๆว่า สิ่งต่อไปนี้มีความจำเป็น และเป็นที่ต้องการสำหรับเด็กทุกคน คือ

1. **ความรักความอบอุ่น** เด็กรู้สึกอยากให้พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูรักตน รู้สึกว่าตนเองเป็นที่ต้องการ มีค่าสำหรับพ่อแม่ รู้สึกว่าตนเองเป็นที่ยอมรับ เด็กไม่ควรรู้สึกว่าพ่อแม่รังเกียจตน ไม่ชอบลำเอียง ปฏิเสธหรือไม่เป็นที่ต้องการ เป็นส่วนเกิน จำใจต้องเลี้ยงดูตน และไม่ควรรู้สึกมีปมค้อยหรือ น้อยเนื้อต่ำใจต่างๆ นานา เจตคติหรือท่าทีของผู้ใหญ่ที่กล่าวมาข้างต้นนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อจิตใจของเด็ก เกี่ยวกับเจตคติของพ่อแม่ต่อลูก สิ่งที่สำคัญที่จะต้องกล่าวถึง คือ เด็กต้องการความรักอย่างเหมาะสม

2. **ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย** ของเด็กได้มาจากสิ่งแวดล้อมรอบข้าง โดยเฉพาะพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครอบครัวสงบสุข เด็กจะไม่รู้สึกกลัวว่าจะถูกทอดทิ้ง บ่อยครั้งที่พบว่าเด็กมีอาการทางกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้อง โดยไม่มีโรคทางกายเป็นเหตุแต่กลับสัมพันธ์กับเวลาเด็กเกิดรู้สึกเครียด รู้สึกกลัวที่เห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน ทำร้ายร่างกายกัน หรือกำลังจะหย่าร้างกัน นอกจากนั้นเด็กก็ยังต้องการความรู้สึกว่าผู้ใหญ่สามารถปกป้องตนได้ ไม่ปล่อยให้เกิดอันตรายกับตน เด็กควรได้รับการปกป้องจากอันตรายทางกาย เช่น อุบัติเหตุต่างๆ และควรได้รับการ ปกป้องไม่ให้รับความกระทบกระเทือนใจอย่างรุนแรง (psychic trauma), เช่น ภาพอุบัติเหตุที่น่าสยดสยองมาก ภาพภัยพิบัติตามธรรมชาติที่ร้ายแรงน่าสยดสยอง ภาพเกี่ยวกับทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย

²<http://www.childthai.org/cic/c1004.html> โดย แพทย์หญิงพรจิรา ปรวีชรากุล

ลักษณะของศิลปะเด็ก³

ศาสตราจารย์ วิक्टर โลเวนเฟลด์ (VIKTOR LOWENFELD) ซึ่งเป็นนักวิชาการทางศิลปะศึกษา ที่มีบทบาทและชื่อเสียงคนหนึ่งของโลกได้นำเสนอทฤษฎีการมองเห็นของเด็กไว้อย่างน่าสนใจคือ

1. ทฤษฎีการมองเห็นแบบวิมวอล (Visual Theory)

เด็กที่มองเห็นประเภทนี้ จะแสดงออกตามสิ่งที่มองเห็น โดยใช้สายตามองสิ่งรอบตัวเปรียบดั่งผู้เฝ้าดูเหตุการณ์ มองเห็นอย่างไรก็จะแสดงออกอย่างนั้น เด็กจะเป็นคนช่างสังเกต ช่างจดจำ ลักษณะต่างๆ เช่น สี พื้นผิว และแสงเงาของสิ่งต่างๆรอบตัวและเมื่อเด็กวาดภาพจะแสดงสิ่งต่างๆอย่างมีรายละเอียดจากของจริง

2. ทฤษฎีการมองเห็นแบบแฮบติค (Haptic Theory)

เด็กที่มีการมองเห็นประเภทนี้ จะแสดงออกจากมองแล้วกลั่นกรองทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก ดังนั้นเด็กจึงไม่สนใจความเป็นจริง เด็กจะใส่อารมณ์ความรู้สึกของตัวเองลงไปในภาพเมื่อเด็กสนใจสิ่งไหนจะแสดงออกโดยเน้นสิ่งนั้นและตัดทอนส่วนที่คิดว่าไม่สำคัญออกไป ภาพวาดของเด็กจึงมีลักษณะเกินจริงหรือไม่เหมือนจริง

วิक्टरโลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld) นักจิตวิทยาการศึกษา ได้ทำการศึกษาค้นคว้างานทางด้านศิลปะของเด็ก และการคิดสร้างสรรค์จากงานทางศิลปะ โดยปล่อยให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระ เขาทดลองกับเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง อายุตั้งแต่ 2 ขวบครึ่งขึ้นไป ให้เด็กวาดภาพด้วยสีเทียนหรือสีอะครีลิกก็ได้ พบว่าเด็กมีพัฒนาการในการวาดขีดเขียนเป็น 4 ขั้นด้วยกันคือ

1. ขั้นขีดเขียน (Scribbling Stage)

ประมาณอายุระหว่าง 2-4 ปี ขั้นนี้แบ่งระยะของพัฒนาการได้ออกเป็น 4 ขั้น คือ

1.1 Disorder Scribbling (2 ปี)

การขีดเขียนยังเป็นแบบสะเปะสะปะ กล่าวคือ การขีดเขียนจะเป็นเส้นยุ่งเหยิง โดยปราศจากความหมาย ทั้งนี้เนื่องจากการประสานงานของกล้ามเนื้อยังไม่ดี เช่น การบังคับกล้ามเนื้อเล็ก ๆ ยังทำไม่ได้ จะทดลองง่าย ๆ โดยให้เด็กวัยนี้กำมือ แล้วให้เด็กยกนิ้วมือทีละนิ้ว หรือสองนิ้วก็ได้ เด็กจะทำได้ไม่ได้ หรือลองให้เด็กชกเรา เด็กจะยกแขนชกพร้อม ๆ กัน ทั้ง 2 แขน เป็นต้น

1.2 Longitudinal Scribbling ขันขีดเป็นเส้นยาว

เด็กจะเคลื่อนแขนขีดได้เป็นเส้นแนวยาว ขีดเขี่ยซ้ำๆ หลายครั้ง เขียนทั้งแนวตั้งและแนวนอน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางกล้ามเนื้อว่าเด็กค่อยๆ ควบคุมกล้ามเนื้อของการเคลื่อนไหวของตนเองให้ดีขึ้น ระยะเวลาจะเริ่มรู้สึกสนุกและสนใจเป็นครั้งแรก

1.3 Circular Scribbling

เป็นขั้นที่เด็กสามารถขีดลากเป็นวงกลม ระยะเวลาประสานงานของกล้ามเนื้อ (Motor coordination) ดีขึ้น การประสานงานของกล้ามเนื้อมือ และสายตา (Eye-hand coordination) ดีขึ้น เด็กสามารถขีดเส้น ซึ่งมีเค้าเป็นวงกลมเป็นระยะ เด็กเคลื่อนไหวได้ตลอดทั้งแขน

1.4 Naming Scribbling

ขั้นให้ชื่อรอยขีดเขียน การขีดเขียนชักมีความหมายขึ้น เช่น จะวาดรูป น้อง พี่ พ่อแม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ขณะขีดเขียนไปเด็กก็จะบรรยายไปด้วยถ่ายทอดออกมาในรูปการขีดเขียนและความคิดคำนึงในภาพ

พัฒนาการทั้ง 4 ระยะเวลา นี้ ย่อมขึ้นอยู่กับเด็กแต่ละบุคคลไม่คงตัวเสมอไป เด็กที่มีพัฒนาการขึ้นเร็วจะถึงขั้น Naming Scribbling ก่อน ซึ่งนับเป็นขั้นพัฒนาการที่สำคัญมาก จากการใช้ความนึกคิดในการเคลื่อนไหวของเด็ก ทั้งๆที่ภาพนั้นจะไม่ใช่รูปร่างดังกล่าวเลย ซึ่งเด็กจะบรรลุถึงขั้นนี้เมื่อใกล้ 4 ขวบ

2. ขั้นเริ่มขีดเขียน (Pre-Schematic Stage) (4-7 ปี)

เป็นระยะเริ่มต้นการขีดเขียนภาพอย่างมีความหมาย การขีดเขียนจะปรากฏเป็นรูปร่างขึ้น สัมพันธ์กับความจริงของโลกภายนอกมากขึ้น มีความหมายกับเด็กมากขึ้น ซึ่งจะสังเกตได้จาก

2.1 คนที่วาดอาจเป็น พ่อ แม่ พี่ น้อง ตุ๊กตาที่รัก ฯลฯ

2.2 ชอบใช้สีที่สะดุดตา ไม่คำนึงถึงความเป็นจริงตามธรรมชาติ แล้วแต่สีไหนจะประทับใจ

2.3 ช่องไฟ (Space) ภายในภาพยังไม่เป็นระเบียบ สิ่งที่เขียนมักกระจัดกระจายไม่สัมพันธ์กัน

2.4 การออกแบบ (Design) ไม่ค่อยมีหรือไม่มีเลย แล้วแต่จะนึกหรือคิดว่าเป็นอย่างไรนั่นเอง

3. ขั้นจิตเขียน (Schematic Stage) (7-9 ปี)

เป็นขั้นที่จิตเขียนให้คล้ายของจริง และความเป็นจริง จะพิจารณาได้ตามลำดับดังนี้

3.1 คน รูปที่ออกมาจะแสดงพอเป็นสัญลักษณ์ ถ้าวาดรูปคนเราอาจไม่รู้ว่าเป็นรูปคนและภาพที่ออกมาเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น ส่วนใดที่เด็กเห็นว่าสำคัญ น่าสนใจก็จะวาดส่วนนั้นใหญ่เป็นพิเศษ ส่วนไหนที่ไม่สำคัญอาจตัดทิ้งไปเลย ฉะนั้น เราจะเห็นเด็กวัยนี้วาดภาพส่วนต่าง ๆ ขาดหายไป เช่น ถ้าตัว ขา เท้า ฯลฯ ซึ่งไม่ใช่เรื่องประหลาดอะไรเลย บางทีอาจจะเห็นเด็กหัวโต ตาโต แขนโต ฯลฯ แล้วแต่เด็กจะให้ความสำคัญอะไร และบางทีในรูปหนึ่งจะย่ำหลาย ๆ อย่าง ในภาพ

3.2 การใช้สี ส่วนมากใช้สีตรงกับความเป็นจริง แต่มักใช้สีเดียวตลอด เช่น พระอาทิตย์ต้องสีแดง ท้องฟ้าต้องสีฟ้า ประสบการณ์ของเด็กจะทำให้ใช้สีได้ถูกต้อง และตรงกับความเป็นจริงขึ้น ถ้าใบไม้สดต้องสีเขียว ถ้าใบไม้แห้งต้องสีน้ำตาล เป็นต้น

3.3 ช่องว่าง (Space) มีการใช้เส้นฐาน (Based line) แล้วเขียนทุกอย่างสัมพันธ์กันบนเส้นฐาน เช่น วาดรูป คน สุนัข ต้นไม้ บ้าน อยู่บนเส้นเดียวกัน _____ ภาพที่ออกมาจะเป็นลำดับเหตุการณ์ ส่วนสูง ขนาด ยังไม่มีความสัมพันธ์กัน เช่น ดวงอาทิตย์อยู่บนขอบของกระดาษ รูปคนก็อาจสูงถึงใกล้ขอบกระดาษ เป็นต้น

3.4 งานออกแบบไม่ค่อยดี มักจะเขียนตามลักษณะที่ตนพอใจ

4. ขั้นวาดภาพของจริง (The Drawing Realism) (9-11 ปี)

เป็นขั้นเริ่มต้นการจิตเขียนอย่างของจริง เนื่องจากขณะนี้ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการเด็กเริ่มรวมกลุ่มกัน โดยแยกชาย หญิง เด็กผู้ชายชอบผาดโผน เดินทางไกล เด็กผู้หญิงสนใจเครื่องแต่งตัวเพื่อแต่งตัว งานรื่นเริง ฉะนั้น การจิตเขียนจะแสดงออกในทำนองต่อไปนี้คือ

4.1 คน จะเน้นเรื่องเพศด้วยเครื่องแต่งตัว แต่กระด้าง ๆ

4.2 สี ใช้ตามความเป็นจริง แต่อาจเพิ่มความรู้สึก เช่น บ้านคนจนอาจใช้สีมัว ๆ บ้านคนรวยใช้สีสด ๆ มีชีวิตชีวา

4.3 ช่องว่าง ทุกอย่างในช่องว่างเหลื่อมล้ำกันได้ เช่น ต้นไม้บังฟ้าได้ วาดฟ้าคลุมไปถึงดินเส้นระดับ (Based Line) ค่อยหาย ๆ รูปผู้หญิงมักเน้นลวดลาย เครื่องแต่งกายมีดอกดวง รูปผู้ชายก็ต้องเป็นรูปคาวบอย การจัดวัตถุให้สัมพันธ์กันเป็นเรื่องสำคัญมากในขณะนี้ ก็เพราะว่าเป็นระยะแรกของพัฒนาการทางการรับรู้ทางสายตา ซึ่งจะนำไปสู่การวาดภาพสามมิติได้อีกต่อหนึ่ง

4.4 การออกแบบ ประสบการณ์ของเด็กจะทำให้การออกแบบดีขึ้น เป็นธรรมชาติ ชื่นรู้จักการวางหน้าที่ของวัตถุต่าง ๆ

5. ขั้นตอนการใช้เหตุผล (The Stage of Reasoning) (11-12 ปี)

ขั้นการใช้เหตุผล ระยะเข้าสู่วัยรุ่น เป็นระยะที่เด็กแสดงออกมาอย่างไม่รู้สึกตัว เช่น เอาไม้บรรทัด ดินสอมาร่อนแล้วทำเสียงอย่างเครื่องบิน เป็นต้น เด็กจะทำอย่างเป็นอิสระ และสนุกสนาน ถ้าผู้ใหญ่ทำก็เท่ากับไม่เต็มบาท ถ้าพิจารณาจากขั้นนี้จะสังเกตว่า

5.1 การวาดคน จะเห็นข้อต่อของคน ซึ่งเป็นระยะเด็กเริ่มค้นพบเสื้อผ้ามีรอบพ्लीไวท์ มีรอยย่น รอยยับ คนแก่-เด็ก ต่างกัน ด้านสัดส่วนก็ใกล้ความจริงขึ้น มีรายละเอียดมากขึ้นแต่รายละเอียดที่จำเป็นเท่านั้น เน้นส่วนสำคัญที่เกินความจริง ชอบวาดตนเอง แสดงความรู้สึกทางร่างกายมากกว่าคุณลักษณะภายนอก

5.2 สีแบ่งเป็น 2 พวก พวกแรกจะใช้สีตามความเป็นจริง (Visually Minded) ส่วนอีกพวก (Non Visually Minded) มักใช้สีตามอารมณ์ และความรู้สึกตนเอง เช่น ตอนเศร้า ตอนมีความสุข มักแสดงออกโดยเน้นความสัมพันธ์ทางอารมณ์กับโลกภายนอก นับเป็นงานแสดงออกซึ่งการสร้างสรรค์งานศิลปะ

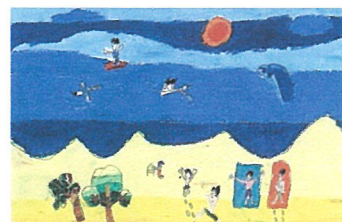
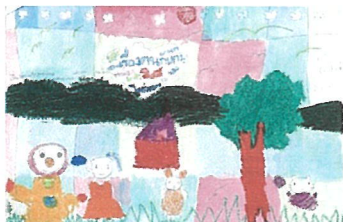
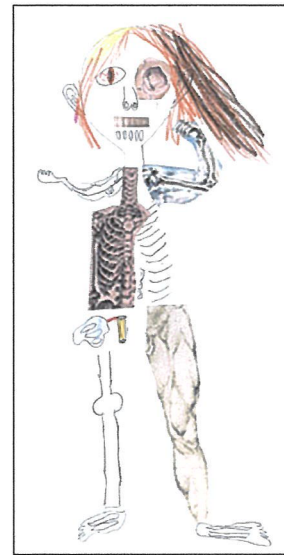
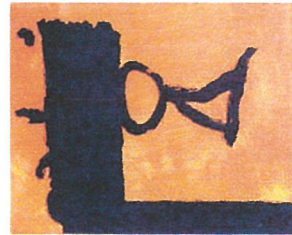
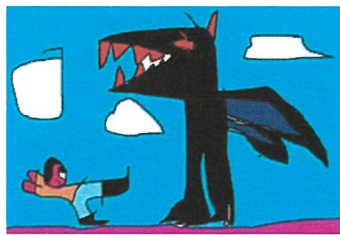
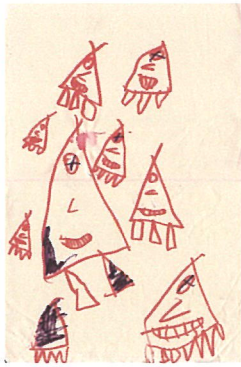
5.3 ช่องว่างพวก Visually Minded รู้จักเส้นระดับรูปเริ่มมี 3 มิติ โดยการจัดขนาดวัตถุเล็กลงตามลำดับ ระยะใกล้ไกล ส่วนพวก Non Visually Minded ไม่ค่อยใช้รูป 3 มิติ ชอบวาดภาพคนและมักเขียนโดยใช้ตนเองเป็นผู้แสดง สิ่งแวดล้อมจะเขียนเมื่อจำเป็นหรือเห็นว่าสำคัญเท่านั้น

5.4 การออกแบบพวก Visually Minded ชอบออกแบบทางสวยงาม พวก Non Visually Minded มองทางประโยชน์ อารมณ์ แต่ทั้งนี้เป็นเพียงการเริ่มต้นเท่านั้น ยังไม่เข้าใจการออกแบบอย่างจริงจัง

ภาพผลงานศิลปะที่เด็กวาด

รูปที่ 1-12 ภาพวาดศิลปะของเด็ก

รูปที่ 13-24 ภาพวาดศิลปะของเด็ก

ศิลปะกับอารมณ์⁴

การนำศิลปะมาใช้ในการพัฒนาอารมณ์ จะช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ และจิตใจ ได้ระบายปัญหา ความคับข้องใจ ความรู้สึกที่ซ่อนเร้นในใจ ผ่านออกมาทางงานศิลปะ ระบายอารมณ์ออกมาในหนทางที่สร้างสรรค์ ผ่านการวาดรูป ระบายสี การปั้น และกระบวนการอื่นๆ ทางศิลปะ ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย ลดความขุ่นมัวในจิตใจ เข้าใจและรับรู้อารมณ์ต่างๆ ของตนเอง ที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจ สามารถยับยั้งและควบคุมได้ดีขึ้น มีสมาธิ ลดความตึงเครียด และความวิตกกังวลลงได้ในที่สุด

การทำงานศิลปะจะช่วยให้เด็กได้ระบายอารมณ์ และงานที่ออกมาก็เป็นสื่อแสดงให้เห็นว่า เขาคำถึงรู้สึกอย่างไร

การแสดงออกทางศิลปะเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของเด็ก ที่ช่วยสร้างประสิทธิภาพและพลังในตัวเด็ก และเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึง

1. ความเจริญเติบโตของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ
2. ชี้นำให้เห็นลักษณะเฉพาะตัวและบุคลิกภาพของเด็กได้อย่างเด่นชัด
3. ชี้นำให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก และช่วยลดความคับข้องใจของเด็กได้ระบาย

ความรู้สึกเก็บกด และยังช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจอีกด้วย

พฤติกรรมของเด็กที่ครบครันขาดความอบอุ่น⁴

การแยกตัวจากสังคม เด็กจะแสดงพฤติกรรมแยกตัวออกมาจากกลุ่มเพื่อน ไม่ร่วมเล่นกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน มักมีอาการฝันกลางวัน บ้างมีความหวาดกลัวอย่างไม่เข้าใจเรื่องราว ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เด็กไม่ได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ พ่อแม่ข่มขู่ ใช้อำนาจและความก้าวร้าวต่อเด็ก ทำให้เด็กขลาดกลัวที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กจะเก็บกดอารมณ์และความรู้สึก จากนั้นก็จะแสดงออกด้วยพฤติกรรมของการมีอารมณ์ขุ่นมัว ขาดความสุข ห่อเหี่ยว เดียวดาย

ความก้าวร้าว ได้แก่พฤติกรรมชอบทำร้ายตัวเอง ฝ่าฝืนกฎระเบียบ ทำลายข้าวของ ชูเชิงคุกคามผู้อื่น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และสามารถบอกสภาพที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้แก่ การเรียนพฤติกรรมก้าวร้าวจากการสังเกตพฤติกรรมของ พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อนเล่น สื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

ความก้าวร้าวทางอ้อมหรือย้ายที่ คือการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อสิ่งที่เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจโดยอ้อม เพราะไม่สามารถแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยตรงได้ คือ การที่ไม่พอใจในมูลเหตุอย่างหนึ่ง แต่ไปแสดงออกกับอีกสิ่งหนึ่ง ตัวอย่างเช่น โกรธคนหนึ่ง ก็ไปก้าวร้าวคนอื่น หรือไปแสดงออกกับข้าวของหรือสัตว์เลี้ยง ในบางลักษณะก็เป็นอันตรายกับตนเอง เช่น กลายเป็นคนโมโหร้าย คุร้าย โดยไม่มีสาเหตุ เพราะความคับข้องใจสะสมมานาน ไม่มีทางระบาย บางรายหันมาทำร้ายตัวเอง

คนที่มีความเครียดและปานกลางมักจะใช้วิธีก้าวร้าวทางอ้อมหรือก้าวร้าวย้ายที่มากกว่า เช่น แสดงออกต่อวัตถุ สิ่งของ สัตว์ หรือคนที่อ่อนแอกว่า ส่วนคนที่มาจากครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมชั้นต่ำมักจะแสดงออกโดยตรง เช่น ทุบตี ชกต่อย ทำร้ายร่างกาย จึงตั้งข้อสังเกตกันว่า คนในสังคมชั้นสูงมักเป็นโรคจิตและโรคประสาทมากกว่าคนฐานะยากจน

อาการนิ่งเฉย คนส่วนใหญ่สนองความคับข้องใจด้วยพฤติกรรมก้าวร้าว แต่ก็ยังมีบางคนสนองด้วยพฤติกรรมตรงกันข้ามเลย คือ นิ่งเฉย ไม่ใยดี ซึ่งอาการนิ่งเฉยชนิดร้ายแรง สามารถนำไปสู่ความตายได้ง่าย

เพื่อฝัน เมื่อเกิดปัญหาหนักหน่วงเกินที่จะหาทางออกได้ เรามักจะหนีปัญหาเข้าสู่โลกแห่งความฝัน เป็นการกาทางออกอย่างเพื่อฝัน มากกว่าจะใช้เหตุผลตามที่เป็นจริง เราจะเห็นว่าความคับข้องใจขนาดร้ายแรงที่ยืดเยื้ออยู่เป็นเวลานาน อาจทำให้เกิดการหนีเข้าสู่การเพื่อฝันอย่างสิ้นเชิง โดยที่เจ้าตัวสูญเสียความสามารถที่จะแยกว่า ไหนโลกเพื่อฝัน และไหนโลกจริง

ซีไนแมนและฟาเบอโรว์ (Shneidman & Fabero) วิจัยพบว่า คนที่ฆ่าตัวตายมักได้แก่ คนที่ไม่ค่อยจะแสดงความก้าวร้าวออกมาภายนอก

ผลกระทบต่อเด็กจากการที่พ่อแม่ทะเลาะกัน⁵

เด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวบริสุทธิ์ที่ผู้ใหญ่จะแต่งแต้มสีอะไรลงไปก็ได้ จะทำให้ผ้าขาวกลายเป็นผ้าที่มีลวดลายสวยงามวิจิตรก็ได้ หรือจะทำให้กลายเป็นผ้าที่เลอะเทอะมัวหมองอย่างไรก็ได้เช่นกัน ความสำคัญของพ่อแม่ในการเลี้ยงดูเด็กในด้านที่ว่า พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุด จะหล่อหลอมให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่มีความประพฤติอย่างไรก็ได้

ความเครียด การมีปากเสียงเป็นเรื่องธรรมดาของผู้ใหญ่ก็จริง แต่มันสร้างความเข้าใจผิดไม่น้อยให้กับใจดวงเล็กๆ เพราะเขาอาจจะคิดว่าพ่อแม่ไม่รักกัน กลัวว่าพ่อแม่จะไม่อยู่ด้วยกัน เพราะเขาเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจ เพราะเด็กๆ เขายังไม่รู้หรอกว่า การทะเลาะกันเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับคนอยู่ด้วยกัน แล้วยิ่งเสียงคุณดังเท่าไร มันก็ยิ่งสร้างความกลัว ความไม่สบายใจให้ลูกมากขึ้นเท่านั้น ดีไม่ดีทะเลาะกันเสร็จคุณก็ไปลงกับลูกต่ออีก

สร้างความรู้สึกลึก เด็กวัยนี้ค่อนข้างคือ ชน ช่างซัก ช่างถาม ซึ่งพ่อแม่อาจไม่เข้าใจ เลยหัวเสีย หงุดหงิดใส่เขา แต่จริงๆ แล้วคือพ่อแม่มีเรื่องซนๆ ค้างคาใจที่พร้อมจะทะเลาะกันอยู่ก่อนแล้ว แต่กลับไปโทษลูก เช่น เพราะลูกคือแบบนี้แม่เลยมีเรื่องกับพ่อ เลยทำให้ลูกคิดว่าเขาเป็นต้นเหตุ ซึ่งต้องเข้าใจด้วยว่า เด็กวัยนี้นั้นมีความคิดแบบ *fantasy thinking* คือความคิดแบบนิยาย เข้าใจว่าทุกสิ่งมีชีวิต และเข้าใจระบบเหตุผลต่างจากผู้ใหญ่ เข้าใจว่าอะไรที่เกิดก่อนคือเหตุ อะไรที่เกิดตามมาคือผล เช่น เขาตื่นเช้าขึ้นมาเจอแม่วที่รักตาย แต่บังเอิญก่อนเขานอนเขาเหยียบหางแมว เขาจะเข้าใจว่าแม่วตายเพราะเขาเหยียบหาง เพราะฉะนั้นเขาก็เลยจะสรุปว่าตัวเองเป็นต้นเหตุทำให้พ่อแม่ทะเลาะกัน และถ้าความรู้สึกแบบนี้เกิดขึ้นบ่อยๆ เขาจะกลายเป็นคนไม่มั่นใจ รู้สึกไม่มีค่า รู้สึกว่าตัวเองผิดไปหมด

รุนแรง ขึ้นอยู่กับเวลาและท่าทีในการทะเลาะของพ่อกับแม่ด้วย ถ้าทะเลาะกันแป๊บๆ แล้วจบ โอกาสที่เด็กจะซึมซับความรุนแรงหรือคำพูดไม่ดีก็น้อย แต่ถ้าทะเลาะกันทุกวัน ลงไม้ลงมือลูกจะซึมซับความรุนแรง ทำให้กลายเป็นเด็กที่ชอบความรุนแรงได้

⁵วิชากร เชียงกุล. ปัญหาครอบครัวสังคม ที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลึก, 2533

บทที่ 3

บทภาพยนตร์

ประเด็น

การกระทำของพ่อ แม่ ส่งผลกระทบต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก

โครงเรื่องย่อ

เป็นเรื่องราวของเด็กชายวัย 8 ขวบที่ได้รับผลกระทบจากการที่ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่มีปัญหาทะเลาะกันจนถึงขั้นแยกทาง เด็กจึงระบายความรู้สึกนึกคิดของตัวเองออกมาเป็นภาพวาด ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กต่อไปในภายภาคหน้าได้

การสร้างตัวละคร

ตัวละครมีความสำคัญ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นของบทภาพยนตร์ ถือเป็นหัวใจและวิญญาณของเนื้อเรื่องทั้งหมด ดังนั้นการสร้างตัวละครสิ่งแรกที่ต้องทำคือ ค้นหาตัวละครของเราให้ได้ว่า คือใคร เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับใคร

ตัวละครหมายถึง การกระทำ(action) เนื่องจากบทภาพยนตร์เป็นการอธิบายพฤติกรรม การกระทำ เป็นการเล่าเรื่องด้วยภาพ ดังนั้นเราต้องแสดงให้เห็นว่าตัวละครแสดง หรือมีการตอบสนองอย่างไรกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นในภาพยนตร์ต้องมีการจัดการอธิบายลักษณะของตัวละครด้วยแอ็คชั่น

ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ภาพใหม่” เป็นเรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่ถูกพ่อและแม่กระทำ ทำให้ลักษณะของตัวละครหลักที่เป็นเด็กชายคนนั้น จะมีลักษณะซึมเศร้า เหม่อลอย ผิดหวัง เสียใจ อารมณ์โกรธและเก็บกด ไปจนถึงอาการซึมเศร้า

การสร้างตัวละครให้มีความน่าสนใจ อยู่ในความทรงจำของคุณเสมือนว่ามีตัวตนอยู่จริงในโลก ต้องทำให้คุณเกิดความเชื่อ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับกรกระทำ พฤติกรรม เนื้อเรื่อง มีความลุ่มลึกในมิติของอารมณ์ สิ่งต่างๆเหล่านี้จะช่วยสร้างความเชื่อเกิดขึ้นในจิตใจของคุณได้

ลักษณะตัวละคร (Character)

เด็กชาย

ชื่อ	มค
อายุ	8 ปี
เพศ	ชาย
รูปร่าง	ตัวเล็ก ผมสั้น ผิวขาว
นิสัย	เก็บกดความรู้สึก ซึมเศร้า โดดเดี่ยว เงียบๆ
การแต่งตัว	ตามกาลเทศะ
ฐานะ	ดี
อาชีพ	นักเรียน
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ 2
ภูมิหลัง	สัมพันธ์ภาพกับพ่อแม่ ห่างเหิน เพราะพ่อ แม่ทำงานหนักไม่ค่อยมีเวลาให้ เด็กมักถูกทิ้งให้อยู่เพียงลำพัง และพ่อแม่ขัดแย้ง ทะเลาะกันเป็นประจำ
ความต้องการ	อยากให้ครอบครัวอบอุ่น พ่อแม่เลิกทะเลาะกัน

ลักษณะตัวละคร (Character)

พ่อ

ชื่อ	วุฒิกกร
อายุ	37 ปี
เพศ	ชาย
รูปร่าง	สูง สมส่วน ผมสั้น ผิวขาว บุคลิกดี
สถานภาพ	แต่งงาน
นิสัย	ขรึม เข้มแข็ง เชื้อมั่นในตัวเอง ถือเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่
การแต่งตัว	ตามกาลเทศะ สุภาพ ดูดี ชุุดทำงาน เสื้อเชิ้ต กางเกงขายาว
ฐานะ	ดี
อาชีพ	สถาปนิก
การศึกษา	ปริญญาโท
ความต้องการ	ได้ทำงานในสิ่งที่ตัวเองอยากทำ

ลักษณะตัวละคร (Character)

แม่

ชื่อ	เกศริน
อายุ	30 ปี
เพศ	หญิง
รูปร่าง	สมส่วน หุ่นดี ผมยาว ผิวขาว บุคลิกดี
สถานภาพ	แต่งงาน
นิสัย	มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เอาแต่ใจตัวเอง อารมณ์ร้อน ขี้หงุดหงิด
การแต่งตัว	ตามกาลเทศะ ชุคทำงาน เสื้อเชิ้ต กระโปรง
ฐานะ	ดี
อาชีพ	พนักงานบริษัทขายตรง
การศึกษา	ปริญญาตรี
ภูมิหลัง	ครอบครัวมีฐานะรวย พลัดปลั่งท้อง มีลูกตอนอายุ 22
ความต้องการ	อยากประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีหน้ามีตาในสังคม

การพัฒนาบทภาพยนตร์

การนำเสนอโครงร่างบทภาพยนตร์ครั้งที่ 1

โครงเรื่อง

เสียงสัญญาณบอกโรงเรียนเลิก มดเดินคุยหยอกล้อกันกับเพื่อนสนุกสนาน พอมาถึงหน้าโรงเรียนก็โบกมือลาแล้วยิ้มให้กับเพื่อนๆก่อนจะแยกย้ายกันกลับบ้าน มดเดินกลับบ้านด้วยท่าทางยิ้มแย้ม สดใส ร่าเริง จนถึงบ้านก็เปิดประตูเข้าไป เห็นแม่กำลังเก็บของที่เมื่อคืนเพิ่งจัดงานเลี้ยงวันเกิดครบ 8 ปีให้ มีเค้กที่วางเหลืออยู่ มีกล่องของขวัญที่แกะแล้ว มีรูปครอบครัววางตั้งอยู่บนโต๊ะ แม่ยิ้มให้กับมดแล้วบอกให้มดเอากระเป๋าไปเก็บ มดจึงเอากระเป๋าไปเก็บที่ห้องแล้วหยิบภาพที่คนวาดออกมาเพื่อจะเอาไปอวดแม่ ออกมาไม่เจอแม่ เลยเดินเข้าไปดูในห้องนอน เห็นแม่นอนหันหลังให้ เลยเข้าไปปลุกแม่ พลิกตัวแม่มาเห็นแม่ตายแล้วที่หน้าแม่มีรอยฟกช้ำ มดลอยออกมาจากห้อง สภาพห้องที่เห็นตอนแรกว่าเป็นงานวันเกิดจริงๆแล้วคือร่องรอยการทะเลาะกันของพ่อกับแม่เมื่อคืน ข้าวของและตะกรอบรูปภาพครอบครัววางแตกอยู่

flashback มดยื่นเกาะขอบประตูเห็นพ่อกำลังทะเลาะกับแม่อยู่ แล้วพ่อก็บีบคอแม่ แล้วพ่อก็หนีไป

ปัญหา

- โครงเรื่องยังขาดความชัดเจนของประเด็นในการนำเสนอ
- เนื้อเรื่องขาดความสมจริงและเหตุการณ์ที่พ่อฆ่าแม่ดูรุนแรงมากเกินไป

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- หาประเด็นในการนำเสนอให้มีความชัดเจน
- หาข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาครอบครัว และผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์ที่พ่อฆ่าแม่ตาย

การนำเสนอโครงร่างบทภาพยนตร์ครั้งที่ 2

โครงเรื่อง

มดเปิดประตูออกมาจากห้องเตรียมจะไปโรงเรียน ข้าวของจากงานเลี้ยงวันเกิดครบ 8 ปีของมดเมื่อคืนยังไม่ได้ถูกเก็บ มดนั่งรอพ่อกับแม่นานมาก เลยตัดสินใจไปโรงเรียนเอง พอไปถึงหน้าโรงเรียนก็ลังเลใจว่าจะเข้าไปดีไหม สุดท้ายก็ตัดสินใจไม่เข้าไป พอเย็นก็กลับบ้าน เปิดประตูบ้านเข้ามา มดยืนดูสภาพบ้านที่จริงแล้วเป็นร่องรอยที่เกิดจากการทะเลาะกันของพ่อกับแม่ในงานเลี้ยงวันเกิดของตน มดเดินเข้าไปในห้อง หยิบภาพที่ตัวเองทำไว้ขึ้นมาดู เป็นภาพที่มดตัดรูปถ่ายของพ่อ แม่และตัวเอง แปะใส่ภาพอื่นในสถานที่ต่างๆอย่างมีความสุข สักพักก็ได้ยินเสียงพ่อและแม่กลับมา ไม่นานมดก็ได้ยินเสียงพ่อกับแม่ทะเลาะกันอีก มดหารูปถ่ายเพื่อจะมาตัดทำอันใหม่แต่ว่ารูปถ่ายที่มีอยู่หมดแล้ว มดจึงหยิบรูปที่เคยทำไว้แล้วมาตัดใหม่ จนสุดท้ายภาพที่ออกมาคือภาพที่ดูโหดร้าย

ปัญหา

- ทำไมเด็กถึงไม่ยอมเข้าเรียน ถ้าเด็กไม่เข้าเรียนแล้วเด็กจะทำอะไร แต่เด็กอายุเพียงเท่านั้นไม่น่าจะสามารถไปไหนมาไหนคนเดียวได้

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ถ้าต้องการใช้เหตุการณ์เดิม จะต้องเพิ่มอายุของเด็กให้มีความน่าเชื่อถือ ว่าสามารถทำอะไรหรือไปไหนมาไหนคนเดียวได้ แต่ผู้กำกับต้องการให้เด็กมีอายุเพียงเท่านั้น เพราะเด็กอายุเท่านั้นยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากนัก จึงเป็นผู้ที่ถูกกระทำได้ง่าย ซึ่งตรงกับประเด็นที่ผู้กำกับต้องการจะนำเสนอ ผู้กำกับจึงตัดเหตุการณ์นี้ออกไป

การนำเสนอโครงร่างบทภาพยนตร์ครั้งที่ 3

โครงเรื่อง

เป็นเรื่องราวของเด็กชายวัย 8 ปี ที่ พ่อ แม่ มีปัญหากัน ทะเลาะกันเป็นประจำโดยที่พวกเขาไม่เคยรู้ และไม่สนใจเลยว่าการกระทำเหล่านั้นได้ส่งผลกระทบต่อลูกในด้านจิตใจเป็นอย่างมาก ทำให้เขามีพฤติกรรมที่แปลกไป เขาระบายความรู้สึก และจินตนาการออกมาโดยการวาดรูป เมื่อพ่อ แม่ ทะเลาะกันหนักขึ้น ภาพที่วาดก็จะออกมาดูโหดร้ายมากขึ้น เหมือนกับความคิดของเขาที่เปลี่ยนไปตามภาพที่วาด ซึ่งความคิดรุนแรงเช่นนี้อาจส่งผลให้เขาไปทำอะไรที่คาดไม่ถึงได้

การเสนอบทภาพยนตร์ครั้งที่ 1

เรื่อง “ ภาพใหม่ ”

Title ภาพใหม่

SEQUENCE A

SCENE 1 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน(เช้า)

เสียงนาฬิกาปลุกดังเตือนเวลา หกโมงครึ่ง มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด มดลืมหัดตื่นแล้วลุกขึ้นจากเตียง

SCENE 2 ภายใน / ห้องครัว / กลางวัน(เช้า)(ต่อเนื่อง)

มดในชุดนักเรียนเปิดประตูออกจากห้อง เขายังคงเดินจ้วเจียขี้ตามาหยุดที่หน้าตู้เย็น มองดูที่โพสต์อิท ซึ่งติดอยู่หน้าตู้เย็น พร้อมกับเงินแบงค์ 100 หนึ่งใบ

ข้อความในโพสต์อิท

อย่าไปโรงเรียนสายนะลูก พ่อ

มดหยิบเงินพร้อมกับโพสต์อิทออก แล้วก็เปิดตู้เย็นหยิบนมขวดนม และขนมปังออกมาจากตู้เย็น มดนั่งกินขนมปังกับนมอยู่ที่โต๊ะอาหารคนเดียวด้วยท่าทาง เบื่อๆ เหงาๆ แม่เดินเข้ามาในห้องครัว ด้วยท่าทางรีบร้อน เธอเอ่ยต่อว่าลูกที่ไม่ยอมปลุกเธอ

แม่

ทำไมไม่ปลุกแม่...แม่สายแล้วเนี่ย

แม่หยิบ แก้วนมของลูกขึ้นมาดื่ม แล้วก็รีบร้อนวิ่งออกไป ก่อนที่จะวิ่งกลับมาหอมแก้มลูก มดมองตามแม่ไปด้วยสายตาเซ็ง ๆ

SEQUENCE B

SCENE 3 ภายนอก / โรงเรียน / กลางวัน-เย็น

หลังโรงเรียนเลิก นักเรียนต่างพากันกลับบ้าน มดเดินออกมาจากประตูโรงเรียนเพียงลำพัง แล้วเดินเข้าไปที่ร้านขายเครื่องเขียน มดเปิดประตูเข้าไปในร้าน

คนขาย

วันนี้มาซื้ออะไรจ๊ะ

มดอิมที่มุมปาก ก่อนจะเดินไปหยิบสี่เทียนที่ชั้นวางขาย แล้วยื่นตั้งให้กับคนขาย

คนขาย

อ้าว วันก่อนซื้อไปหมดแล้วหรอ

มดพยักหน้า คนขายทำหน้าที่แปลกใจ มดหยิบกล่องสี่ใส่กระเป๋า ก่อนจะรับตั้งทอนแล้วเดินออกจากร้านไป

SEQUENCE C

SCENE 4 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

นาฬิกาบอกเวลาที่เที่ยงคืน มดนั่งวาดรูปอยู่ที่พื้นในห้อง สักพักเสียงรถมาจอดที่หน้าบ้าน พอเสียงเครื่องยนต์เงียบลง ก็ได้ยินเสียงของแม่ที่กำลังต่อว่าพ่อที่ทำให้แม่ต้องอับอายขายหน้าในงานเลี้ยงวันนี้ แม่พูดจาเสียดสีพ่อ ที่สามีคนอื่นมีหน้าที่การงานที่ดีกว่าพ่อ และพูดจาถากถางว่าพ่อทำให้แม่ดูแย่กว่าคนอื่น เสียงทะเลาะกันดังขึ้นเรื่อยๆ พร้อมกับเสียงข้าวของที่แตกหัก

cut

พ่อกับแม่กำลังทะเลาะกันอยู่ข้างนอก

cut

มดวาดรูปด้วยท่าทางสีหน้าที่เคร่งเครียด ภาพดูเศร้า

cut

พ่อทะเลาะกับแม่(วันใหม่)

cut

มดวาดรูปอยู่ในห้องสีหน้าเคร่งเครียดขึ้นกว่าเดิม ภาพดูรุนแรงขึ้น

cut

พ่อทะเลาะกับแม่(วันใหม่)

มดวาดรูปอยู่ในห้องสีหน้าเคร่งเครียดขึ้นเรื่อยๆ ภาพดูโหดร้าย รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เสียงพ่อกับแม่ทะเลาะกันวนไปเรื่อยๆและดังขึ้นเรื่อยๆ มดก็ยังคงวาดรูปต่อไปเรื่อยๆ

SEQUENCE D

SCENE 5 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า)

มดกำลังเก็บกวาดข้าวของที่ระเกะระกะอยู่ พ่อเดินเข้ามาลูบหัวลูกชายแล้วก็ยิ้ม มดเงยหน้าขึ้นไป พุดกับพ่อ

มด

วันนี้พ่อพาผมไปเที่ยว นะครับ

พ่อ

ไม่ได้หรอกลูก... พ่อนัดเจ้านายเอาไว้พอดี

มด

วันนี้วันเสาร์ นะครับพ่อ

พ่อ

พ่อต้องรีบไปแล้วหะ แล้วพ่อจะรีบกลับนะ

มดทำหน้าผิดหวัง พ่อลูบหัวชาย ก่อนที่จะเดินออกไป มดมองตามพ่อด้วยท่าทางเศร้า ๆ

SCENE 6 ภายใน / ห้อง / กลางวัน (ต่อเนื่อง)

แม่กำลังนั่งแต่งหน้าอยู่

มด

วันนี้แม่ พาผมไปเที่ยวหน่อย นะครับ

แม่

แม่ไม่วางนะ มีนัดแล้ว

มด

แต่... วันนี้วันเสาร์ นะครับแม่... นะครับ นะครับ

มดพยายามตื้อแม่อยู่นานจนแม่รำคาญ หันมาตะหวาดมด แล้วก็ลูบออกไป มดได้แต่ก้มหน้าหงอย ๆ

SEQUENCE E

SCENE 7 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

มดกำลังนั่งนับเงินที่เขาหุบกะปุกออกมาอย่างอารมณ์ดี มดหยิบปฏิทินขึ้นมาดู ในปฏิทินวงไว้ว่า วันนี้เป็นวันเกิดของแม่ มดโถยเงินลงกระเป๋าสะพาย แล้วก็รีบวิ่งออกไปอย่างมีความสุข

SCENE 8 ภายใน / ร้านขายเค้ก / กลางวัน

มดยื่นมองดูเค้กอยู่ที่หน้าร้าน เขาเลือกดูเค้กอย่างตั้งใจ และมีความสุข คนขายยื่นกล่องใส่เค้กให้มด มดเทเงินออกมาจากกระเป๋าสะพาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเหรียญออกมานับให้คนขาย คนขายหัวเราะ ยิ้มชอบใจในท่าที่นับแบบไร้เดียงสาของมด

คนขาย

ทูปกระปุกซื้อเค้กให้ใครคะ

มด

ให้คุณแม่ครับ

มดหยิบกล่องเค้ก แล้วยิ้มให้กับคนขาย ก่อนที่จะอุ้มกล่องเค้กออกไปอย่างระมัดระวัง

SEQUENCE F

SCENE 9 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

มดจัดเตรียมงานวันเกิดของแม่จนเสร็จ แล้วก็นั่งรอแม่ที่โซฟา

(เวลาผ่านไป) นาฬิกาบอกเวลา 4 ทุ่มแล้ว แม่ก็ยังไม่กลับมา มดกดโทรศัพท์โทรไปหาแม่ แต่ก็ไม่มีคนรับสาย มดกดโทรศัพท์โทรหาพ่อ แต่เบอร์ของพ่อไม่สามารถติดต่อได้ในขณะนี้

(เวลาผ่านไป) นาฬิกาบอกเวลาตี 1 มดนอนหลับอยู่ที่โซฟา เสียงรถเข้ามาจอดหน้าบ้าน พ่อเปิดประตูเข้ามา เห็นมดหลับอยู่ที่โซฟา พ่อจึงเดินเข้าไปปลุกมด

พ่อ

เขาไปนอนในห้องสติก

มด

ไม่เป็นไรครับ มดจะรอแม่

พ่อ

เข้าไปนอนรอที่ห้องเถอะ เดี่ยวแม่กลับมา

พ่อจะเข้าไปปลุกนะ

มด

แต่ว่า.....

พ่อ

ไม่ต้องแต่ พ่อบอกให้เข้าไปนอน ก็เข้าไปนอน

มดพยักหน้าแล้วทำหน้าเศร้าๆ หงอยๆ ก่อนจะเดินคอดกเข้าห้องไป
(เวลาผ่านไป) นาฬิกาบอกเวลาตี 2 ครั้ง เสียงรถมาจากอดที่หน้าบ้าน เสียงแม่เปิดประตูเข้ามาพร้อมกับเสียงโครมคราม เพราะเธอเมาเตะข้าวของสะเปะสะปะไปหมด เสียงเธอโวยวายข้าวของ พ่อลุกเดินออกมาต่อว่าแม่ที่ทำเสียงดัง ทั้งคู่จึงทะเลาะกัน แม่หาว่าพ่อเกาะแม่กิน ด้วยความโกรธพ่อจึงตบหน้าแม่ไปโดนกรอบรูปหล่นแตก มดยื่นเกาะที่ขอบประตูห้องมองดูด้วยความหวาดกลัว เศร้า เสียใจ และเครียดมาก มดปิดประตู

SEQUENCE G

SCENE 10 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน (ตัดสลับระหว่างที่แม่ตะคอกตำพ่อเสียงดัง)

มดหยิบกล่องที่ใช้เก็บของต่างๆ ออกมาเทจนหมด มีทั้งสี กระดาษวาดรูป รูปวาดเก่าๆ ที่มดวาดไว้ รูปถ่ายพ่อ แม่ และของเล่นต่างๆ เสียงพ่อกับแม่ทะเลาะกันยังคงดังอยู่ตลอด มดหยิบกระดาษกับกล่องสีออกมาวาดรูป เสียงพ่อกับแม่ทะเลาะกันดังขึ้นเรื่อยๆ และดูจะรุนแรงกว่าทุกครั้ง มดกดสีอย่างหนักลงบนกระดาษแล้วถูไปมาจนสีหมด จึงเอารูปถ่ายของพ่อกับแม่มาตัดเป็นชิ้นส่วนต่างๆ แล้วก็ดึงชิ้นส่วนของของเล่นแยกออกจากกัน

SCENE 11 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

พ่อกับแม่นั่งกันอยู่คนละมุม ทั้งสองนั่งนิ่งหลังจากทะเลาะกันรุนแรงมาก่อนหน้านี้ ข้าวของกระจัดกระจายเต็มบ้านไปหมด แล้วพ่อก็เอ่ยขึ้นมา

พ่อ

เราจบกันเถอะ

แม่หันขวับมาตามเสียงนิ่ง ๆ ของพ่อ เธอจ้องมองเขาด้วยความโกรธ ก่อนที่จะตะคอกใส่

แม่

คุณคิดว่าฉันอยากอยู่กับคุณนักรหรือ

ถ้าไม่เห็นแก่ลูก คงฉันไม่ต้องมานั่งทนใช้ชีวิตกับคุณหรอก

แม่ตะคอกตำว่าพ่อเสียงดัง พ่อได้แต่นั่งนิ่งไม่พูดอะไร

SCENE 12 ภายใน / ห้องมด / กลางคืน (ตัดสลับระหว่างที่แม่ตะคอกด่าพ่อเสียงดัง)

มดนั่งทำรูปอยู่ กล้องค่อยๆกว้างออก เห็นภาพที่มดทำขึ้นมาดูโหดร้ายและรุนแรงมากๆ และรอบๆห้องของมด มีรูปที่มดวาดติดอยู่เต็มฝาผนังห้อง

ปัญหาของบทภาพยนตร์

- เหตุการณ์ในแต่ละฉากนั้นดูธรรมดาเกินไป และไม่บ่งบอกความหมายอะไรในเรื่องเลย เช่นฉากที่ เด็กอยากไปเที่ยวแล้วพ่อกับแม่ผิดสัญญา
- เหตุการณ์ที่ให้เด็กไปซื้อเค้กเอาไปให้แม่ในวันเกิดนั้น ดูเก่าและดูจืดจางเกินไป

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ให้เด็กต้องไปทำอะไรที่สำคัญ หรือทำอะไรที่ต้องการกำลังใจ แล้วพ่อแม่ก็ผิดสัญญา ซึ่งจะดูมีผลกระทบต่อความรู้สึกของเด็กมากกว่า
- ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์ใหม่

การเสนอบทภาพยนตร์ครั้งที่ 2

เรื่อง “ ภาพใหม่ ”

SEQUENCE A

SCENE 1 ภายนอก / โรงเรียน / กลางวัน (เย็น)

เสียงสัญญาณบอกโรงเรียนเลิก นักเรียนต่างพากันแยกย้ายกลับบ้าน มดเดินหน้าหงอยๆออกมาจากประตูโรงเรียนเพียงลำพัง

SCENE 2 ภายนอก / ร้านขายเครื่องเขียน / กลางวัน (เย็น)

มดเปิดประตูเข้าไปในร้านขายเครื่องเขียน

คนขาย

วันนี้มาซื้ออะไรจ๊ะ

มดยิ้มที่มุมปาก ก่อนจะเดินไปหยิบสีเทียนที่ชั้นวางขาย แล้วยื่นตั้งให้กับคนขาย

คนขาย

อ้าว วันก่อนซื้อไปหมดแล้วหรอ

มดพยักหน้า คนขายทำหน้าที่แปลกใจ มดหยิบกล่องสีใส่กระเป๋า ก่อนจะรับตั้งทอนแล้วเดินออกจากร้านไป

Title ภาพใหม่

SEQUENCE B

SCENE 3 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

ภายในห้องที่สว่างจากแสงของดวงอาทิตย์ที่ส่องผ่านหน้าต่างต่าง และแสงจากโคมไฟที่วางอยู่บนโต๊ะข้างเตียง ที่ฝาผนังห้องมีรูปวาดที่ดูมีความสุขติดอยู่ มดนอนหลับอยู่ที่เตียง เสียงนาฬิกาปลุกดังเตือนเวลาหกโมงเช้า มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด ก่อนจะสืมตาตื่นลุกขึ้นปิดโคมไฟ แล้วลุกออกจากเตียงไปด้วยท่าทีที่กระตือรือร้น

SCENE 4 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า)

มดในชุดพลศึกษา นั่งรอพ่ออยู่ที่โซฟา พ่อพ่อเดินออกมาจากห้อง มดรีบลุกจากโซฟาแล้วเดินไปหาพ่อ

มด

เราจะไปกันแล้ว ไข่ม้อยครับ

พ่อทำหน้างงๆ มดเห็นพ่อทำหน้าเช่นนั้น จึงบอกพ่อไปว่า

มด

พ่อสัญญาว่าจะไปคุมแข่งกีฬาที่โรงเรียนไงครับ

พ่อ

(พ่อทำหน้านึกขึ้นได้) อ้อ...

วันนี้พ่อมีธุระ ไว้คราวหน้านะลูก

มดก้มหน้าผิดหวัง

มด

ไม่เป็นไรครับพ่อ

พ่อเห็นมดดูท่าทางผิดหวัง จึงพูดออกไปว่า

พ่อ

เอ็ง... เดี่ยวพ่อไปบอกให้แม่พาไปก็แล้วกัน

พ่อเดินไปหาแม่ที่ห้อง มดมองตามพ่อไป

(Off scene)

พ่อ

คุณช่วยพาลูกไปงานกีฬาแทนผมที

แม่

วันนี้ที่บริษัทฉันมีประชุมประจำปี

เราตกลงกันไว้แล้วหนิคะ ว่าคุณจะพาลูกไป

...

คุณลืมไข่ม้อย... คอบฉันมาสิ ว่าคุณลืมไข่ม้อย

พ่อ

ก็ช่วงนี้งานผมยุ่งๆอยู่

แม่

คุณไม่ต้องมาแก้ตัวเลขนะ

เพราะคุณไม่ใส่ใจต่างหาก ไม่ว่าเรื่องอะไร

คุณไม่เคยใส่ใจเลย... คุณมันไม่ใส่ใจ

มดได้ยินเสียงที่พ่อกับแม่ทะเลาะกัน ก็รู้สึกผิดที่ตัวเองเป็นต้นเหตุที่ทำให้พ่อกับแม่ทะเลาะกัน มดเดินหน้าเศร้ากลับเข้าห้องด้วยความผิดหวัง

SCENE 5 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (ต่อเนื่อง)

มดถอดถุงเท้าและเสื้อกีฬาวางแล้วนั่งเหม่อลอยอยู่ที่เตียง

SEQUENCE C

SCENE 6 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เย็น)

พ่อเปิดประตูเข้ามาในบ้าน เห็นของเล่นวางเกลื่อนอยู่ที่พื้น พ่อร้องตะโกนเรียกมด

พ่อ

มด มานี่ซิ

มดเดินมาหาพ่อ

พ่อ

เล่นเสร็จแล้วทำไมไม่เก็บ พ่อบอกก็ครั้งแล้ว

มด

ก็มดยังเล่นไม่...

มดยังพูดไม่จบพ่อก็พูดแทรกขึ้นมา

พ่อ

ไปหยิบของเล่นที่รักที่สุดมาหนึ่งชิ้น

มดเดินก้มหน้าไปหยิบของเล่นที่ตัวเองชอบที่สุดมา

พ่อ

ทุบมันทิ้งซะ

มดเขยหน้ามองพ่อด้วยความตกใจ

พ่อ

ทำเดี๋ยวนี้

ด้วยความกลัวมดจึงทำตามที่พ่อบอก มดทุบของเล่นชิ้นนั้นจนพัง

พ่อ

เก็บของเล่นพวกนั้นให้เรียบร้อยด้วย

แล้วพ่อก็เดินออกไป มดนั่งลงกับพื้น เก็บเศษชิ้นส่วนของเล่นและของเล่นที่เหลือใส่กล่อง

SEQUENCE D

SCENE 7 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

มดในชุดนอนนั่งเอามือเท้าคางดูทีวีอยู่ในห้องนั่งเล่น มีน้ำหวานและขนมวางอยู่เต็มโต๊ะ สักพักก็มีเสียงรถมาจอดที่หน้าบ้าน แม่เปิดประตูเดินเข้ามาหา

แม่

มด พ่ออยู่ที่ไหน

มด

แล้วแม่คิดว่าเค้าอยู่ที่ไหนละอะ

แม่

ที่ทำงาน

มด

น่านัง แม่คิดถูกแล้ว

แม่

เค้าบอกหรือเปล่าว่าใครจะมาดูแลลูก

มด

แม่ไง แต่แม่บอกว่า แม่ก็ทำงานดึกเหมือนกัน

แม่

ก็แม่ทำงานดึกจริงๆหนิ... ช่างเถอะ
แม้ว่าลูกควรไปนอนได้แล้วนะ

มดนั่งดูทีวีโดยไม่สนใจในสิ่งที่แม่พูด

แม่

มด ไปนอนได้แล้ว

มดยังคงนั่งดูทีวีโดยไม่สนใจที่แม่พูด แม่เริ่มโมโห

แม่

แม่บอกให้ไปนอน ไม่ได้ยินหรือไง (แม่ตะคอกเสียง)

แม่เห็นมดยังคงนั่งมองดูทีวีโดยไม่สนใจสิ่งที่เธอพูด เธอจึงเดินไปปิดทีวี มดเงยหน้าขึ้นมองแม่ก่อน
จะลุกเดินเข้าห้องไป

SCENE 8 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

มดเดินไปนั่งที่เตียง สักพักก็มีแสงไฟรจผ่านเข้ามาในห้อง หลังจากนั้นไม่นานก็มีเสียงของแม่ที่
กำลังต่อว่าพ่อ มดกำมือจนแน่น ก่อนจะลุกไปที่โต๊ะ หยิบกระดาษกับสีในกระเป๋า ออกมาวาดรูป
มดวาดรูปนั่งวาดรูปบนพื้นห้องด้วยท่าทางสีหน้าที่เคร่งเครียดขึ้นเรื่อยๆ และกดสืออย่างหนักลงบน
กระดาษแล้วถูไปมา

(Off scene)

แม่

ทำไมคุณเพิ่งมา ฉันโทรหาตั้งหลายครั้ง ทำไมคุณถึงไม่รับ
คุณปล่อยให้ลูกอยู่บ้านคนเดียวได้ไง

พ่อ

คุณจะโวยวายเสียงดังไปทำไม เดี่ยวลูกก็ได้ยินหรอก

แม่

ดึกป่านนี้แล้ว ลูกก็คงหลับไปแล้วละ
คุณต้องคุยกับฉันให้รู้เรื่องก่อน

พ่อ

ตอนนี้ผมเหนื่อยและถึงวงแล้ว
ไว้วันหลังค่อยคุยก็แล้วกัน

แม่

ไม่ได้นะ ต้องคุยกันให้รู้เรื่องก่อน
วันนี้ฉันขอให้คุณกลับมาดูแลลูกไม่ใช่หรือ
แล้วคุณไปไหนมา

พ่อ

อธิบายอะไรไปให้คนอย่างคุณฟัง ก็คงไม่เข้าใจหรอก

แม่

นี่คุณว่าฉันหรือ คุณจะเดินหนีฉันไปไหน
หยุดเดี๋ยวนี้ละ ฉันบอกให้หยุดไป

สั๊กพั๊กก็มีเสียงข้าวของแตกหัก มดยังคงวาดรูปต่อไปไม่หยุด และกดสีแรงขึ้นเรื่อยๆ

fade

SEQUENCE E

SCENE 9 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เย็น)

มดในชุดนักเรียนเปิดประตูเดินเข้ามาในบ้าน เห็นพ่อนั่งอยู่ที่โซฟา บนโต๊ะมีกระเป๋าสานแบบและเอกสารวางอยู่มากมาย พ่อหันมามาด

พ่อ

วันนี้เป็นไงบ้าง

มด

พ่อต้องทำงาน ก็ไปทำงานสิคะ

พ่อหันกลับไปมองของที่วางอยู่บนโต๊ะ พ่อนิ่งเงียบไปก่อนจะหันมาพูดกับมด

พ่อ

อ้อ...พ่อกลับมาจากทำงานแล้วละ

มดมองหน้าพ่อด้วยความสงสัย

พ่อ

เอ็งนี่ เคี้ยว รอกแม่กลับมา

แล้วเราก็ออกไปทานข้าวข้างนอกกัน คิมบี้

มดพยักหน้าด้วยความดีใจ

เวลาผ่านไป นาฬิกาบอกเวลา 1 ทุ่มกว่าแล้ว แม่ก็ยังไม่กลับมา พ่อจึงกดโทรศัพท์โทรไปหาแม่ แต่ก็ไม่มีคนรับสาย พ่อพยายามโทรไปหลายที แต่ก็ไม่มีคนรับ

เวลาผ่านไป นาฬิกาบอกเวลา 2 ทุ่มกว่า พ่อหยิบโทรศัพท์โทรหาแม่อีกครั้ง แต่ก็ไม่มีคนรับสาย เหมือนเดิม

พ่อ

เอ็งนี่ พ่อว่าเราออกไปรับแม่ที่บริษัทเลยดีกว่า

มดพยักหน้า พ่อพามดขับรถออกไปหาแม่ที่บริษัท

SEQUENCE F

SCENE 10 ภายนอก / ที่ทำงานแม่ / กลางคืน

พ่อขับมาถึงหน้าบริษัท มดมองเห็นมาเดิน โขเซจุลงบันไดมาตามทาง

มด

พ่อครับ นั่น ไซ่แม่รีป่าว

พ่อมองดู แล้วรีบจอดรถ พ่อบอกให้มดรออยู่บนรถ แล้วพ่อก็ลงไปพุงแม่

พ่อ

นี่คุณเมามาหิ ทำไมคุณคี่ขนาดนี้

แม่

ก็แค่คี่นิดหน่อย

พ่อ

นี่มัน ไม่นิดแล้วนะ ทำไมคุณทำตัวแยๆแบบนี้

แม่

คุณอย่ามาว่าฉันนะ คุณคิดว่าตัวเองดีนักหรือไง
ทำอะไรก็ไม่เคยสำเร็จเลยสักอย่าง
คุณอย่าคิดว่าฉันไม่รู้ นะ ว่าคุณโดนไล่ออกจากงานแล้ว
คุณมันก็แค่ไอ้ขี้แพ้

ด้วยความโมโห พ่อจึงพลั้งมือตบหน้าแม่ ก่อนจะมองไปเห็นมดกำลังขึ้นคูดอยู่ พ่อเลยบอกให้มดขึ้น
รถ แล้วพ่อก็พุงแม่ขึ้นรถก่อนจะขับรถออกไป

SCENE 11 ภายใน / รถ / กลางคืน

แม่นั่งเงียบไปพักหนึ่ง ก่อนจะละเมอขึ้นมาว่า

แม่

ฉันไม่น่าพลาดห้องกับคุณเลย
ไม่อย่างนั้น ฉันก็คงไม่ต้องมาแต่งงานกับคุณ
ไม่ต้องมาทนอยู่กับผู้ชายที่ไม่เอาไหนอย่างคุณ

มดนิ่งไปเมื่อได้ยินแม่พูดแบบนั้น

พ่อรถขับมาจอดถึงหน้าบ้าน มดก็ลงจากรถเปิดประตูเข้าบ้าน โดยไม่พูดกับใครเลย

SEQUENCE G

SCENE 12 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

มดเข้ามาในห้อง แล้วเดินไปถือรูปวาดเก่าๆ ที่ดูมีความสุขอยู่บนฝาผนังออกจนหมด แล้วก็มาวาด
รูปต่อ หลังจากนั้นมดก็เอารูปแต่ละแผ่นมาติดบนฝาผนังต่อกันจนหมด กล้องค่อยๆ wide ออก
เห็นมดยื่นมองรูปภาพที่ติดอยู่บนฝาผนัง ซึ่งเป็นภาพที่ดูโหดร้ายมาก

ปัญหาของบทภาพยนตร์

- เหตุการณ์ในแต่ละฉากส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ที่พ่อกับแม่นั้นกระทำต่อเด็กโดยตรง ซึ่งขัดแย้งกับประเด็นที่ได้ตั้งเอาไว้ว่า ผลกระทบต่อเด็กที่เกิดจากการกระทำของพ่อกับแม่

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์ใหม่ ให้สอดคล้องกับประเด็นที่ตั้งเอาไว้ โดยเป็นเหตุการณ์ที่พ่อแม่ไม่กระทำต่อเด็กโดยตรง

การนำเสนอบทภาพยนตร์ครั้งที่ 3-10

เรื่อง “ ภาพใหม่ ”

ปัญหาของบทภาพยนตร์

- ลักษณะบุคลิกตัวละครแต่ละตัวในบทยังขาดความชัดเจน
- เหตุการณ์ในแต่ละฉากนั้นยังไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ตั้งเอาไว้ และเหตุการณ์บางเหตุการณ์ดูจืดจางและขาดความน่าเชื่อถือ

แนวทางแก้ไขปัญหา

- ตั้งสติและถามตัวเองให้ได้ว่าสิ่งที่ต้องการจะนำเสนอของเรื่องนี้คืออะไร และต้องการจะนำเสนอในรูปแบบไหน ซึ่งประเด็นที่ผู้กำกับต้องการจะนำเสนอคือ การกระทำของพ่อ แม่ ส่งผลกระทบต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็ก โดยนำเสนอออกมาในรูปแบบที่ดูสมจริง ไม่ฟุ้งฟาย และใกล้เคียงกับประสบการณ์จริงที่ผู้กำกับเคยประสบมา เพราะจะทำให้ผู้กำกับเชื่อและเข้าใจในบทภาพยนตร์เป็นอย่างดี

- ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ โดยนำเหตุการณ์ที่ผู้กำกับเคยประสบมาปรับใช้ในบทภาพยนตร์ และไปศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือ internet และไปสอบถามจากผู้มีความรู้หรือมีประสบการณ์จริงทางด้านนี้ และไปปรึกษาขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความสามารถทางการเขียนบทภาพยนตร์ และไปพูดคุย รับฟังข้อคิดเห็น มุมมอง ทักษะของคนอื่นๆ เพื่อมาปรับใช้ในการเขียนบทภาพยนตร์

บทภาพยนตร์เรื่อง “ ภาพใหม่ ”

SEQUENCE A

SCENE 1 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

ภายในห้องนั่งเล่นที่มีแสงสว่างจากทีวีที่กำลังเปิดอยู่ มดโตเสื้อเชิ้ตสีดำของพ่อ นั่งอยู่ที่พื้น กำลังระบายสีลงบนกระดาษเป็นรูปหน้าคนที่ดูน่าเกลียดน่ากลัว แล้วก็ใช้กรรไกรตัดออกแล้วเอามาทำเป็นหน้ากาก เสียงรถมาจอดที่หน้าบ้าน มดรีบกดปิดทีวี แล้ววิ่งไปหลบหลังโซฟา เสียงประตูเปิดออกด้วยความรุนแรง เกาของแม่ทอดตัวยาว มดโผล่ออกมาจากหลังโซฟาทำท่าหลอกแม่พร้อมกับแผดเสียงลั่น แต่แม่กลับไม่รู้สึกระคายคายเลยมีเพียงสีหน้าแววตาที่ดูโมโหจากการทะเลาะกับพ่อ พ่อเดินตามเข้ามา แม่หันไปทำหน้าที่สอนใส่พ่อแล้วก็รีบเดินไป พ่อจึงรีบเดินตามแม่ไป มดมองตามพ่อกับแม่ไป

พ่อ

คุณจะไปไหน หยุดคุยกัน ให้รู้เรื่องก่อนสิ

เสียงแม่เปิดประตูดัง โครม เสียงพ่อพยายามจะเปิดประตู

มดเดินไปได้บันได ถอดหน้ากากออก แล้วแหงนหน้ามองขึ้นไปข้างบน ฟังเสียงของพ่อกับแม่ที่กำลังทะเลาะกัน

พ่อ

เปิดประตูเดี๋ยวนี้ะ ออกมาคุยกัน ให้รู้เรื่องก่อน

ผมบอกให้เปิดประตู...

เมื่อไหร่คุณจะทำตัวแบบนี้ซะที ผมเบื่อเต็มทนแล้วนะ

เปิดประตูสิ ผมบอกให้คุณเปิดประตู

พ่อทุบประตูอยู่หลายที ก่อนจะลงบันไดมาด้วยความโมโห มดได้แต่ยืนมองเห็นพ่อเปิดประตูออกไป แล้วเสียงสตาร์ทรถก็ดังขึ้น

Title ภาพใหม่

SEQUENCE B

SCENE 2 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

ภายในห้องที่สว่างจากแสงของดวงอาทิตย์ที่ส่องผ่านมาทางหน้าต่าง และแสงจากโคมไฟที่วางอยู่บนโต๊ะข้างเตียง ที่ฝาผนังห้องมีรูปวาดที่ดูมีความสุขดีอยู่ มดนอนหลับอยู่ที่เตียง เสียงนาฬิกาปลุกดังเตือนเวลาหกโมงเช้า มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด ก่อนจะล้มตาตื่นลุกขึ้นปิดโคมไฟ แล้วลุกออกจากเตียงไปด้วยท่าทีที่กระตือรือร้น

SCENE 3 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า)

มดในชุดพลศึกษา นั่งใส่ถุงเท้าอยู่ที่โซฟา มดได้ยินเสียงพ่อกำลังเดินมาจึงรีบลุกจากโซฟาแล้วเดินไปหาพ่อ

มด

เราจะไปกันแล้วใช่ไหมครับ

พ่อทำหน้างงๆ มดเห็นพ่อทำหน้าเช่นนั้น จึงบอกพ่อไปว่า

มด

พ่อสัญญาว่าจะไปคุมแข่งกีฬาที่โรงเรียนไงครับ

พ่อ

(พ่อทำหน้าหนักขึ้นได้) อ้อ...

แต่ว่า...

พ่อก้มหน้าลง มดก้มหน้ามองไปตามสายตาของพ่อเห็นกระเป๋าเดินทางใบใหญ่ที่พ่อถือไว้ในมือ มดมองด้วยความสงสัยก่อนจะเงยหน้าขึ้นไปมองพ่อ พ่อเอามือลูบหัวมด แล้วพูดว่า

พ่อ

พ่อต้องย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัดนะลูก

มดได้แต่ก้มหน้าเศร้า พ่อมองเห็นมดทำหน้าเศร้าและผิดหวัง จึงพูดออกไปว่า

พ่อ

ถ้าว่างเมื่อไหร่พ่อจะมาหา

มีอะไร โทรหาพ่อได้ตลอดเลยนะ

มด

ครับพ่อ

พ่อ

ส่วนเรื่องแข่งกีฬาวันนี้

เดี๋ยวพ่อไปบอกให้แม่พาไปก็แล้วกัน

มดพยักหน้าเพื่อเป็นการตอบตกลง พ่อเดินไปหาแม่ที่ห้อง มดเดินตามพ่อไป พ่อเปิดประตูเข้าไปในห้องแม่ มดยื่นมองผ่านช่องประตูที่พ่อปิดไว้ไม่สนิทเห็นพ่อกับแม่กำลังทะเลาะกันอยู่

พ่อ

คุณช่วยพาลูกไปงานกีฬาแทนผมที

แม่

วันนี้ฉันมีนัดกับลูกค้า

เราตกลงกันไว้แล้วหนิคะ ว่าคุณจะพาลูกไป

...

คุณลืมไหม้ย... คุณตอบฉันมาสิ คุณลืมไหม้ย

พ่อ

ผมต้องย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัดวันนี้ละ

แม่

อะไรนะ...

คุณจะไปวันนี้ ทำไมคุณไม่บอกฉันซักคำ

มดปิดประตูแล้วเดินหน้าเสี้ากลับเข้าห้องด้วยความผิดหวังและเสียใจ เสียงของพ่อกับแม่ยังคงดังแว่วมา

พ่อ

ก็...(พ่อทำที่ท่าว่าจะพูดแล้วก็หยุด)

ช่างเถอะ... อธิบายอะไรไปให้คนอย่างคุณฟัง

คุณก็คงไม่เข้าใจหรอก

แม่

คุณอย่ามาว่าฉันนะ
 เพราะคุณไม่ใส่ใจต่างหาก ไม่ว่าเรื่องอะไร
 คุณไม่เคยสนใจเลย... คุณน่าจะคิดแต่เรื่องของตัวเอง

SCENE 4 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า) (ต่อเนื่อง)

มดเดินไปนั่งลงที่ปลายเตียงถอดถุงเท้าและเสื้อกีฬาออก แล้วนั่งเหม่อลอย

SEQUENCE C

SCENE 5 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

ภายในห้องที่สว่างจากแสงของดวงอาทิตย์ที่ส่องผ่านมาทางหน้าต่าง และแสงจากโคมไฟที่วางอยู่บน โต๊ะข้างเตียง ที่ฝาผนังห้องมีรูปวาดที่ดูมีความสุขติดอยู่ มดนอนหลับอยู่ที่เตียง เสียงนาฬิกาปลุกดังเตือนเวลาเจ็ดโมงเช้า มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด ก่อนจะล้มตาตื่นลุกขึ้นปิดโคมไฟ แล้วลุกออกจากเตียงไปด้วยท่าที่งัวเงียๆ

SCENE 6 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า) (ต่อเนื่อง)

มดยังคงเดินงัวเงียๆ ยี่ตาไปเปิดตู้เย็น หยิบกล่องนมออกเทใส่แก้วแล้วถือไปนั่งดื่มที่โต๊ะ แม่เดินเข้ามาด้วยท่าทางรีบร้อน หยิบแฟ้มเอกสารที่วางอยู่บน โต๊ะพร้อมกับเอ่ยต่อว่าลูกที่ไม่ยอมปลุกเธอ

แม่

ทำไมไม่ปลุกแม่...แม่สายแล้วเนี่ย

แม่หยิบ แก้วนมของมดขึ้นมาดื่ม แล้วก็รีบร้อนวิ่งออกไป มดมองตามแม่ไปด้วยสายตาแข็ง ๆ

SCENE 7 ภายใน / บ้าน / กลางวัน

มดพยายามกดโทรศัพท์ไปหาพ่อแต่ก็ไม่มีคนรับสาย มดจึงฝากข้อความไว้

มด

พ่อครับ เมื่อไหร่พ่อจะกลับซะทีอะ
 มดรออยู่นะ

SCENE 8 ภายใน / บ้าน / กลางวัน

เสียงของทีวีที่เปิดดัง ภายในห้องนั่งเล่นทีวีถูกเปิดทิ้งไว้ มีของเล่นต่างๆ สีเทียนและภาพที่มควาดวางเกลื่อนอยู่เต็มไปหมดทั้งบนพื้น และบนโซฟาที่ถูกเคลื่อนย้ายสะเปะสะปะอยู่ มดกำลังใช้มือหยิบจิมขนมต่างๆที่มีอยู่ในตู้เย็น หลังจากนั้นมดก็ทยอยหยิบขนมออกไปจนหมดตู้เย็น มดเดินถือขนมออกมาโดยที่เปิดตู้เย็นทิ้งเอาไว้ มดเอาขนมกองรวมกันไว้ที่โต๊ะในห้องนั่งเล่น มดนั่งลงบนโซฟา แล้วใช้มือหยิบกินขนมต่างๆเลอะเทอะไปหมด สายตาจ้องอยู่ที่ทีวี

SCENE 9 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

บนโต๊ะเลอะเทอะไปด้วยขนมที่มดกิน ส่วนมดกำลังนอนหลับอยู่บนโซฟาตัวใหญ่ สักพักก็มีเสียงรถมาจอดที่หน้าบ้าน แม่เปิดประตูเข้ามาในบ้านด้วยท่าที่เหนื่อยล้า เห็นสภาพภายในบ้านก็ได้แต่ส่ายหน้าแล้วถอนหายใจ แม่เดินไปปลุกมด มดลืมตาตื่นขึ้น

แม่

ทำไมไม่เข้าไปนอนในห้องดีๆละ

มด

ก็มดรอแม่หนิครับ

แม่

แม่บอกก็ที่แล้วว่าไม่ต้องรอ เข้าไปนอนในห้องเถอะ

มดลุกขึ้นจากโซฟาด้วยท่าที่งัวเงียๆ

SEQUENCE D

SCENE 10 ภายนอก / ร้านขายเครื่องเขียน / กลางวัน (เย็น)

มดในชุดนักเรียนเปิดประตูเข้าไปในร้านขายเครื่องเขียน

คนขาย

วันนี้มาซื้ออะไรจ๊ะ

มดยิ้มที่มุมปาก ก่อนจะเดินไปหยิบสีเทียนที่ชั้นวางขาย แล้วยื่นตั้งให้กับคนขาย

คนขาย

อ้าว วันก่อนซื้อไปหมดแล้วหรือ

มดพยักหน้า คนขายทำหน้าที่แปลกใจ มดหยิบกล่องใส่ใส่กระเป๋าก่อนจะรับตั้งทอนแล้วเดินออกจาก
ร้านไป

SEQUENCE E

SCENE 11 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

มดกำลังนั่งวาดรูปอยู่ที่พื้นห้อง ช่างๆมีโทรศัพท์วางอยู่ เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น มดรีบกดรับ

มด

สวัสดีครับ

พ่อ

เป็นไงบ้างลูก กำลังทำอะไรอยู่

มดยิ้มดีใจมากที่พ่อโทรมา

มด

มดทำการบ้านอยู่ครับพ่อ

พ่อ

ดีแล้ว เป็นเด็กดีนะลูก... พ่อขอคุยกับแม่หน่อยสิ

มดเปลี่ยนสีหน้าทันที ที่พ่อพูดกับมดเพียงเท่านั้น

มด

ครับพ่อ

มดเดินเอาโทรศัพท์ไปให้แม่ที่ห้อง

มด

พ่อจะคุยด้วยอะ (มดยื่น โทรศัพท์ให้กับแม่)

แม่รับโทรศัพท์จากมด

แม่

ฮัลโหล...

แม่เงยไปก่อนจะเงยหน้าขึ้นมองมด แล้วเดินแยกตัวออกไป

แม่

คุณไม่ต้องมาทำเสียงอ้ำๆ อึ้งๆ เลยนะ มีอะไรก็ว่ามา

พ่อคุยโทรศัพท์กับแม่นานมาก แต่แม่ไม่ได้พูดอะไรสักคำมีเพียงเสียงสะอื้นเบาๆ ดังแว่วออกมา

SCENE 12 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

มดเดินกลับมาที่ห้อง ที่มีเพียงแสงสว่างจากภายนอกหน้าต่างที่สาดส่องเข้ามา และแสงจากโคมไฟที่ตั้งอยู่บนโต๊ะ มดหยิบสีน้ำเงินมาระบายทับรูปวาดครอบครัวที่ตัวเองวาดเอาไว้ และหยิบกระดาษแผ่นใหม่มาระบายสีน้ำเงินและสีแดงลงไปเรื่อยๆ ด้วยความโกรธ และเศร้าเสียใจ หลังจากนั้นมดก็นำภาพที่ระบายทั้งหมดมาต่อกันบนผนังห้องเป็นภาพที่ดูน่ากลัว มดนั่งลงกอดเข้าอยู่มุมห้อง

-จบ -

บทที่ 4

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-Production)

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการผลิตภาพยนตร์ งานในขั้นนี้ก็คือการวางโครงสร้าง และแผนการดำเนินงานทั้งหมดให้อยู่ในสภาพพร้อม ซึ่งจะส่งผลไปยังขั้นตอนการผลิตโดยตรง หากมีการเตรียมงานที่ดีจะสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อุปสรรคต่างๆ ก็จะลดน้อยลงตามไปด้วย สามารถแบ่งลักษณะงานออกเป็นส่วนต่างๆดังนี้

การทำความเข้าใจบทภาพยนตร์

ผู้กำกับจะต้องสามารถกำหนดลงไปได้ว่าเนื้อเรื่อง สาระถ่องแท้คืออะไร อะไรคือแก่นของเรื่อง พร้อมทั้งสามารถบอกได้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้กำลังนำเสนออะไรแก่คนดู เมื่อผู้กำกับมีความเข้าใจในบทและทำการแยกบท (Breakdown) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็จะสามารถกำหนดคร่าวๆ เกี่ยวกับระยะเวลาที่จะถ่ายทำ จำนวนฉากที่จะต้องถ่าย

การตีความบท

ผู้กำกับการแสดงต้องศึกษาบทภาพยนตร์อย่างรอบครอบ ตรีศตรองถึงเนื้อหา อารมณ์ และสุนทรียภาพให้แน่ชัดเสียก่อน จากนั้นก็ถอดความออกมาเป็นแนวทางในการกำกับการแสดง การตีความบทจะมีขั้นตอนวิเคราะห์จากกว้างๆ ค่อยๆแยกย่อยลงไป โดยผู้กำกับสามารถใช้วิธีตั้งคำถามต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์เหตุการณ์ สถานการณ์ ดูว่าเป็นยุคสมัยไหน หาเหตุผลว่าทำไมเรื่องต้องเกิดขึ้นในสถานที่นั้น ช่วงเวลานั้น
2. วิเคราะห์ตัวละคร สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน
 - ลักษณะภายนอก ตัวละครมีรูปร่าง หน้าตา บุคลิก วัย อะไร อย่างไร

- ลักษณะภายใน ตัวละครมีภูมิหลังอย่างไร มีมุมมองความอ่านอย่างไร มีการพัฒนาอย่างไร มีความต้องการอะไร

3. การวิเคราะห์อารมณ์ในสถานการณ์นั้น คิดว่าเมื่อตัวละครมาอยู่ในสถานการณ์นั้น เขาจะอย่างไร ทำไม เขารู้สึกอย่างไร มีอารมณ์อย่างไร

ในการศึกษาตีความ บ่อยครั้งจะพบสิ่งที่เราไม่รู้ด้วยวุฒิภาวะ และประสบการณ์ที่ยังไปไม่ถึง ผู้กำกับการแสดงจึงควรถามข้อมูลเสริม เรียนรู้ ค้นคว้า และควรถึงเกตสิ่งต่างๆที่คิดว่าเป็นสิ่งที ภาพยนตร์ต้องการ

การกำกับการแสดง

การแสดงของนักแสดงเปรียบเสมือนเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ ในการสื่อสารกับคนดู โดยการสื่อสารผ่านลีลาการแสดง คำพูดและน้ำเสียงที่สื่อความหมายอย่างมีศิลปะ นักแสดงแต่ละคนมีบุคลิกและพรสวรรค์แตกต่างกัน จึงเป็นเรื่องยุ่งยากที่จะกำหนดรูปแบบการแสดงขึ้น ผู้กำกับการแสดงจึงควรศึกษาถึงความสามารถของนักแสดงแต่ละคน และนำเอาความสามารถนั้นออกมาใช้ให้มากที่สุด ซึ่งการแสดงที่ดีนั้นมาจากการที่ผู้กำกับภาพยนตร์สามารถเข้าใจในบทบาทยนตร์ และตัวละครอย่างลึกซึ้ง ตลอดจนสามารถถ่ายทอดข้อมูลเหล่านั้นผ่านนักแสดงไปสู่ผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ของผู้กำกับการแสดงกับนักแสดงจะสะท้อนออกมาในผลงาน ผู้กำกับคือคนที่ช่วยนักแสดงค้นคว้าหาแนวคิดในการตีความบท โดยผู้กำกับไม่จำเป็นต้องไปช่วยสอนนักแสดง จนกว่านักแสดงนั้นจะแสดงผิดพลาด และก็ไม่ควรบอกนักแสดงว่าควรแสดงอย่างไร นอกจากนักแสดงต้องการคำแนะนำ

การกำกับการแสดงของภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ภาพใหม่” ซึ่งลักษณะของตัวละครหลักที่เป็นเด็กชายคนนั้น จะมีลักษณะซึ่มเศร้า เหม่อลอย ผิดหวัง เสียใจ โกรธ เก็บกดและเย็นชา ผู้กำกับจะเน้นในเรื่องของความเป็นจริง เน้นการเข้าถึงและถ่ายทอดอารมณ์ออกมาด้วยความสมจริง ไม่เกินจริงแบบละครเวทีหรือโทรทัศน์ นักแสดงเสมือนเป็นตัวละครตัวนั้นจริงๆ อยู่ในช่วงอารมณ์นั้นจริงๆ

การทดสอบและการคัดเลือกนักแสดง

หลักการคัดเลือกนักแสดง (Casting)

การคัดเลือกนักแสดงมีความสำคัญมาก เพราะถ้าหากได้นักแสดงที่มีความสามารถ และเหมาะสมกับบทภาพยนตร์มากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้ภาพยนตร์มีความน่าเชื่อถือ และดูสมจริงมากขึ้นเท่านั้น หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงคือ

1. ลักษณะของรูปร่าง เช่น หน้าตา ร่างกาย ภาษา การเคลื่อนไหวร่างกาย สุ่มเสียง บุคลิก
2. มีความสามารถโดยกำเนิด เช่น มีความเชื่อมั่น การเข้าสังคม ความคูดี การตอบสนองมีจังหวะ มีพลัง
3. มีความเฉลียวฉลาด เช่น มีความอ่อนไหวต่อสิ่งต่างๆรอบตัว มีการรับรู้ และเข้าใจในสภาพแวดล้อม มีรสนิยม
4. มีความเข้าใจในเรื่องการแสดง ประสบการณ์ แนวความคิดบทบาทของนักแสดงในการแสดง มีความรู้ทางด้านศิลปะ
5. มีความสามารถในการชี้แนะ เช่น การตอบสนองแอ็คชั่นกับคนอื่นๆ มีความยืดหยุ่นเอาตัวรอดได้ มีเอกลักษณ์เฉพาะของตน
6. มีความรับผิดชอบ หรือการเอาใจใส่ในหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความไว้วางใจและมีใจที่อยากแสดง

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงที่รับบทเป็น เด็กชายมด

1. ความสามารถทางการแสดง และลักษณะท่าทางที่เหมาะสมกับบทภาพยนตร์ ซึ่งเป็นเรื่องยากในการคัดเลือก เนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า เด็กนั้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเป็นอย่างอื่นได้ เขาเป็นอย่างไรก็จะเล่นออกมาอย่างนั้น ดังนั้นผู้กำกับจึงต้องเลือกนักแสดงที่มีลักษณะท่าทางคล้ายกับตัวละครในเรื่องให้มากที่สุด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การแสดงออกมาเป็นธรรมชาติมากขึ้น
2. ความร่วมมือของผู้ปกครองเด็ก เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา เพราะนักแสดงเด็กยังอยู่ในวัยเรียน ดังนั้นจึงเลือกนักแสดงที่มีเวลาพอสำหรับการถ่ายทำ และผู้ปกครองของเด็กก็ต้องสนับสนุนให้ความร่วมมือที่จะขอมอบอนุญาตให้เด็กพร้อมที่จะสละเวลาให้การถ่ายทำ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นภายหลัง

3. ความรับผิดชอบเอาใจใส่ในหน้าที่ความรับผิดชอบ เนื่องจากการกำกับเด็กนั้นถือเป็นเรื่องยาก ดังนั้นผู้กำกับจะต้องเลือกเด็กที่มีความรับผิดชอบและมีความตั้งใจจริงในการแสดง มีใจที่อยากแสดง

วิธีการทดสอบนักแสดง

การทดสอบควรให้นักแสดงได้อ่านบทเสียก่อน บทที่นำมาทดสอบนั้นก็ไม่ต้องเป็นบทจริง จะเป็นบทภาพยนตร์เรื่องใดๆก็ได้ ที่มีลักษณะแนวเรื่องใกล้เคียงกับบุคลิกที่ต้องการจะค้นหา และในการทดสอบสามารถใช้บทเดียวกันได้โดยไม่จำเป็นต้องว่าเป็นบทของผู้ใด การทดสอบบทควรเลือกหยิบเฉพาะฉากใดฉากหนึ่งมาใช้ในการทดสอบ ภายหลังจากที่นักแสดงได้อ่านบทเรียบร้อยแล้ว ผู้กำกับควรให้คำชี้แจงเกี่ยวกับแนวความคิดของเรื่อง โครงเรื่องและลักษณะของการแสดง คำอธิบายคร่าวๆเพื่อช่วยเสริมความรู้เกี่ยวกับบุคลิกตัวละคร รวมทั้งตอบคำถาม ข้อข้องใจ และการอธิบายภาพร้องอย่างหยาบๆเกี่ยวกับฉาก ขนาดของสถานที่ และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบ การอธิบายนี้จะช่วยสร้างความสนใจให้กับนักแสดง และเป็นการช่วยกระตุ้นในเรื่องจิตสำนึกทางการแสดงได้ ถ้ามีการรวมกันเป็นกลุ่มการร่วมร้องเพลง การฟังดนตรี การจัดการแสดงด้วยละครใบ้ ในขณะเดียวกันจะช่วยให้นักแสดงมีอารมณ์ผ่อนคลายและอิสระ

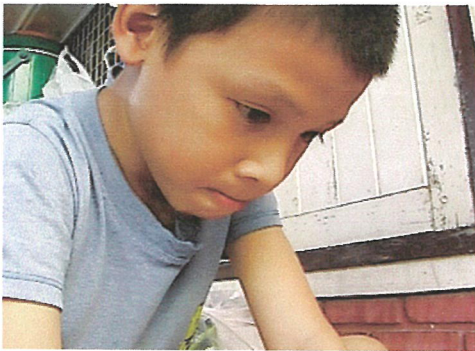
การทดสอบบทเด็กชายมด (Audition)

เนื่องจากนักแสดงยังเป็นเด็กและยังไม่มีประสบการณ์ในด้านการแสดง ผู้กำกับจึงต้องใช้บทภาพยนตร์ที่ใช้ในการถ่ายทำจริงให้นักแสดงทดสอบบท เพื่อให้แน่ใจว่านักแสดงจะสามารถแสดงตามบทภาพยนตร์เรื่องนี้ได้อย่างแน่นอน ผู้กำกับจะได้ไม่เกิดปัญหาในการกำกับการแสดงในวันที่ถ่ายทำจริง โดยเลือกเหตุการณ์ที่สำคัญและยากที่สุด ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ต้องใช้สีหน้าอารมณ์มากที่สุด ในบทภาพยนตร์มาทดสอบ เพราะถ้านักแสดงนั้นสามารถแสดงในเหตุการณ์ที่สำคัญและยากที่สุดได้ การที่จะแสดงในเหตุการณ์อื่นๆก็ถือเป็นเรื่องไม่ยากนัก เมื่อให้นักแสดงได้ลองแสดงตามเหตุการณ์นั้นๆแล้ว นักแสดงสามารถแสดงสีหน้าและอารมณ์ได้ตรงตามกับลักษณะของตัวละคร (Character) ที่ผู้กำกับคิดไว้

ภาพการทดสอบนักแสดงที่รับบทเป็น เด็กชายมด

รูปที่ 25 -28 ภาพการแสดงบทบาทอารมณ์ผิดหวังและเหม่อลอย

รูปที่ 29-32 ภาพการแสดงบทบาทอารมณ์โกรธ เก็บกด

การซ้อมบท (Rehearsal)

การซ้อมบทมักจะดำเนินไปพร้อมๆกับการเตรียมงานถ่ายด้านอื่นๆ การซ้อมบทคือการซ้อมเหมือนจริง โดยนำบทที่จะใช้ถ่ายจริงมาให้นักแสดงฝึกซ้อม และนำนักแสดงประกอบมาซ้อมร่วมกัน เพื่อสร้างความคุ้นเคย ให้สามารถสื่อสารเข้าใจกัน การซ้อมบทนักแสดงนั้นมีความจำเป็นอย่างมาก ควรทำก่อนการถ่ายทำจริง เนื่องจากนักแสดงหลักเป็นเด็ก ไม่เคยมีประสบการณ์ทางด้าน การแสดงมาก่อน ผู้กำกับควรสร้างความคุ้นเคยและสร้างความสนิทสนมกับนักแสดง และฝึกซ้อมบทให้เด็กเข้าใจในการแสดง เพื่อง่ายต่อการกำกับและการดำเนินงานในเวลาถ่ายทำจริง

อย่างไรก็ตามในวันถ่ายทำภาพยนตร์ ผู้กำกับนั้นสามารถจัดหาเวลาซ้อมการแสดงได้บ้าง ในช่วงที่ทีมงานฝ่ายกล้อง ฝ่ายฉาก ฝ่ายไฟ กำลังเตรียมความพร้อมในการถ่ายจากนั้นๆอยู่ ผู้กำกับก็จะใช้เวลานี้ในการซ้อมนักแสดง เมื่อทีมงานสร้างจัดงานต่างๆ เรียบร้อย ผู้กำกับก็จะกลับมาที่ฉากพร้อมกับนักแสดงและเข้าใจร่วมกันว่าควรแสดงอย่างไร และก่อนการถ่ายทำนั้น ผู้กำกับจะให้ข้อแนะนำครั้งสำคัญต่อนักแสดง ก่อนที่จะมีการฝึกซ้อมครั้งสุดท้ายเหมือนจริงทุกประการ ซึ่งเป็น การซ้อมพร้อมทั้งกล้องถ่ายทำภาพยนตร์ เพื่อตรวจตราความเรียบร้อยและความพร้อมของทีมงาน และอุปกรณ์

ใบคัดเลือกนักแสดง

CASTING SHEET

ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง : ภาพใหม่

ผู้กำกับภาพยนตร์ : รุจิราภา บุญยม

รูปที่ 33 นักแสดงรับบทเป็น มด

บทบาท : เด็กชายมด			
ชื่อ : เด็กชายณัฐนันท์ มหาจนก			
ที่อยู่ : 129/107 ลาดกระบัง 12			
แขวน /เขต ลาดกระบัง กทม. 10520			
โทรศัพท์ : 085-801-1054			
อีเมลล์ : -			
ที่ทำงาน : -			
เพศ	ชาย	อายุ	9
สัญชาติ	ไทย	ค่า แสดง	1000

สัดส่วน :

ส่วนสูง	120	น้ำหนัก	20
อก	-	เอว	-
สะโพก	-	ผม	สั้น

ขนาดเสื้อผ้า :

เสื้อ	S	กางเกง	S
รองเท้า	S	กระโปรง	-
หมวก	S		

CASTING SHEET

ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง : ภาพใหม่

ผู้กำกับภาพยนตร์ : รุจิราภา บุญยวม

รูปที่ 34 นักแสดงรับบทเป็น แม่

บทบาท : แม่ของมด			
ชื่อ : นางสาวเกศริน เตชะมา			
ที่อยู่ : 135/130 ลาดพร้าว 53			
แขวง/เขต วังทองหลาง กทม. 10310			
โทรศัพท์ :			
อีเมลล์ :-			
ที่ทำงาน :-			
เพศ	หญิง	อายุ	25
สัญชาติ	ไทย	ค่า แสดง	-

สัดส่วน :

ส่วนสูง	167	น้ำหนัก	48
อก	-	เอว	25
สะโพก	-	ผม	ยาว

ขนาดเสื้อผ้า :

เสื้อ	S,M	กางเกง	M
รองเท้า	-	กระโปรง	M
หมวก	M		

CASTING SHEET

ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง : ภาพใหม่

ผู้กำกับภาพยนตร์ : รุจิราภา บุญยม

บทบาท : พ่อของมด			
ชื่อ : นายวุฒิกกร คงคา			
ที่อยู่ : 45 ซ.อิสรภาพ 3 ถ.อิสรภาพ แขวง สมเด็จพระยา คลองสาน กทม.			
โทรศัพท์ : 081-612-7709			
อีเมลล์ : -			
ที่ทำงาน : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง กทม. 10520			
เพศ	ชาย	อายุ	37
สัญชาติ	ไทย	ค่า แสดง	-

รูปที่ 35 นักแสดงรับบทเป็น พ่อ

สัดส่วน :

ส่วนสูง	182	น้ำหนัก	78
อก	-	เอว	-
สะโพก	-	ผม	สั้น

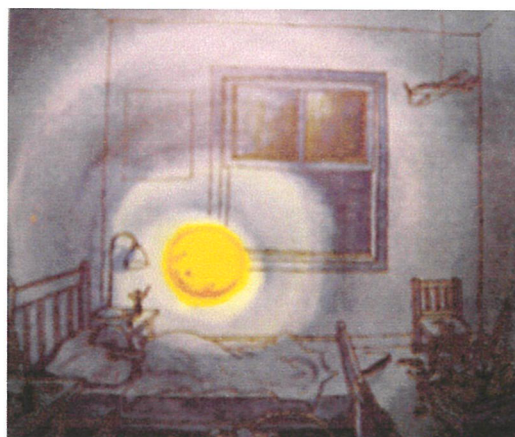
ขนาดเสื้อผ้า :

เสื้อ	L	กางเกง	L
รองเท้า	-	กระโปรง	-
หมวก	L		

การกำกับศิลป์

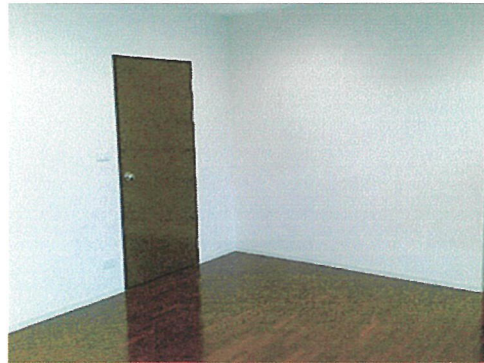
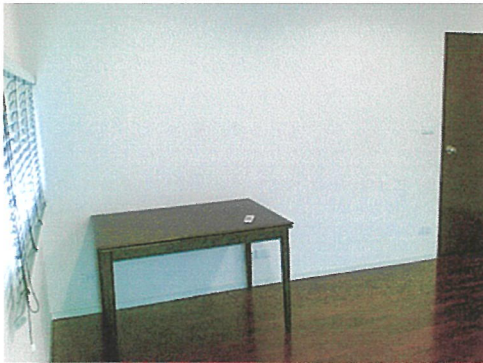
การกำกับศิลป์สำหรับภาพยนตร์เรื่องนี้เน้นเรื่องของความจริงเป็นหลัก ทั้งทางด้านการออกแบบฉาก สถานที่ถ่ายทำ เครื่องแต่งกายนักแสดงและอุปกรณ์ประกอบฉาก สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อภาพยนตร์ ซึ่งหากมีความสมจริงมากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้ภาพยนตร์ดูน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น บทภาพยนตร์กำหนดให้เนื้อเรื่องเกิดขึ้นในบ้านหลังหนึ่งซึ่งมีฐานะดี จึงต้องหาโลเคชันที่ดูมีฐานะดี ลักษณะของบ้านและการตกแต่งบ้านจะต้องสอดคล้องกับบุคลิกของตัวละคร ซึ่งในบทภาพยนตร์ตัวละครเป็นครอบครัวเดี่ยว และเป็นครอบครัวสมัยใหม่ที่พึงสร้างครอบครัวได้ไม่นาน ลักษณะของบ้านจึงเป็นบ้านที่อยู่ในสภาพใหม่และตัวละครที่เล่นเป็นพ่อซึ่งเป็นเจ้าของบ้านมีอาชีพเป็นสถาปนิก บ้านจึงดูมี Design ที่ทันสมัยสอดคล้องกับบุคลิกของตัวละคร และของตกแต่งบ้านจะต้องดูใหม่และทันสมัย เหมาะสมกับบ้านและสอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร ส่วนในฉากห้องนอนของเด็กนั้น เพื่อให้เกิดความสมจริง ข้าวของต่างๆ ที่จัดวางอยู่ในห้อง ไม่ว่าจะเป็นภาพวาดที่ติดอยู่บนฝาผนังห้อง ผู้กำกับเลือกที่จะให้เด็กเป็นคนนำรูปไปติดที่ฝาผนังห้องเอง โดยกำหนดขอบเขตให้อยู่ในพื้นที่ของเฟรมภาพ ส่วนของเล่นต่างๆ ที่วางเกือบนอยู่ ก็ให้เด็กเล่นจริงๆ โดยผู้กำกับจะเข้าไปจัดการเพียงเล็กน้อยตามความเหมาะสม เพื่อให้ภาพที่ออกมานั้นดูเป็นธรรมชาติและสมจริง

Reference ในการเซตฉากภายในห้องนอน

รูปที่ 36-37 ภาพ Reference ในการเซตฉากภายในห้องนอน

สถานที่ถ่ายทำจริงฉากภายในห้องนอน

รูปที่ 38 -41 ภาพสถานที่ถ่ายทำจริง ฉากภายในห้องนอน

ภาพหลังจากที่ทำการเซตฉากเรียบร้อยแล้ว

รูปที่ 42 -43 ภาพสถานที่ถ่ายทำหลังจากการเซตแล้ว

สถานที่ถ่ายทำ การออกแบบฉาก และอุปกรณ์ประกอบฉาก

หลักในการเลือกสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ ภาพใหม่ ” ข้อแรกคือ สถานที่นั้นจะต้องสอดคล้องกับบทมากที่สุด คือตัวมันเองใกล้เคียงกับฉากบทภาพยนตร์ที่สุด ข้อต่อมาคือสถานที่จะต้องสามารถทำงานการถ่ายทำได้สะดวก และสามารถสร้างงานฉากได้จริง ข้อสุดท้ายคือด้านลักษณะหน้าตาของสถานที่ เราจะได้ไม่ต้องแต่งเติมมาก

ฉากบ้าน

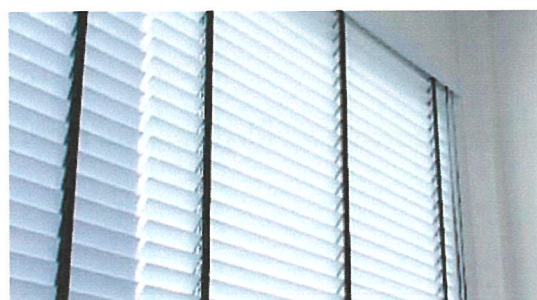

รูปที่ 44 สถานที่ถ่ายทำจากภายนอกบ้าน

รูปที่ 45-46 สถานที่ถ่ายทำจากภายในบ้าน

ฉากห้องนอน

รูปที่ 47-51 สถานที่ถ่ายทำจากภายในห้องนอน

5. MS

แต่แม่กลับไม่รู้สี่กสะทกสะท้านเลยมีเพียงสี่หน้าแววตาที่ดูโมโหจากการทะเลาะกับพ่อ พ่อเดินตามเข้ามา แม่หันไปทำหน้าที่อื่นใส่พ่อแล้วก็รีบเดินไป พ่อเดินตามแม่ไป มดเดินไปได้บันไดแล้วแหงนมองขึ้นไปข้างบน

Cut

6. MS

แม่วิ่งขึ้นบันได พ่อวิ่งตามไป

พ่อ

คุณจะเดินหนีผมไปไหน หยุดคุยกัน ให้รู้เรื่องก่อนสิ

เสียงแม่เปิดประตูดังโครม เสียงพ่อพยายามจะเปิดประตู

Cut

7. LS

ข้าม ไหล่มด เห็นพ่อพยายามจะเปิดประตู ก่อนจะลงบันไดมาด้วยความโมโห

พ่อ

เปิดประตูเดี๋ยวนี้ละ ออกมาคุยกัน ให้รู้เรื่องก่อน

ผมบอกให้เปิดประตู...

เมื่อไหร่คุณจะเลิกทำตัวแบบนี้ซะที ผมเบื่อเต็มทนแล้วนะ

เปิดประตูสิ ผมบอกให้คุณเปิดประตู

Cut

8. LS

มดได้แต่ยืนมองเห็นพ่อเปิดประตูออกไป แล้วเสียงสตาร์ทรถก็ดังขึ้น

Cut

Title ภาพใหม่

SEQUENCE B**SCENE 2** ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)9. MCU

แสงจากโคมไฟที่วางอยู่บน โต๊ะข้างเตียง เสียงนาฬิกาปลุกดังตั้งเตือนเวลาหกโมงเช้า มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด และกดปิดโคมไฟ

Cut

10. MS

มดลุกขึ้นบิดจี้เกียด แล้วลืมหาคำ

Cut

11. LS

มดลุกออกจากเตียงไปด้วยท่าที่กระตือรือร้น

Cut

SCENE 3 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า)12. LS

มดในชุดพลศึกษา นั่งใส่ถุงเท้าอยู่ที่โซฟา มดได้ยินเสียงพ่อกำลังเดินมาจึงรีบลุกจากโซฟาแล้วเดินไปหาพ่อ

มด

เราจะไปกินแล้ว ไข่ม้อยครับ

พ่อทำหน้างงๆ

Cut

13. MCU

ข้ามไหล่พ่อ มดเห็นพ่อทำหน้างงๆ จึงบอกพ่อไปว่า

มด

พ่อสัญญาว่าจะไปคุมแข่งกีฬาที่โรงเรียนไงครับ

Cut

14. MCU

ข้ามไหล่มด เห็นพ่อทำหน้านึกขึ้นได้

พ่อ

แต่ว่า...

พ่อเอามือลูบหัวมด แล้วพูดว่า

พ่อ

พ่อต้องย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัดนะลูก

มดได้แต่ก้มหน้าเศร้า พ่อมองเห็นมดทำหน้าเศร้าและผิดหวัง จึงพูดออกไปว่า

พ่อ

ถ้าว่างเมื่อไหร่พ่อจะมาหา

มีอะไร โทรหาพ่อได้ตลอดเลยนะ

Cut

15. MCU

ข้ามไหล่พ่อ เห็นมดก้มหน้าเศร้า

มด

ครับพ่อ

พ่อ

ส่วนเรื่องแข่งกีฬาวันนี้

เดี่ยวพ่อไปบอกให้แม่พาไปก็แล้วกัน

มดพยักหน้าเพื่อเป็นการตอบตกลง พ่อเดินไปหาแม่ที่ห้อง มดเดินตามพ่อ ไป

Cut

16. LS

พ่อเปิดประตูเข้าไปในห้องแม่ มดยื่นมองผ่านช่องประตูที่พ่อปิดไว้ไม่สนิทเห็นพ่อกับแม่กำลังทะเลาะกันอยู่

พ่อ

คุณช่วยพาลูกไปงานกีฬาแทนผมที

Cut

17. LS

ข้ามไหล่มดเห็นพ่อกับแม่กำลังยืนทะเลาะกันอยู่

แม่

วันนี้ฉันมีนัดกับลูกค้า

เราตกลงกันไว้แล้วหนิคะ ว่าคุณจะพาลูกไป

...

คุณลืมไหม๊... คุณตอบฉันมาสิ คุณลืมไหม๊

พ่อ

ผมต้องย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัดวันนี้ละ

แม่

อะไรนะ...

คุณจะไปวันนี้ ทำไมคุณไม่บอกฉันซักคำ

มดปิดประตูแล้วเดินหน้าเศร้ากลับเข้าห้องด้วยความผิดหวังและเสียใจ เสียงของพ่อกับแม่ยังคงดังแว่วมา

(Off scene)

พ่อ

ก็...(พ่อทำที่ท่าว่าจะพูดแล้วก็หยุด)

ช่างเถอะ... อธิบายอะไรไปให้คนอย่างคุณฟัง

คุณก็คงไม่เข้าใจหรอก

แม่

คุณอย่ามว่าฉันนะ

เพราะคุณไม่ใส่ใจต่างหาก ไม่ว่าเรื่องอะไร

คุณไม่เคยสนใจเลย... คุณหนะคิดแต่เรื่องของตัวเอง

Cut

SCENE 4 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า) (ต่อเนื่อง)

18. LS

มดเดินไปนั่งลงที่ปลายเตียงถอดถุงเท้าและเสื้อกีฬาออก แล้วนั่งเหม่อลอย กล้องค่อยๆ คอลลิออก

Cut

SEQUENCE C

SCENE 5 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

19. CU

ภายในห้องที่สว่างจากแสงของดวงอาทิตย์ที่ส่องผ่านมาทางหน้าต่าง

Cut

20. CU

แสงจากโคมไฟที่วางอยู่บน โต๊ะข้างเตียง นาฬิกาปลุกบอกเวลา 7 โมงเช้า

Cut

21. LS

ภายในห้องที่ฝาผนังห้องมีรูปวาดที่ดูมีความสุขติดอยู่ มดนอนหลับอยู่ที่เตียง เสียงนาฬิกาปลุกดังเตือนเวลาเจ็ดโมงเช้า มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด ก่อนจะล้มตาค้นลุกขึ้นปิดโคมไฟ แล้วลุกออกจากเตียงไปด้วยท่าที่งัวเงียๆ

Cut

SCENE 6 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า) (ต่อเนื่อง)

22. LS

มดยังคงเดินงัวเงียๆขี้ตาไปเปิดตู้เย็น หยิบกล่องนมออกเทใส่แก้วแล้วถือไปนั่งดื่มที่โต๊ะ แม่เดินเข้ามาด้วยท่าทางรีบร้อน หยิบแฟ้มเอกสารที่วางอยู่บน โต๊ะพร้อมกับเอ่ยต่อว่าลูกที่ไม่ยอมปลุกเธอ

แม่

ทำไมไม่ปลุกแม่...แม่สายแล้วเนี่ย

Cut

23. MCU

แม่หยิบ แก้วนมของมดขึ้นมาดื่ม แล้วก็รีบร้อนวิ่งออกไป มดมองตามแม่ไปด้วยสายตาแข็ง ๆ

Cut

SCENE 7 ภายใน / บ้าน / กลางวัน

24. MS

มดพยายามกดโทรศัพท์ไปหาพ่อแต่ก็ไม่มีคนรับสาย มดจึงฝากข้อความไว้

มด

พ่อครับ เมื่อไหร่พ่อจะกลับชะทีละ

มดรออยู่นะ

Cut

SCENE 8 ภายใน / บ้าน / กลางวัน

25. LS

เสียงของทีวีที่เปิดดัง ภายในห้องนั่งเล่นทีวีถูกเปิดทิ้งไว้ มีของเล่นต่างๆ สีเทียนและภาพที่มดวาดวางเกลื่อนอยู่เต็มไปหมดทั้งบนพื้น และบนโซฟาที่ถูกเคลื่อนย้ายสะเปะสะปะอยู่ มดกำลังใช้มือหยิบขิมขนมต่างๆ ที่มีอยู่ในตู้เย็น หลังจากนั้นมดก็ทยอยหยิบขนมออกไปจนหมดตู้เย็น มดเดินถือขนมออกมาโดยที่เปิดตู้เย็นทิ้งเอาไว้ มดเอานมกองรวมกันไว้ที่โต๊ะในห้องนั่งเล่น มดนั่งลงบนโซฟา แล้วใช้มือหยิบกินขนมต่างๆ เลอะเทอะไปหมด สายตาจ้องอยู่ที่ทีวี

Cut

SCENE 9 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

26. LS

บนโต๊ะเลอะเทอะไปด้วยขนมที่มดกิน ส่วนมดกำลังนอนหลับอยู่บนโซฟาตัวใหญ่ สักพักก็มีเสียงรถมาจอดที่หน้าบ้าน แม่เปิดประตูเข้ามาในบ้านด้วยท่าทีที่เหนื่อยล้า เห็นสภาพภายในบ้านก็ได้แต่ส่ายหน้าแล้วถอนหายใจ แล้วเดินไปปลุกมด

Cut

27. MS

แม่เดินไปปลุกมด มดลืมตาตื่นขึ้น

แม่

ทำไมไม่เข้าไปนอนในห้องดีๆ ละ

Cut

28. MCU

มด

ก็มดรอแม่หนีครับ

Cut

29. MS

แม่

แม่บอกก็ทีแล้วว่าไม่ต้องรอ เข้าไปนอนในห้องเลยไป

มดลุกขึ้นจากโซฟาด้วยท่าที่ทึ่งงัวเงียๆ

Cut

SEQUENCE D**SCENE 10** ภายนอก / ร้านขายเครื่องเขียน / กลางวัน (เย็น)30. LS

มดในชุดนักเรียนเปิดประตูเข้าไปในร้านขายเครื่องเขียน

Cut

31. MS

คนขาย

วันนี้มาซื้ออะไรจ๊ะ

มดยิ้มที่มุมปาก ก่อนจะเดินไปหยิบสีเทียนที่ชั้นวางขาย แล้วยื่นตั้งให้กับคนขาย

คนขาย

อ้าว วันก่อนซื้อไปหมดแล้วหรอ

มดพยักหน้า คนขายทำหน้าที่แปลกใจ มดหยิบกล่องสีใส่กระเป๋า ก่อนจะรับตั้งทอนแล้วเดินออกจากร้านไป

Cut

SEQUENCE E

SCENE 11 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

32. LS

มดกำลังนั่งวาดรูปครอบครัวอยู่บนเตียง ข้างๆมีโทรศัพท์วางอยู่ เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น มดรีบคว้า

Cut

33. MS

มด

สวัสดีครับ

พ่อ

เป็นไงบ้างลูก กำลังทำอะไรอยู่

มดยิ้มดีใจมากที่พ่อโทรมา

มด

มดทำการบ้านอยู่ครับพ่อ

พ่อ

ดีแล้ว เป็นเด็กดีนะลูก... พ่อขอกุญแจกับแม่หน่อยสิ

มดเปลี่ยนสีหน้าทันที ที่พ่อพูดกับมดเพียงเท่านี้

มด

ครับพ่อ

Cut

34. LS

มดเดินไปเปิดประตูห้อง แล้วเดินออกไปหาแม่ที่ห้อง

Cut

35. LS

มดยื่นโทรศัพท์ให้แม่

มด

พ่อจะคุยด้วยอะ

แม่รับโทรศัพท์จากมด

แม่

ฮาไหล...

แม่เงียบไปก่อนจะเงยหน้าขึ้นมองมด แล้วเดินแยกตัวออกไป

แม่

คุณไม่ต้องมาทำเสียงอ้าอึ้งเลยนะ มีอะไรก็ว่ามา

สักพักมดก็เดินออกจากห้องไป

พ่อคุยโทรศัพท์กับแม่นานมาก แต่แม่ไม่ได้พูดอะไรสักคำมีเพียงเสียงสะอื้นเบาๆ ดังแว่วออกมา

Cut

36. MS

มดยืนฟังอยู่ที่ประตู ได้ยินเสียงสะอื้นไห้ของแม่ดังแว่วออกมา มดเดินหน้าเสีร่ากลับเข้าห้อง

Cut

SCENE 12 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

37. LS

มดระบายสีคำทับรูปวาดครอบครัวที่ตัวเองวาดค้างเอาไว้ แล้วหยิบกระดาษแผ่นใหม่มาระบายสีคำทับลงไป มดกดสีอย่างแรงระบายจนเต็ม แล้วหยิบกระดาษแผ่นใหม่มาระบายต่อ

Insert

มือระบายสีคำทับรูปวาดครอบครัวที่ตัวเองวาดค้างเอาไว้

Cut

38. MCU

ข้ามไทม์มด เห็นมดระบายสีคำทับรูปจนเต็มกระดาษ

Cut

39. MCU

มดระบายสีด้วยสีหน้าเคร่งเครียดขึ้นเรื่อยๆและโกรธมากขึ้น จนสีหน้ามดดูเศร้าและเย็นชา

Insert

มีอีกกระบายสีอย่างแรง

มดกดสีระบายจนสีหัก

มดใช้นิ้วถูสีที่เหลืออยู่เพียงนิดเดียว

มดถูสีจนกระดาษขาด แล้วมดก็เลยฉีกทิ้ง

Cut

47. MCU

มดระบายจนเต็มกระดาษ แล้วหยิบกระดาษขึ้น

Cut

48. MS

มดเอาภาพวาดไปแปะติดบนฝาผนัง

Cut

49. LS

ภายในห้องที่มีเพียงแสงสว่างจากโคมไฟ และแสงที่เล็ดลอดมาทางหน้าต่าง มดลงไปนั่งกอดเข่าอยู่ที่มุมห้อง กล้องค่อยๆดอลลีออก

Cut

บทภาพ (Story Board)

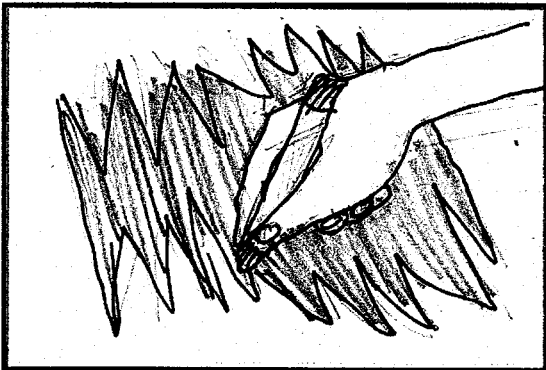
บทภาพคือภาพและการเคลื่อนไหวที่ผู้กำกับต้องการในการถ่ายทำ คล้ายกับการเขียนการ์ตูนให้มีเรื่องราวต่อเนื่องกัน เราสามารถใช้บทภาพ (Story Board) เพื่อกำหนดขนาดภาพและมุมกล้อง ทำให้การถ่ายทำมีความรวดเร็วมากขึ้นและทำให้ทีมงานเห็นภาพชัดเจน รู้ว่ามีความต้องการอะไรในฉากนั้นๆบ้าง และเป็นการป้องกันการหลงลืมถ่ายบางฉากที่ต้องการด้วย โดยเฉพาะการถ่ายทำในฉากที่ยากๆ และมีเวลาที่จำกัด หรือสามารถถ่ายทำได้เพียงครั้งเดียว แต่เราก็ไม่จำเป็นต้องไปที่จะต้องถ่ายตามบทภาพ (Story Board) ทุกอย่าง เพราะ ณ เวลาถ่ายทำจริง ผู้กำกับอาจจะมีความคิดใหม่ๆที่ดีกว่าเดิมขึ้นมาในเวลานั้น แต่ถ้าเราไม่มีบทภาพ (Story Board) เป็นพื้นฐานไว้ก่อนการที่เราจะคิดอะไรใหม่ๆออกได้ในเวลานั้นก็จะเป็นเรื่องยาก จึงต้องมีการเขียน Story Board ขึ้นมาเพื่อเป็นพื้นฐานในวางแผนการถ่ายทำ ทำให้งานเดินไปอย่างรวดเร็วและเป็นไปตามความคิดของผู้กำกับ

STORY BOARD

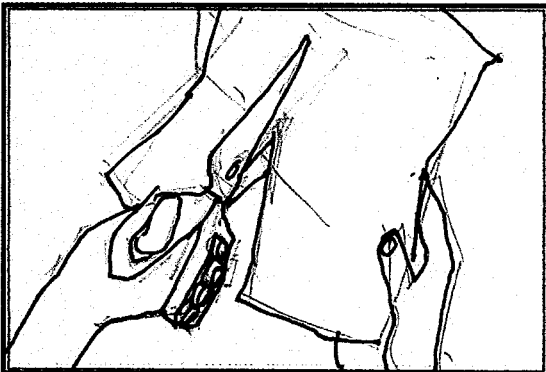
ภาพใหม่

SEQUENCE A

SCENE 1 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

1. CU

ระบายสีลงบนกระดาษเป็นรูปหน้าคนที่ดู
น่าเกลียดน่ากลัว

2. CU

มดใช้กรรไกรตัดตามรูปที่วาด

3. CU

มดอยู่ในชุดเสื้อเชิ้ตสีดำของพ่อรีบกดปิดทีวี
แล้ววิ่งไปหลบหลังโซฟาในมือถือหน้ากาก

4. LS

เงาของแม่ทอดด้วยาว มดโผล่ออกมาจากหลัง
โซฟาทำท่าหลอกแม่พร้อมกับแผดเสียงลั่น

5. MS

แม่ไม่รู้สึกสะทกสะท้าน มีเพียงสีหน้าแววตาที่
ดูโมโหจากการทะเลาะกับพ่อ

6. MS

แม่วิ่งขึ้นบันได พ่อวิ่งตามไป

7. LS

ข้ามไหล่มด เห็นพ่อพยายามจะเปิดประตู
ก่อนจะลงบันไดมาด้วยความโมโห

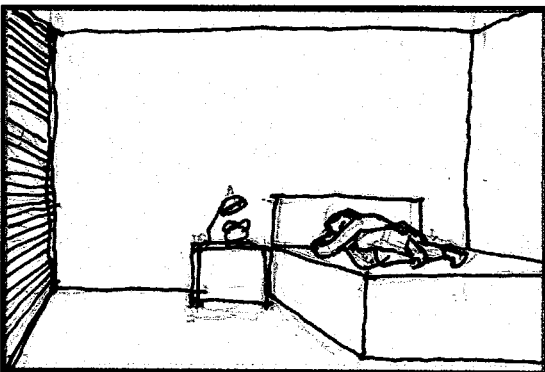
8. LS

มดได้แต่ยื่นมองเห็นพ่อเปิดประตูออกไป

Title ภาพใหม่

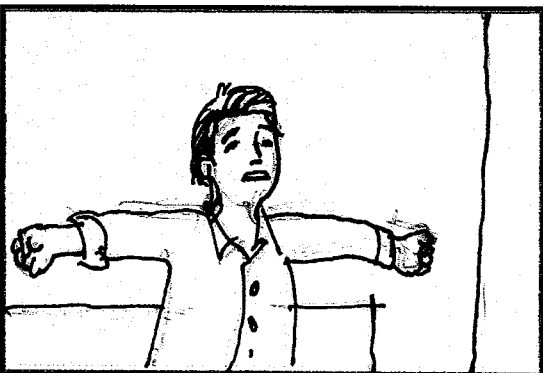
SEQUENCE B

SCENE 2 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

9. MCU

แสงจากโคมไฟที่วางอยู่บนโต๊ะข้างเตียง เสียงนาฬิกาปลุกดังต่อเนื่องเวลาหกโมงเช้า มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด และกดปิดโคมไฟ

10. MS

มดลุกขึ้นบิดขี้เกียจ แล้วล้มตาคืน

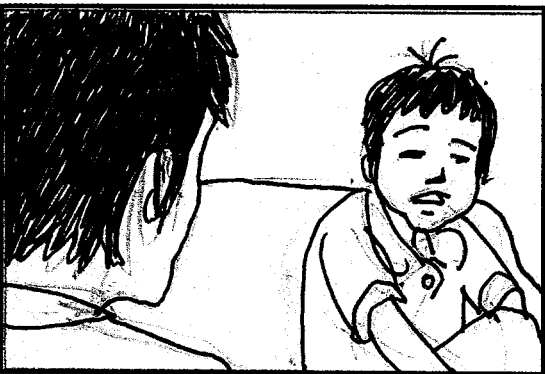
11. LS

มดลูกออกจากเตียงไปด้วยท่าที่ที่กระตือรือร้น

12. LS

มดในชุดพลศึกษา นั่งใส่ถุงเท้าอยู่ที่โซฟา

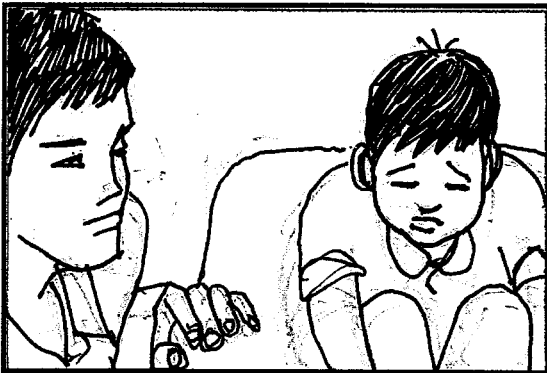
13. MCU

ข้ามไหล่พ่อ มดเห็นพ่อทำหน้างงๆ

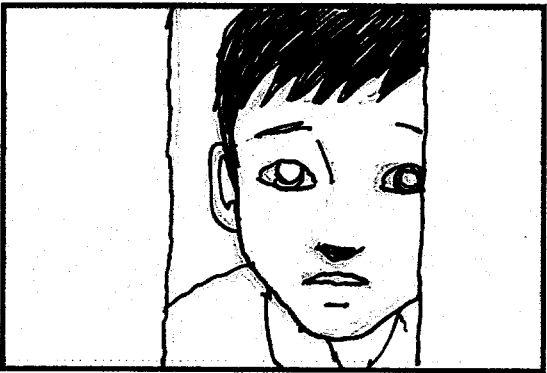
14. MCU

ข้ามไหล่มด เห็นพ่อทำหน้านึกขึ้นได้

15. MCU

ข้ามไหล่พ่อ เห็นมดกัมหน้าเศร้า

16. LS

มดขึ้นมองผ่านช่องประตูที่พ่อปิดไว้ไม่สนิท
เห็นพ่อกับแม่กำลังทะเลาะกันอยู่

17. LS

ข้ามไหล่มดเห็นพ่อกับแม่กำลังยืนทะเลาะกัน

SCENE 4 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า) (ต่อเนื่อง)

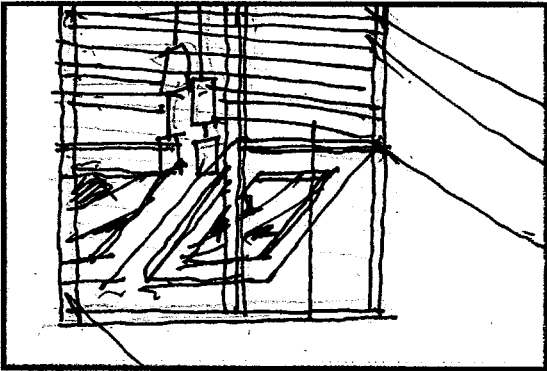

18. LS

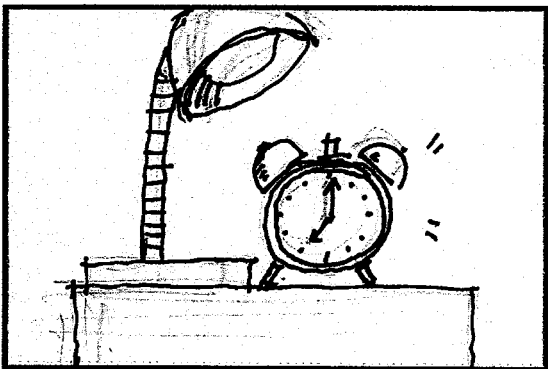
มดนั่งที่ปลายเตียงถอดถุงเท้าและเสื้อกีฬาออก
แล้วนั่งเหม่อลอย กลี้้งค่อยๆ คอกลี้ออก

SEQUENCE C

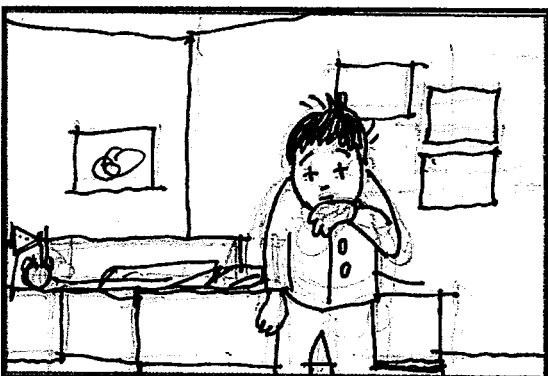
SCENE 5 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางวัน (เช้า)

19. CU

ภายในห้องที่สว่างจากแสงของดวงอาทิตย์
ที่ส่องผ่านมาทางหน้าต่าง

20. CU

แสงจากโคมไฟที่วางอยู่บน โต๊ะข้างเตียง
นาฬิกาปลุกบอกเวลา 7 โมงเช้า

21. LS

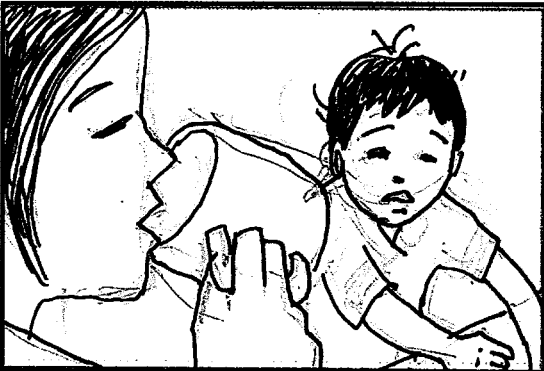
เสียงนาฬิกาปลุกดังเตือนเวลาเจ็ด โมงเช้า
มดเอื้อมมือของเขาไปกดให้มันหยุด
มดตื่นลุกออกจากเตียงไปด้วยท่าที่งัวเงียๆ

SCENE 6 ภายใน / บ้าน / กลางวัน (เช้า) (ต่อเนื่อง)

22. LS

มดยังคงเดินจ้วเจี้ยวขี้ตาไปเปิดตู้เย็น
หีบกล่อนนมออกเทใส่แก้ว แม่เดินเข้ามาด้วย
ท่าที่รีบร้อน หีบเพิ่มเอกสารที่วางอยู่บน โต๊ะ

23. MCU

แม่หีบ แก้วนมของมดขึ้นมาดื่ม
แล้วก็รีบร้อนวิ่งออกไป

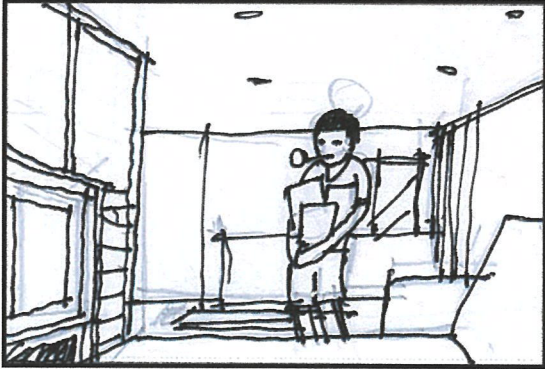
SCENE 7 ภายใน / บ้าน / กลางวัน

24. MS

มดพยายามกดโทรศัพท์ไปหาพ่อ
แต่ก็ไม่มีคนรับสาย

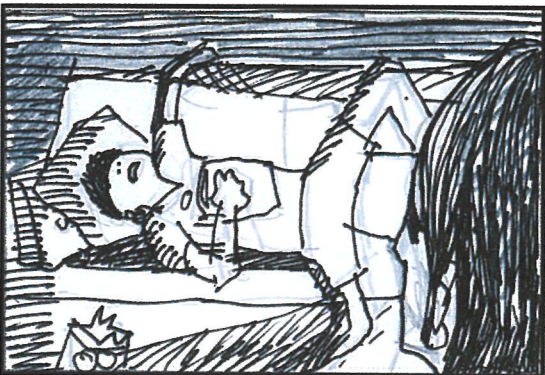
SCENE 8 ภายใน / บ้าน / กลางวัน

25. LS

มดก็ทยอยหนีไปจนหมดตู้เย็น

SCENE 9 ภายใน / บ้าน / กลางคืน

26. LS

มดกำลังนอนหลับอยู่บนโซฟาตัวใหญ่
แม่เปิดประตูเข้ามาในบ้านด้วยท่าที่เหนื่อยล้า

27. MS

แม่เดินไปปลุกมด มดลืมตาตื่นขึ้น

28. MCU

แม่บอกให้มดขึ้นไปนอน

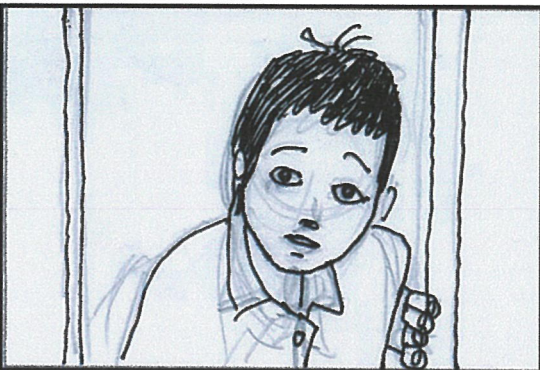

29. MS

มดลุกขึ้นจากโซฟาด้วยท่าที่งัวเงียๆ

SEQUENCE D

SCENE 10 ภายนอก / ร้านขายเครื่องเขียน / กลางวัน (เย็น)

30. LS

มดในชุดนักเรียนเปิดประตูเข้าไปใน
ร้านขายเครื่องเขียน

31. MS

คนขายทำหน้าที่แปลกใจ มดหยิบกล่องสีใส่
กระเป๋ามดรับดังทอนแล้วเดินออกจากร้าน

SEQUENCE E

SCENE 11 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

32. LS

มดกำลังนั่งวาดรูปครอบครัวอยู่บนเตียง
ข้างๆมีโทรศัพท์ที่วางอยู่ เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น
มดรีบกดรับ

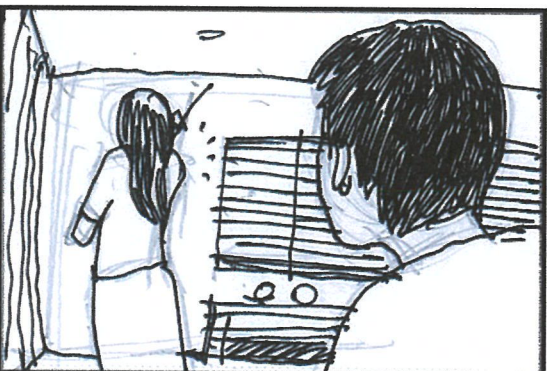
33. MS

มดยิ้มดีใจมากที่พ่อโทรมา

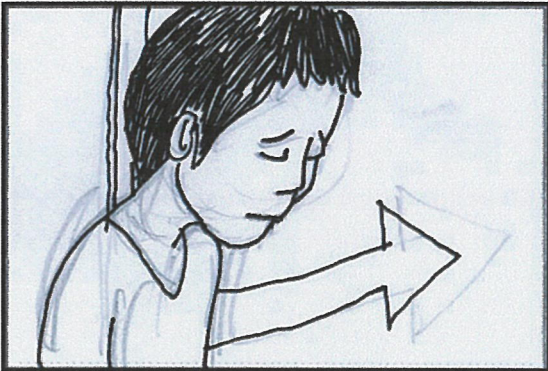
34. LS

มดเดินไปเปิดประตูห้อง
แล้วเดินออกไปหาแม่ที่ห้อง

35. LS

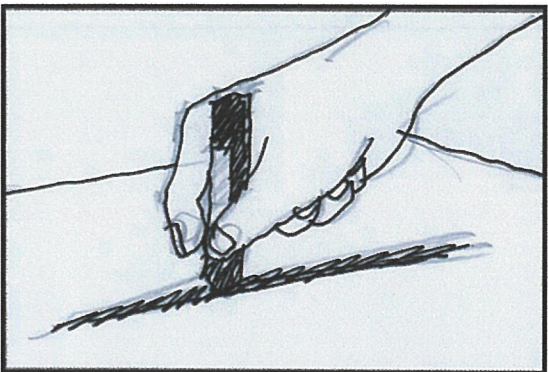
มดขึ้น โทรศัพท์ให้แม่ แม่รับโทรศัพท์
แม่เงยไปก่อนจะเงยหน้าขึ้นมองมด
แล้วเดินแยกตัวออกไป

36. MS

มดยีนฟังอยู่ที่ประตู ได้ยินเสียงตะอื้นให้ของ
แม่ด้งแ่วออกมา มดเดินหน้าเสร์้ากลับเข้าห้อง

SCENE 12 ภายใน / ห้องนอนมด / กลางคืน

37. CU

มดระบายสีดำทำรูปวาดครอบคร้ว
ที่ตัวเองวาดค้างเอาไว้

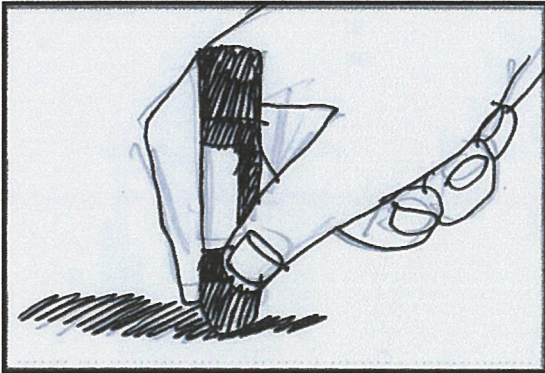
38. MCU

ข้ามไทม์มด เห็นมดระบายสีดำทำรูป
จนเต็มกระดาษ

39. MCU

มดระบายสีด้วยสีหน้าเคร่งเครียด

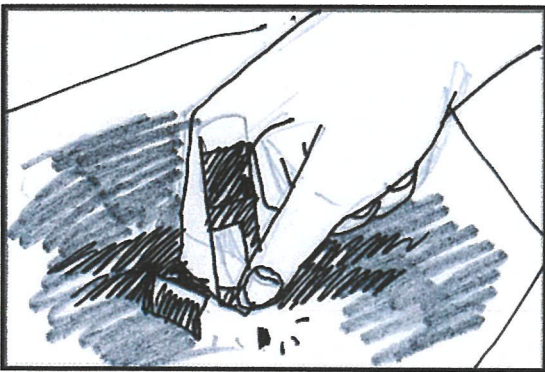
40. CU

มือกระบายสีอย่างแรง

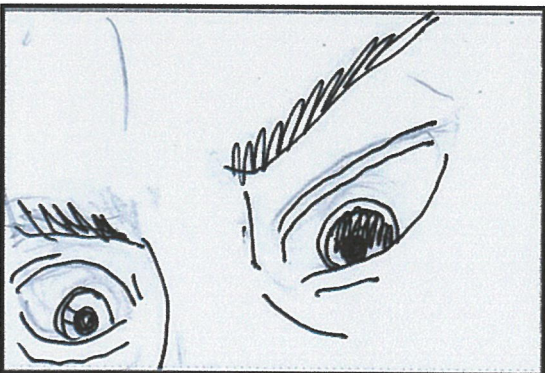
41. CU

สีหน้าที่ดูเคร่งเครียดและโกรธมากขึ้น

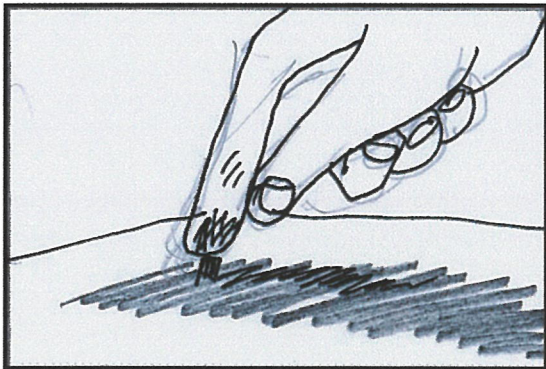
42. MCU

มดกดสีระบายจนสีหัก

43. MCU

สีหน้ามดเคร่งเครียดมากขึ้นเรื่อยๆ

44. CU

มดใช้นิ้วถูสีที่เหลื่ออยู่เพียงนิดเดียว

45. CU

สีหน้ามดที่ดูเศร้าและเขินชา

46. CU

มดดูสีจหน้ากระดาษขาด แล้วมดก็เลยนึกถึง

47. MCU

มดระบายจนเต็มกระดาษ แล้วหยิบกระดาษ

48. MS

มดเอาภาพวาดไปแปะติดบนฝาผนัง

49. LS

ภายในห้องที่มีเพียงแสงสว่างจากโคมไฟ
และแสงที่เล็ดลอดมาทางหน้าต่าง
มดลงไปนั่งกอดเข่าอยู่ที่มุมห้อง
กลิ้งค่อยๆ ค่อยๆ ออก

เอกสารการแยกย่อยบทก่อนการถ่ายทำ (SCRIPT BREAKDOWN)

SCRIPT BREAKDOWN 1/2

ภาพยนตร์ขนาดสั้น ภาพใหม่ กำกับโดย รุจิราภา บุญยม วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2551
 Location บ้าน (ห้องนอนมด) Scene 2, 4, 5, 7, 11, 12 เวลา กลางวัน - กลางคืน

Scene	Shot	เหตุการณ์	นักแสดง
2	9-11	มดตื่นนอนด้วยความกระตือรือร้น (D)	มด
5	19-21	มดตื่นนอนด้วยท่าที่งัวเงียๆ (D)	มด
4	18	มดนั่งเหม่อที่ปลายเตียง (D)	มด
7	24	มดโทรศัพท์หาพ่อ (D)	มด
11	32-34	มดนั่งวาดรูปที่ห้อง (N)	มด
12	37-49	ฉากจบ (N)	มด
Costume		อุปกรณ์เข้าฉาก	อุปกรณ์การถ่ายทำ
มด : ชุดนอน 2 ชุด ชุดพลศึกษา ชุดถ้ำทอง		รูปวาดติดห้อง โคมไฟ นาฬิกาปลุก ของเล่นเด็ก ถุงเท้า โทรศัพท์ สีเทียน รูปวาดภาพครอบครัว	กล้อง DV ขาดตั้ง กล้อง 1 ชุด และ Tape mini DV ไฟ Kino (1 ชุด) ไฟ 800 (2 ตัว) ไฟ 2000 (1 ตัว) ไฟ Dido (3 ตัว) Dolly

SCRIPT BREAKDOWN 2/2

ภาพยนตร์ขนาดสั้น กะทิ

กำกับโดย รุจิราภา บุญยม

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2551

Location บ้าน

Scene 1, 3, 6, 8, 9, 11

เวลา กลางวัน – กลางคืน

Scene	Shot	เหตุการณ์	นักแสดง
6	22-23	แม่รีบไปทำงาน ต่อย่างมดที่ไม่ปลุก (D)	มด+แม่
3	12-17	มดในชุดกีฬารอพ่อที่โซฟา (D)	มด+พ่อ
8	25	มดเอาชนะมในคูเย็นมากินจนหมด (D)	มด
9	26-29	มดกลับไป แม่มาปลุก (N)	มด
1	1-8	มดทำหน้ากากหลอก (N)	มด+พ่อ+แม่
11	35-36	มดเอาโทรศัพท์ไปให้แม่ แม่ร้องไห้ (N)	มด+แม่
Costume		อุปกรณ์เข้าฉาก	อุปกรณ์การถ่ายทำ
<u>มด</u> : ชุดพลศึกษา ชุดจำลอง <u>พ่อ</u> : ชุดทำงาน (เสื้อเชิ้ต กางเกงขายาว) <u>แม่</u> : ชุดทำงาน (เสื้อเชิ้ต กระโปรง)		ของเล่นเด็ก โทรศัพท์ หน้ากาก สีเทียน ถุงเท้า กรรไกร รูปวาดภาพครอบครัว	กล้อง DV ขาดัง กล้อง 1 ชุด และ Tape mini DV ไฟ Kino (1 ชุด) ไฟ 800 (2 ตัว) ไฟ 2000 (1 ตัว) ไฟ Dido (3 ตัว)

ใบนัดหมายการถ่ายทำ (CALL SHEET)

CALL SHEET

ภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ ภาพใหม่ ”			
ผู้อำนวยการสร้าง นางสาวรุจิราภา บุญยม			
ผู้กำกับภาพยนตร์ นางสาวรุจิราภา บุญยม			
วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2551			
SCENE	นักแสดง	สถานที่ถ่ายทำ	N/D
2, 4, 5, 7	มด	หมู่บ้าน NOBLE GEO ซ.3	D
11, 12		วัชรพล กทม.	N
เวลาเข้าฉาก			
มด		7.30 น. - 21.00 น.	

CALL SHEET

ภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ ภาพใหม่ ”			
ผู้อำนวยการสร้าง นางสาวรุจิราภา บุญยม			
ผู้กำกับภาพยนตร์ นางสาวรุจิราภา บุญยม			
วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2551			
SCENE	นักแสดง	สถานที่ถ่ายทำ	N/D
6, 3, 8	มด พ่อ แม่	หมู่บ้าน NOBLE GEO ซ.3	D
9, 1, 11	มด พ่อ แม่	วัชรพล กทม.	N
เวลาเข้าฉาก			
มด		09.00 น. - 21.00 น.	
พ่อ		09.00 น. - 20.00 น.	
แม่		10.00 น. - 21.00 น.	

งบประมาณการถ่ายทำ (BUDGET)

เรื่อง : ภาพใหม่

ผู้กำกับ : รุจิราภา บุญยม

รายการ	จำนวน	อัตรา(ราคา/หน่วย)	งบประมาณ
Pre-production			
อุปกรณ์ประกอบฉาก			3,000
Tape mini DV	4	140 บาท/ม้วน	560
อื่นๆ			1,000
Production			
ค่าเดินทาง			1,500
ค่าอาหาร			1,500
ค่าเช่าไฟ			5,000
ค่านักแสดง			1,000
อื่นๆ			1,000
Post-production			
แผ่น DVD	8	20 บาท/แผ่น	160
Grand total			14,720

บทที่ 5

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์

การถ่ายทำภาพยนตร์

การถ่ายทำเป็นขั้นตอนหลังจากการเตรียมงานในขั้นก่อนการถ่ายทำเรียบร้อยแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในเรื่องของเอกสาร เมื่อถึงขั้นตอนการถ่ายทำจึงเป็นเพียงการทำงานตามขั้นตอนที่เตรียมไว้แล้ว หากเตรียมงานพร้อมเพียงก็จะทำให้การทำงานราบรื่น แต่ถ้าหากการเตรียมงานยังไม่พร้อมหรือไม่เสร็จสมบูรณ์ ปัญหาต่างๆ ก็จะตามมา ทำให้ได้ผลงานด้อยลงหรือทำให้การถ่ายทำล่าช้าลงได้

ในวันถ่ายทำผู้กำกับต้องมาถึงสถานที่ถ่ายทำก่อนนักแสดงและทีมงาน หรืออย่างน้อยก็ต้องพร้อมกับทีมงาน เพราะเป็นสิ่งที่ผู้กำกับอาจต้องใช้เวลาสำรวจบริเวณรอบฉาก มีเวลาคิดทบทวนความคิดของตนเอง ส่วนการกำหนดเวลาการทำงานของทีมงานและนักแสดงนั้นมีอยู่ใน ใบนัดหมายการถ่ายทำ (Call Sheet) ซึ่งจะแจกให้กับนักแสดงและทีมงานทุกคน รู้เวลาเริ่มต้นการทำงานของตนเอง เมื่อถึงเวลาถ่ายทำในชื่อตแรก ทุกคนจะพร้อมในเวลาเดียวกัน นักแสดงพร้อมซ้อมคิวการแสดง กำหนดการเคลื่อนไหว ตำแหน่งกล้อง ไฟพร้อมติดตั้ง เมื่อทุกอย่างลงตัว นักแสดงพร้อม ดากล้องพร้อม ไฟพร้อม ผู้กำกับพร้อม เสียงพร้อม จึงเริ่มเดินกล้องได้

ในการถ่ายทำเมื่อนักแสดงและทีมงานทุกคนเดินทางมาถึงสถานที่ถ่ายทำแล้ว ก็เริ่มเตรียมงานถ่ายทำตาม Breakdown จากที่ใช้ถ่ายทำเป็นฉากแรก คือฉากภายในห้องนอนของเด็ก โดยก่อนวันถ่ายทำจริงได้ทำการเชตสถานที่ถ่ายทำโดยหลักไว้เรียบร้อยแล้ว เหลือเพียงอุปกรณ์ประกอบฉาก (prop) บางอย่าง เช่น ของเล่นเด็ก รูปภาพวาดที่ติดฝาผนัง ที่ยังไม่ได้ถูกจัดการ เพราะผู้กำกับต้องการให้เด็กเป็นคนนำรูปไปติดที่ฝาผนังห้องเอง ส่วนของเล่นต่างๆ ที่วางเกลื่อนอยู่ นั้น ก็ให้เด็กเล่นจริงๆ โดยผู้กำกับจะเข้าไปจัดการเพียงเล็กน้อยตามความเหมาะสม เพื่อให้ภาพที่ออกมาดูสมจริงและดูเป็นธรรมชาติ ระหว่างนั้นผู้กำกับก็จะทำความเข้าใจกับทีมงานกล้องและทีมงานไฟในด้านการถ่ายทำ ว่าต้องการให้ภาพและแสงออกมาเป็นอย่างไร เมื่อเข้าใจตรงกันแล้ว ดากล้องก็จะวางตำแหน่ง

กล้อง ทีมงานจัดไฟก็จะเข้ามาจัดวางไฟ Shot แรกที่จะถ่ายทำ ควรจะถ่ายขนาดภาพกว้างก่อน แล้วค่อยเจาะ Action ของนักแสดง เพื่อสะดวกและไม่เสียเวลาในการเคลื่อนย้ายไฟ และง่ายในการถ่ายทำ ในระหว่างที่ทีมงานไฟกำลังจัดวางไฟอยู่นั้น ผู้กำกับก็ให้นักแสดงไปเปลี่ยนชุดและให้นักแสดงทำการซ้อมบท ต่อจากนั้นก็จะนำนักแสดงมาซ้อมพร้อมกับกล้อง เมื่อทุกอย่างพร้อมเรียบร้อยแล้ว ผู้กำกับก็จะไปนั่งดูจากมอนิเตอร์แล้วผู้กำกับก็จะสั่ง นักแสดงพร้อม นักแสดงก็จะขานรับว่า พร้อม กล้องพร้อม ตากล้องก็จะขานรับว่า พร้อม เทปเดินและทำการกดบันทึกภาพ ผู้กำกับก็จะพูดว่า 5 4 3 2 ... นักแสดงก็จะทำการแสดง

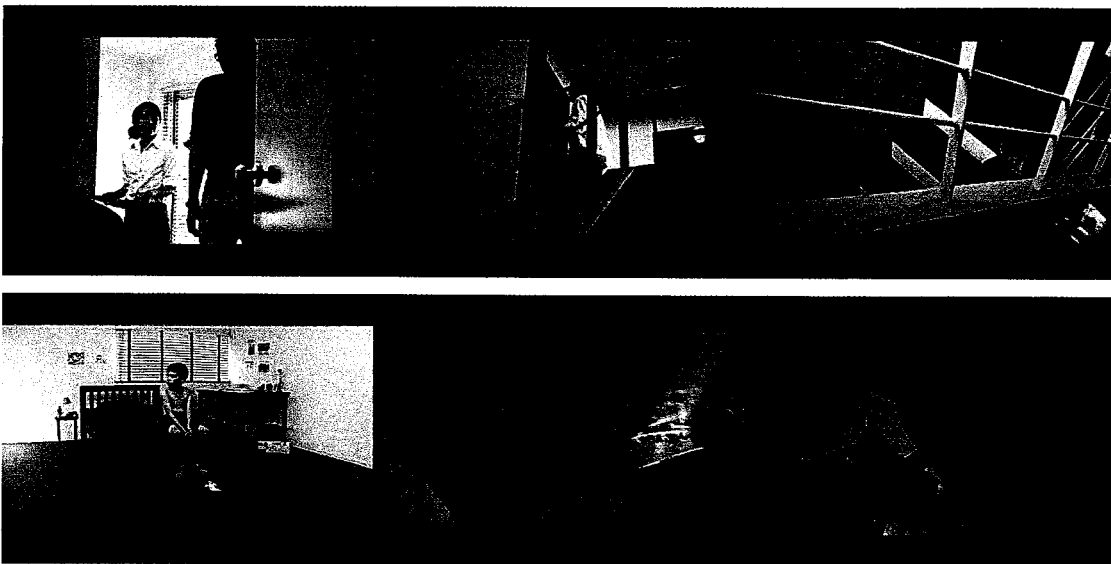
การกำกับการแสดง

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการถ่ายทำคือ ในหลายๆฉากในเรื่อง แม้จะเป็นฉากที่ยังไม่ได้ใช้อารมณ์ทางสีหน้ามาก แต่ก็เกิดปัญหาในเรื่องของจังหวะและตำแหน่งของการเคลื่อนไหว ทำให้ต้องถ่ายหลายครั้ง เนื่องจากนักแสดงหลักเป็นเด็ก เมื่อต้องมีการถ่ายแบบเดิมๆหลายรอบ ทำให้เด็กเกิดอาการเบื่อจึงอแงไม่ยอมแสดงต่อแล้ว ผู้กำกับจะต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งผู้กำกับเห็นว่าเด็กเป็นเด็กผู้ชายและมีลักษณะซุกซน ผู้กำกับจึงต้องหาวิธีหลอกล่อให้เด็กเกิดความสนใจ มีส่วนร่วม และสนุกกับสิ่งที่ได้ทำอยู่ โดยการบอกเด็กว่าให้เด็กเป็นผู้กำกับแล้วกำกับตัวเองโดยการสั่งตัวเอง 5 4 3 2 แล้วก็แสดง เมื่อเราเรียกแทนตัวเด็กว่าผู้กำกับ ทำให้เด็กรู้สึกภูมิใจและการที่让孩子ทำเหมือนผู้กำกับนั้น ทำให้เด็กรู้สึกตัวเองมีส่วนร่วมกับการทำงานและสนุกกับงานมากขึ้นด้วย การถ่ายทำจึงดำเนินต่อไป ส่วนฉากที่ต้องใช้อารมณ์ การแสดงทางสีหน้านั้น ถือเป็นเรื่องยากในการกำกับการแสดง ในขั้นตอนแรกผู้กำกับเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้เด็กฟังแล้วบอกเด็กว่าถ้าเกิดเหตุการณ์แบบนี้ เด็กจะรู้สึกอย่างไรก็ให้แสดงออกมาตามความรู้สึกของตนเอง ในบางฉากเด็กก็สามารถถ่ายทอดออกมาได้ และตรงตามความต้องการของผู้กำกับ แต่บางฉากเด็กก็ไม่เข้าใจและไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ ผู้กำกับจึงใช้วิธีการเอารูปภาพสีหน้าต่างๆของเด็กที่ผู้กำกับได้บันทึกไว้ในตอนซ้อมบท และนอกจากผู้กำกับจะบันทึกภาพตอนซ้อมแล้ว ยังได้มีการบันทึกภาพตอนเด็กทำกิจกรรมต่างๆ แล้วนำภาพในลักษณะอารมณ์ที่ต้องการในฉากนั้นมาเป็นแบบอย่างให้นักแสดงเด็กดูว่าเล่นประมาณนี้ พร้อมกับอธิบายอารมณ์ของตัวละครให้เด็กฟัง เมื่อเด็กทั้งได้ฟังและได้เห็นภาพก็ทำให้เด็กมีความเข้าใจมากขึ้นและรู้ว่าจะต้องแสดงออกมาอย่างไร

การกำกับภาพ

การถ่ายทำทุกครั้งต้องมี footage สำหรับการตัดต่อเพียงพอ ผู้กำกับนั้นจะต้องสามารถถ่ายทอดความคิดของตนให้กับนักแสดงและทีมงานได้อย่างชัดเจน โดย shot แรกของแต่ละฉากจะถ่าย Master shot เป็น long take ก่อน โดยใช้ขนาดภาพ LS และ MS ตามความเหมาะสมของแต่ละฉาก ต่อมาจึงจะ action ต่างๆของตัวละคร และถ่าย insert ในการถ่ายทำแต่ละ shot ต้องคำนึงถึงความต่อเนื่อง (continuity) ของแต่ละ shot คือ ต้องถ่ายทับซ้อนกัน โดยคำนึงถึงความคิด 3 ประการ คือ จุดที่เรายืนอยู่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต ตามบทถ่ายทำภาพยนตร์

ในการกำกับภาพของภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ภาพใหม่” เล่าเรื่องโดยผ่านมุมมองของเด็ก อย่างเช่น ฉากที่เด็กเห็นพ่อแม่ทะเลาะกันจะใช้ระดับภาพแทนสายตาของเด็ก โดยตอนถ่ายพ่อแม่ทะเลาะกันจะใช้มุมเสยขึ้น ซึ่งจะให้ความรู้สึกที่ดูน่ากลัวแทนความรู้สึกของเด็กที่กำลังหวาดกลัว และระดับภาพที่ถ่ายเด็กจะเป็นมุมกดซึ่งจะให้ความรู้สึกต่ำต้อย กดดัน ส่วนขนาดภาพที่ใช้ในการถ่ายทำส่วนใหญ่จะใช้ขนาดภาพกลาง (Medium Shot) และขนาดภาพใกล้ (Close up) เป็นหลัก แสดงให้เห็นรายละเอียดการกระทำของตัวละครเพื่อเน้นอารมณ์ทางสีหน้า ความรู้สึกของตัวละครให้ชัดเจน ส่วนองค์ประกอบของภาพจะเป็นตัวบ่งบอกถึง บุคลิกลักษณะ โทนเรื่อง แนวของหนัง มุมกล้องที่ใช้ควรเป็นมุมที่สอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละคร และควรเลือกมุมที่สร้างมิติของภาพได้โดยให้ Object และ Subject ทำมุมกับแสง

รูปที่ 52-57 ภาพตัวอย่างการกำกับภาพ

การจัดแสง

ฉากภายในห้องนอน

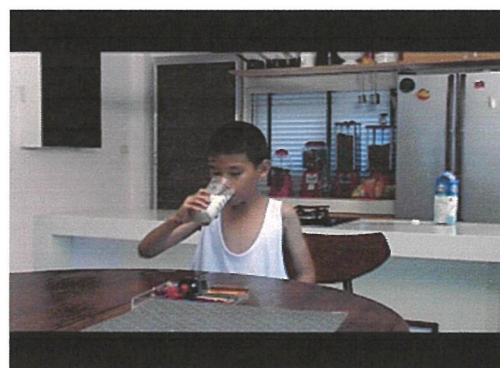
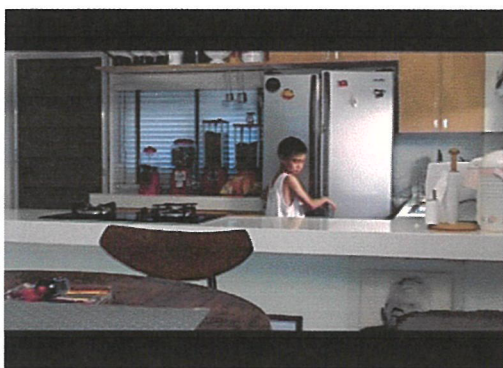
เป็นฉากที่เด็กชายจะมาตื่นนอนตอนเช้าตรู่ ในฉากนี้จะจัดแสงให้ดูเป็นธรรมชาติ โดยการเปิดมู่ลี่หน้าต่างให้แสงส่องผ่านเข้ามาเพียงเล็กน้อย เพื่อให้เห็นแสงสว่างจากภายนอก จะได้ว่ารู้ว่าเป็นช่วงเวลากลางวัน เพราะถ้าเปิดสนิทก็จะไม่สามารถระบุเวลาได้ แต่ถ้าเปิดมากเกินไปแสงที่เข้ามาก็จะสว่างมากเกินไปจนทำให้ไม่ดูเป็นเวลาเช้า แล้วใช้ไฟ 800 W ส่องเข้าไปที่ฉากแทนแสงจากบานมู่ลี่ เพื่อให้เกิดน้ำหนักและทิศทางของแสง โดยใช้แผ่นกรองแสง(Tracing paper) 2 ชั้นเพื่อให้แสงดูอ่อนนุ่ม ไม่แข็ง จากนั้นก็ใช้ไฟ Kino เป็นไฟหลัก ซึ่งจะให้แสงดูเป็นธรรมชาติ โดยเลือกใช้หลอดที่ให้แสงขาว เพราะเป็นเวลาเช้าตรู่ แล้วใช้ไฟ Kino อีกตัว ส่องเข้าไปหาตัวนักแสดง เพื่อให้เกิดมิติ แยกตัวละครกับฉากออกจากกัน ใช้ไฟ Dido ส่องมาจากด้านบนเพื่อให้เกิด highlight ที่ผมทำให้ตัวนักแสดงดูมีมิติ

รูปที่ 58-61 ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลาเช้า ฉากภายในห้องนอน

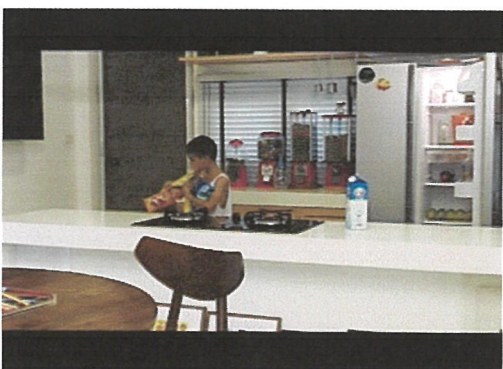
ฉากภายในบ้าน

เป็นฉากที่เด็กชายมุดต้นจากนอนแล้วลงมาหาอะไรกินในตอนเช้า ใช้ไฟ 800 W โดยใช้แผ่นกรองแสง(Tracing paper) 2 ชั้นเพื่อให้แสงไม่แรงจะได้ดูเป็นเวลาเช้า ยิ่งแสงผ่านช่องหน้าต่างเข้ามาเพื่อแทนแสงจากพระอาทิตย์ในตอนเช้า แล้วใช้ไฟ Kino เป็นไฟหลักโดยเลือกหลอดที่แสงสีขาว เพราะยังเป็นเวลาเช้าแสงจะยังไม่จัดและไม่แรง

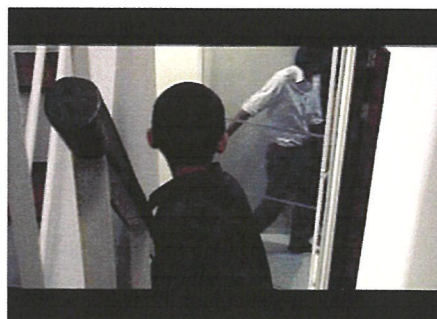
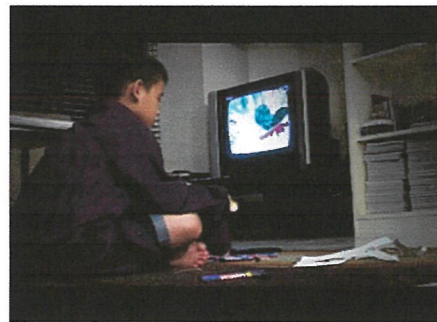
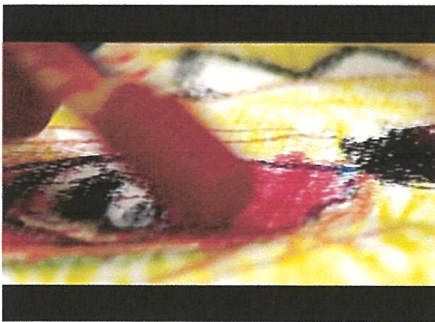
รูปที่ 62-63 ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลาเช้า ฉากภายในบ้าน

เป็นฉากที่เด็กอยู่บ้านเพียงลำพังซึ่งเป็นช่วงเวลาบ่ายแสงจะดูอุ่นๆ จึงใช้ไฟ 800 W โดยใช้แผ่นกรองแสง(Tracing paper) 1 ชั้นเพื่อให้แสงดูแข็งมากเกินไป ยิ่งแสงผ่านช่องหน้าต่างเข้ามาเพื่อแทนแสงจากพระอาทิตย์ แล้วใช้ไฟ Kino เป็นไฟหลักโดยเลือกหลอดที่แสงสีส้มเพื่อให้ดูเป็นเวลาบ่าย แล้วใช้ไฟ Dido ยังเข้าหาตัวนักแสดงเพื่อให้เกิดมิติแยกตัวละครกับฉากออกจากกัน

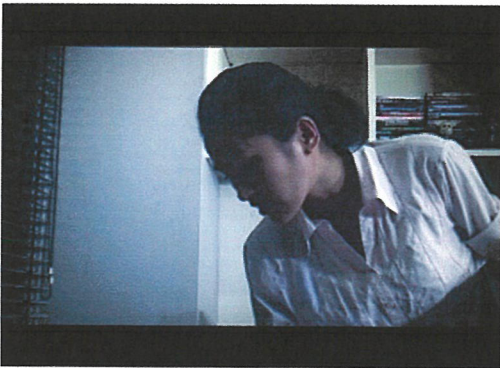
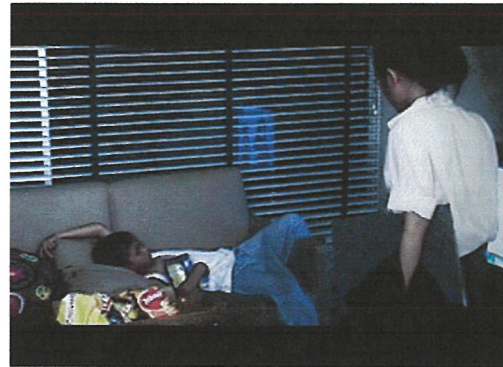
รูปที่ 64-65 ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลาบ่าย ฉากภายในบ้าน

เป็นฉากที่เด็กกำลังรอพ่อแม่กลับมาจากที่ทำงาน เด็กอยู่เพียงลำพังในตอนกลางคืนจึงเปิดไฟไว้ทั่วบ้าน จะใช้ไฟ 2000 W เป็นไฟหลักแทนแหล่งแสงที่เป็นบรรยากาศ ใช้ไฟ 800 W แทนแหล่งแสงที่มาจากข้างนอกที่ส่องผ่านบานมู่ลี่เข้ามา และใช้ไฟ Dido แทนแหล่งแสงที่มาจากโทรทัศน์ และแทนแหล่งแสงจากหลอดไฟของบ้านด้านบนส่องเข้าหาตัวละคร โทนสีของภาพจะเป็นโทนสีเหลืองๆส้มๆ ซึ่งเป็นโทนสีเดียวกับสีของหลอดไฟที่เป็นแหล่งแสง โทนสีนี้จะแทนอารมณ์ความรู้สึกของเด็กคือ ต้องการความอบอุ่น

รูปที่ 66-70 ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลากลางคืน ฉากภายในบ้าน

เป็นฉากที่เด็กอยู่บ้านเพียงลำพัง เล่นของเล่น กินขนม ดูโทรทัศน์แล้วเพลินกลับไปจนเป็นเวลากลางคืน ในฉากนี้ถ่ายในตอนกลางคืนจึงเปิดบานมู่ลี่ออกให้หมด ไม่อย่างนั้นฉากจะดูตันมาก แล้วใช้ไฟ 2000 W เป็นไฟหลักแทนแหล่งแสงที่เป็นบรรยากาศ ใช้ไฟ 800 W แทนแหล่งแสงที่มาจากข้างนอกที่ส่องผ่านบานมู่ลี่เข้ามา ใช้ไฟ Dido แทนแหล่งแสงที่มาจากโทรทัศน์ที่ถูกเปิดทิ้งไว้ โทนสีของภาพจะเป็นโทนสีเย็นโดยสีจะเป็นสีน้ำเงินๆ เพราะแหล่งแสงคือแสงที่มาจากบรรยากาศภายนอก และแสงที่มาจากโทรทัศน์ที่ถูกเปิดทิ้งไว้ โทนสีนี้จะแทนอารมณ์ความรู้สึกของเด็ก คือความรู้สึกวังเวง เหงา และ โดดเดี่ยว

รูปที่ 71-75 ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลากลางคืน ฉากภายในบ้าน

ฉากจบของเรื่องเป็นฉากภายในห้องนอน ซึ่งเป็นเวลากลางคืน แต่เนื่องจากนักแสดงไม่สะดวกที่จะถ่ายทำในตอนกลางคืน จึงจำเป็นต้องทำการถ่ายทำในเวลากลางวัน เรียกการถ่ายแบบนี้ว่า การถ่าย Day for Night เป็นฉากที่จะต้องใช้ไฟเป็นจำนวนมาก ตอนแรกจะต้องใช้ผ้าดำจึงปิดบานมู่ลี่เพื่อไม่ให้แสงสว่างจากข้างนอกส่องผ่านเข้ามา เพื่อดูเป็นเวลากลางคืน ใช้ไฟ 2000 W เป็นไฟหลักแทนแหล่งแสงที่เป็นบรรยากาศ แล้วใช้ไฟ 800 W แทนแหล่งแสงที่เป็นคอมไฟ ใช้ไฟ Dido แทนแหล่งแสงจากภายนอกที่ผ่านเข้ามาทางบานมู่ลี่ แล้วใช้ไฟ Dido ส่องไปที่ตัวนักแสดง โดยแทนแหล่งแสงที่มาจากคอมไฟ หลังจากนั้นก็ปรับค่า Exposure ในตัวกล้องให้ต่ำลง ภาพที่ได้ออกมาก็จะดูเป็นเวลากลางคืน

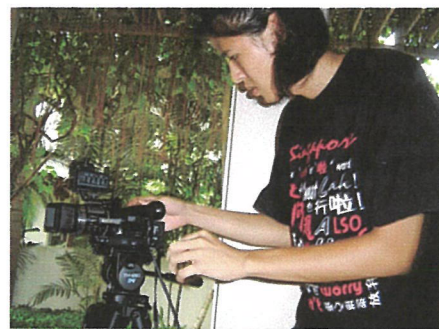
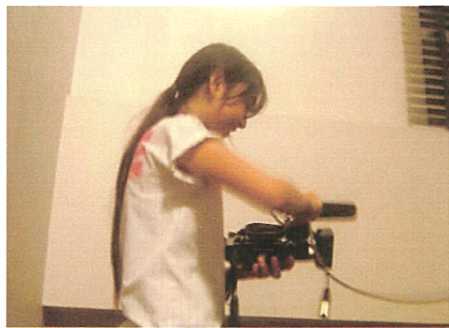
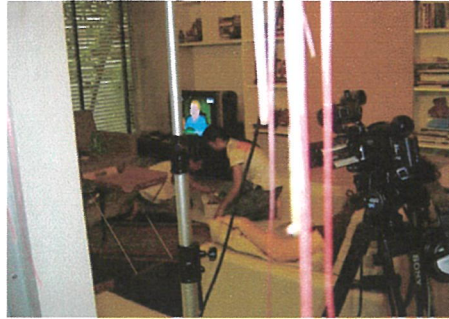
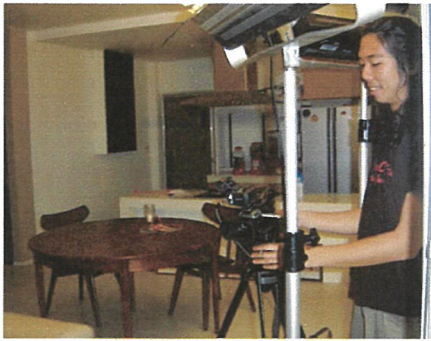

รูปที่ 76-79 ภาพตัวอย่างการจัดแสงให้เป็นเวลากลางคืน ฉากภายในห้องนอน

ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ

รูปที่ 80-85 เบื้องหลังการถ่ายทำจากภายในห้องนอน

รูปที่ 86-91 เบื้องหลังการถ่ายทำจากภายในห้องบ้าน

บทที่ 6

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

การลำดับภาพ

ภาพยนตร์เรื่อง “ ภาพใหม่ ” ในการลำดับภาพนั้นเป็นการเล่าเรื่องอย่างตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน โดยเรียงลำดับภาพการเล่าเรื่องแบบ 1 2 3 ... เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของตัวละครที่ดำเนินไปตามความเป็นจริงของชีวิต เป็นการเล่าเรื่องที่ดูเป็นจริง เพื่อสร้างความสมจริงให้กับภาพยนตร์ ซึ่งจากแต่ละฉากในภาพยนตร์จะทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวและบอกเล่าอารมณ์ที่แตกต่างกัน การลำดับภาพในแต่ละฉากจึงมีความแตกต่างกันในเรื่องของจังหวะและเวลา ส่วนในการเชื่อมฉากแต่ละฉากจะใช้วิธี Cut ชนเลย โดยไม่ใช้การ Fade หรือ Dissolve เพราะการ Fade หรือ Dissolve จะทำให้การชมภาพยนตร์ดูขาดตอน เล่าเรื่องไม่ลื่นไหล แต่ถ้าเราใช้วิธี Cut ชนในการเชื่อมฉากก็จะทำให้ชมภาพยนตร์ได้ลื่นไหลและดูต่อเนื่องมากขึ้น โดยลดการกระตุกของภาพด้วยการเลือก Shot ท้ายฉากและ Shot หัวฉากที่จะนำมาต่อกันนั้นต้องให้ขนาดภาพและมุมที่แตกต่างกัน และมีการเชื่อมฉากด้วยเสียงที่ต่อเนื่องกัน เพื่อความลื่นไหลและลดการสะดุดในการชมภาพยนตร์

การลำดับภาพฉากจบโดยใช้ภาพแคบๆมาเรียงต่อกัน โดยความยาว Shot แต่ละ Shot ที่นำมาต่อกันนั้นเป็น Shot สั้นๆ เพื่อบิบบอารมณ์ของคนดู ให้รู้สึกอึดอัดและกดดันไปตามอารมณ์ของตัวละครในเวลานั้น

เมื่อเราเอา footage ที่ได้มาเรียงลำดับเรื่องราวเข้าด้วยกัน โดยเน้นการลำดับในบทภาพยนตร์เป็นหลัก ในขั้นตอนนี้จะไม่มีการตัดส่วนใดทิ้ง แต่จะเป็นการเรียงลำดับภาพและเสียงตามความยาวของ footage ทั้งหมดที่ถ่ายมา เมื่อเรียงภาพที่มีทั้งหมดเรียบร้อย ผู้ตัดต่อก็เริ่มลงมือตัดต่อครั้งที่ 1 ซึ่งก็คือวิธีการตัดแบบหยาบ (Rough Cut) คือการตัดต่อเรียงตามบทภาพยนตร์ โดยตัดหัวตัดท้ายส่วนที่ไม่ใช่ออกไป โดยคำนึงถึงความต่อเนื่องตั้งแต่ขั้นพื้นฐานคือ ความต่อเนื่องของแอ็คชั่นผู้แสดง ไปจนถึงความต่อเนื่องของ เนื้อหา จังหวะ ลีลา และอารมณ์ของภาพยนตร์ เพื่อดูอารมณ์โดยรวมของเรื่อง การตัดต่อด้วยวิธีหยาบนี้ ถือเป็นเสมือนแบบร่างของงานตัดต่อลำดับภาพที่ใกล้เคียงกับงานตัดต่อขั้นสมบูรณ์ (Fine Cut) มากที่สุด

ตัวอย่างภาพเปรียบเทียบการตัดต่อ Rough Cut และ Fine Cut

เมื่อทำการลำดับภาพแบบ Rough Cut แล้ว ทำให้เห็นอารมณ์ของเรื่องแบบคร่าวๆ ต่อมาก็ จะทำการลำดับภาพแบบ Fine Cut ซึ่งจะมีความละเอียดมากขึ้น

Rough Cut	Fine Cut
 <p>1</p> <p>2</p>	 <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p>
 <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p>	 <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p>

Rough Cut

7

Fine Cut

7

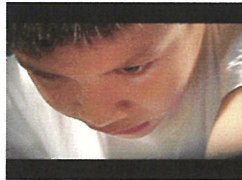
8

9

10

11

12

13

14

15

16

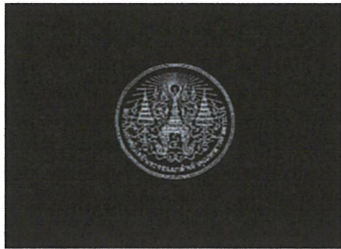
17

บางครั้งเมื่อดูการลำดับภาพแบบ Rough Cut แล้ว บางฉากไม่มีผลกับเรื่องหรือไม่มีผลต่ออารมณ์ของเรื่อง และไม่จำควรจะมีในเรื่อง ก็ควรจะตัด Shot นั้นออกไป

Rough Cut	Fine Cut
 <p>1</p> <p>2</p>	 <p>1</p> <p>2</p>
 <p>3</p> <p>4</p>	 <p>3</p> <p>4</p>
 <p>5</p> <p>6</p>	
 <p>7</p> <p>8</p>	

การตัดต่อลำดับภาพละเอียด (Fine Cut)

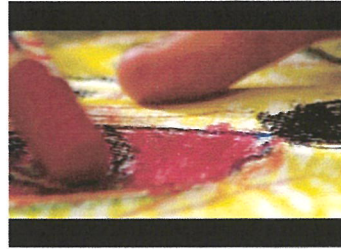
เป็นการตัดต่อลำดับเรื่องราวโดยละเอียด โดยจะต้องให้ความสำคัญกับทุกสิ่งทุกอย่างในภาพยนตร์ รวมถึงการเพิ่มเติมหรือถอดออก เพื่อให้งานเกิดความสมบูรณ์และลงตัวมากที่สุด

1

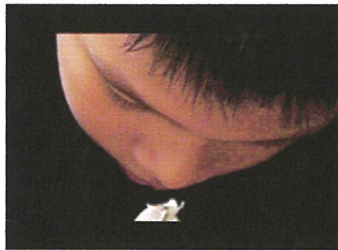
2

3

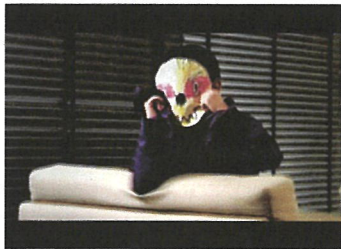
4

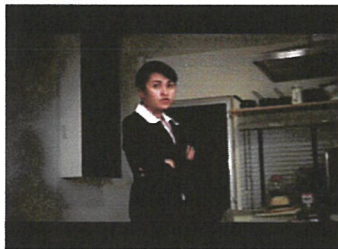
5

6

7

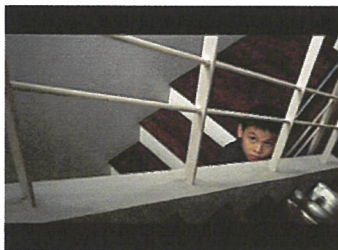
8

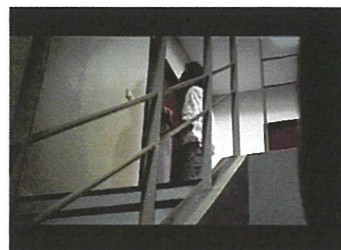
9

10

11

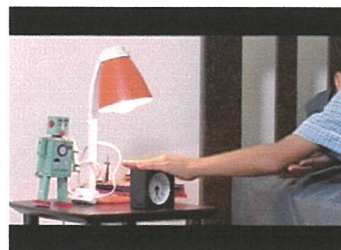
12

13

14

15

16

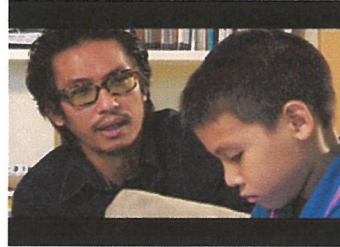
17

18

19

20

21

22

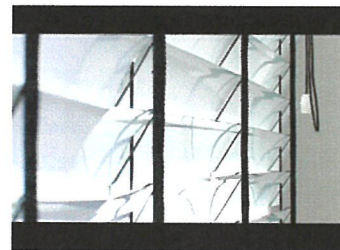
23

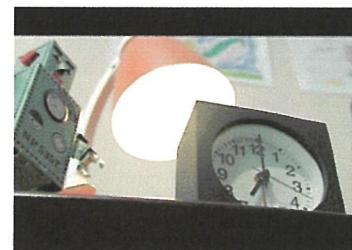
24

25

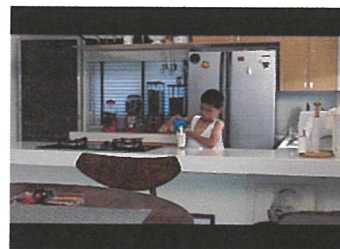
26

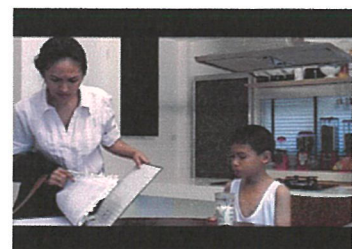
27

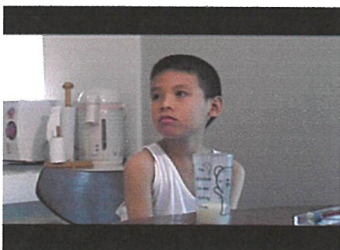
28

29

30

31

32

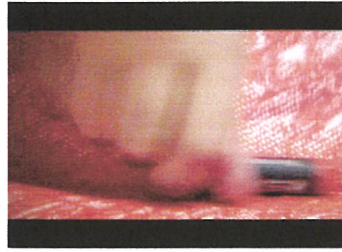
33

52

53

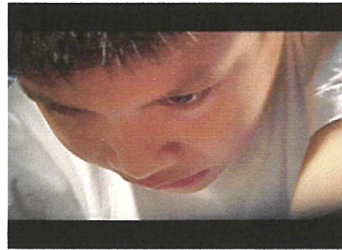
54

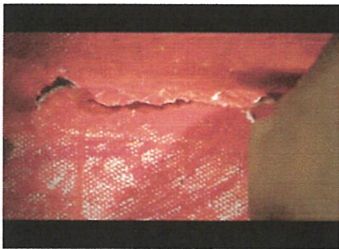
55

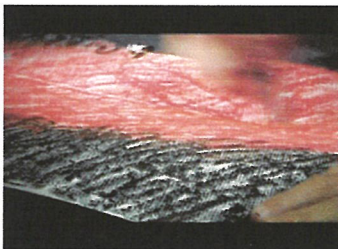
56

57

58

59

60

61

62

63

การลำดับเสียง

เสียงเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมภาพให้มีความกลมกลืน และยังสามารถสร้างอารมณ์ให้กับผู้ชมที่มีต่อภาพยนตร์มากยิ่งขึ้นอีกด้วย ดังนั้นเราจึงควรที่จะให้ความสำคัญ และใส่ใจกับเสียงในงานภาพยนตร์ควบคู่ไปกับงานทางด้านภาพ

Music & Sound

ดนตรีประกอบภาพยนตร์มีเพื่อเพิ่มอารมณ์ให้กับฉาก ช่วยในการเพิ่มความหมายใหม่และสร้างความรู้สึบบางประการให้กับตัวเรื่อง ดนตรีมีผลกับจินตนาการของผู้ฟังอยู่แล้วในระดับหนึ่ง แต่เมื่อผนวกเข้ากับภาพ อารมณ์ของดนตรีจึงถูกชี้นำไปในทิศทางที่ผู้กำกับต้องการได้ ดนตรีประกอบภาพยนตร์ที่ดีจะทำให้คุณตามไปกับหนังด้วยอารมณ์ที่ต้องการ โดยไม่สังเกตว่ามีดนตรีอยู่ด้วยซ้ำ แม้ว่าดนตรีจะเป็นตัวช่วยให้เกิดอารมณ์ รวมทั้งเชื่อมฉาก สร้างความรู้สึกลับคั่น หรือสร้างความรู้สึกคนดูให้ลุ้น ให้ตื่นเต้น ให้เศร้า ให้รู้สึกได้ แต่ดนตรีไม่ควรเพิ่มอารมณ์ที่มีจนมากเกินไปจนเกินไป ฉาก ด้วยความรู้สึกเดิมๆ

ข้อผิดพลาดของหนังจำนวนมาก คือการใช้ดนตรีมากเกินไป จนทำให้การเร้าอารมณ์ของภาพยนตร์เหลือเพียงการทำให้หนังเป็น Melodrama คือการเร้าอารมณ์เกินจริง ฟุ่มเฟือย และทำให้คนดูถูกจำกัดจินตนาการ ดนตรีที่เพราะมากเกินไป บางครั้งก็ก่อให้เกิดความรู้สึกเหนือกว่าหนังได้

ดนตรีสามารถบอกความซับซ้อนได้มากกว่าสิ่งที่ปรากฏในซีน ไม่ว่าจะด้วยความขัดแย้ง ความเศร้า ความลึกซึ้ง เช่น ถ้ามีฉากที่ตัวละครกำลังคุยสนุกรสนานกับเพื่อนๆ แต่จริงๆ แล้วนั้นกำลังมีความทุกข์อยู่ ดนตรีก็อาจจะเศร้าทั้งๆ ที่ทุกคนกำลังหัวเราะอยู่ เพื่อสร้างความรู้สึกในใจตัวละครให้เป็นที่เข้าใจของคนดู หรือบางครั้งดนตรีก็ปูสถานการณ์ทั้งสถานการณ์ ให้เป็นความรู้สึกทางนามธรรมใดนามธรรมหนึ่งได้ที่

ดนตรีที่ดีต้องไม่มีความหลายหลากเกินไปใน Shot ที่ต่อกัน เช่นเปลี่ยนโทนกะทันหันในฉากที่ต้องต่อเนื่องกัน และมีดนตรีแบบใหม่ในฉากมากกว่า 2 ฉากที่ใกล้กัน นอกจากนี้จะให้อารมณ์ที่มากเกินไป คนดูจะเกิดความรู้สึกหลงทางทันทีและทำให้คนดูมุ่งฟังดนตรี แทนที่จะรู้สึกว่าคุณเป็นเพียงส่วนหนึ่งของฉาก

Ambience

คือเสียงบรรยากาศของสถานที่นั้นๆ มักจะใช้คัมโทนในลักษณะทางจิตวิทยามากกว่าทางเทคนิค เป็นเสียงที่บอกว่าสถานที่นั้นๆเป็นอย่างไร ในทางถ่ายวิดีโอ คือการอัดเสียงแบล็คกราวด์ที่ร่วมกับฉาก เสียงบรรยากาศถือเป็นเสียงที่มีความสำคัญมาก ดังนั้นในการถ่ายทำทุกครั้งจะต้องบันทึกเสียงบรรยากาศด้วยทุกครั้ง เพราะเสียงบรรยากาศจะช่วยสร้างความรู้สึก อารมณ์ที่ดูสมจริงให้กับคนดู

Characteristic Sound

คือเสียงที่ใช้บอกมุมมองอารมณ์ของตัวละครใดตัวละครหนึ่ง

Direct Sound

คือเสียงที่ออกจากต้นกำเนิดเสียงเอง มักจะเป็นเสียงบทสนทนา เสียงจำเป็นจะต้องมี “ระยะ” ด้วยตัวมันเองเช่นเดียวกับนักแสดงคือ พูดใกล้ พูดไกล พูดขณะที่มีเสียงอื่นอยู่ด้วย พูดจากโทรศัพท์

การลำดับเสียงในภาพยนตร์เรื่อง “ ภาพใหม่ ” จะมีการใช้เสียง Ambience ในทุกฉาก ไม่ว่าจะในฉากนั้นจะเพิ่มดนตรีประกอบเข้าไปก็ตาม แต่ก็จะมีเสียง Ambience บางๆอยู่ เพื่อสร้างบรรยากาศและช่วยสร้างอารมณ์ที่ดูสมจริงให้กับภาพยนตร์ ส่วนเรื่องดนตรีประกอบจะวางไว้ตามลักษณะและอารมณ์ของภาพ โดยต้องการให้ดนตรีประกอบแสดงถึงอารมณ์ภายในของตัวละคร โดยดนตรีที่เลือกมาจะเป็นเสียงที่เกิดจากเครื่องเล่นเพียงชนิดเดียว คือ เสียงเปียโน

ดนตรีที่1 ดนตรีของ Sonatine Album

เป็นเสียงที่ใช้ในเวลาที่ตัวละครต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่พ่อกับแม่ทะเลาะกัน ซึ่งจะเป็นเสียงเปียโนที่ให้ความรู้สึก สะเทือนใจ และลึกซึ้ง เพื่อเร้าความสนใจให้กับคนดู ให้คนดูได้รู้สึกว่า จะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นต่อไป

ดนตรีที่2 ชื่อเพลง Friend Interlude ของ โต้ ศักสิทธิ์ เวชสุภาพร

เป็นเสียงที่ใช้หลังจากฉากที่ตัวละครจะต้องเผชิญกับความผิดหวัง พ่อต้องย้ายไปทำงานที่ต่างจังหวัด ทำให้ไม่ได้ไปงานแข่งกีฬา และยังเป็นเหตุให้พ่อกับแม่ต้องทะเลาะกันอีก จะมีช่วงที่ตัวละครอยู่นิ่งๆในฉาก และดนตรีจะเริ่มขึ้นด้วยทำนองเบาๆของเสียงเปียโน ที่ให้ความรู้สึกปลอบประโลมปนเศร้า ผิดหวัง โดดเดี่ยวและอ้างว้าง พร้อมกับมุกกล้องที่ค่อยๆกว้างออกให้เห็นตัวละครเล็กๆ อยู่ภายในห้องที่ว่างเปล่า

ดนตรีที่3 ชื่อเพลงฉันจะไม่ลืม ของโต๋ ศักดิ์สิทธิ์ เวชสุภาพร

เป็นเสียงสุดท้าย ซึ่งเป็นฉากที่ตัวละครวาดรูปด้วยความโกรธ อารมณ์รุนแรง แต่เสียงดนตรีจะเป็นเสียงเปียโนเบาๆ บอบบางๆ ตรงข้ามกับการกระทำที่ดูโหดร้าย เก็บกด อัดอั้น ซึ่งแทนอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่จิตใจบอกรู้ว่า หัวใจไหวและอ่อนแอ

และในทุกๆฉากที่มีดนตรีประกอบ จะมีเสียงของโหมบายที่ทำจากเซรามิก (Ceramic) ผสมอยู่ด้วย ซึ่งเสียงโหมบายที่ทำจากเซรามิก (Ceramic) จะให้ความรู้สึกจิตอ่อนไหว อ่อนแอ เพราะเสียงของโหมบายเป็นเสียงที่เกิดจากการมีลมพัดผ่านมากระทบกับโหมบาย ทำให้โหมบายกระทบกันจนเกิดเสียงขึ้น จึงเกิดความรู้สึกเหมือนปัญหาพัดเข้ามากระทบตัวละคร

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ ภาพใหม่ ” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำความรู้ที่มีทางด้านภาพยนตร์และการออกแบบมาประยุกต์ใช้ในการผลิตภาพยนตร์ได้อย่างเหมาะสม สามารถถ่ายทอดแนวความคิดหลักของเรื่อง ไปสู่ผู้ชมได้

ผู้กำกับจะเป็นคนรับผิดชอบตลอดกระบวนการผลิตภาพยนตร์ เริ่มตั้งแต่ขั้นการเตรียมการก่อนการถ่ายทำ (Pre-Production) ขั้นการถ่ายทำ (Production) และจนไปถึงขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production) กระบวนการทั้งหมดล้วนแล้วแต่ถูกกำหนดทิศทางมาจากผู้กำกับ ดังนั้นผู้กำกับจึงต้องมีความเข้าใจในบทภาพยนตร์และประเด็นที่ต้องการนำเสนอผ่านมุมมองของตัวเองไปสู่อผู้ชมได้ และนอกเหนือจากงานในกระบวนการผลิตที่จะต้องควบคุมแล้ว ตัวผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจพูดประสานงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความสะดวกในการทำงาน ในทางกลับกันผู้กำกับจะต้องมีความเป็นผู้นำ แน่วแน่ เด็ดขาดในสิ่งที่ตนเองต้องการเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ปัญหาก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

ในภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ บท เป็นส่วนที่สำคัญมาก บทจะนำมาซึ่งทุกสิ่ง ทุกอย่าง ลักษณะของตัวละคร สถานที่ถ่ายทำ เครื่องแต่งกาย ขนาดภาพ มุมกล้อง เป็นต้น เนื่องจากบทต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลายๆอย่าง ทั้งเนื้อเรื่อง ความขัดแย้ง จิตวิทยา ความเป็นจริงของสังคม ทำให้บทกลายเป็นปัญหาอย่างมากสำหรับคนที่ไม่ถนัดในเรื่องนี้ ทำให้เป็นเรื่องยากที่จะเขียนบทออกมาดีๆได้ หลายครั้งทำออกมาแล้วใช้ไม่ได้ ทำให้การทำงานในส่วนอื่นๆจึงล่าช้าตามไปด้วย และทางผู้สร้างเองก็มีทุนในการสร้างน้อย ทำให้ต้องมีการปรับบทเพื่อเอื้อต่อการถ่ายทำ ทำให้ไม่สามารถเขียนบทออกมาได้เต็มที่เท่าที่ควร

แนวทางในการแก้ปัญหาก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

ในการเขียนบทควรเตรียมข้อมูลที่จะมาใช้ในการเขียนบทให้พร้อม นำบทไปปรึกษาผู้ที่มีความรู้ในการเขียนบท เพื่อขอความคิดเห็นและคำแนะนำ จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข ที่สำคัญคือจะต้องมีระยะเวลาในการเขียนบทเพื่อไม่ให้ไปเกินเวลาในขั้นตอนอื่น

ปัญหาระหว่างการถ่ายทำภาพยนตร์

ด้านการถ่ายทำ

ด้วยระยะเวลาที่กระชั้นชิด ทำให้ความพร้อมในการเตรียมทีมงานมีน้อย จึงเกิดปัญหาความไม่เข้าใจระหว่างผู้กำกับภาพยนตร์กับทีมงาน และประกอบกับการที่ไม่มีทีมงานมากพอที่จะมาดูแลรายละเอียดในส่วนย่อย เช่น ฝ่ายควบคุมความต่อเนื่อง, ฝ่ายจัดการสถานที่, ฝ่ายกำกับศิลป์ เป็นต้น ทำให้หน้าที่ต่อคนมีมากกว่าหนึ่ง จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการถ่ายทำ

ด้านการกำกับ

เนื่องจากนักแสดงหลักซึ่งเป็นเด็ก ทำให้มีสมาธิในการแสดงน้อยและเบื่อเร็ว ผู้กำกับจึงต้องหาวิธีหลอกलोให้เด็กเกิดความสนใจ มีส่วนร่วมและสนุกกับสิ่งที่ได้ทำอยู่ และในบางครั้งเมื่อได้อธิบายอารมณ์ให้นักแสดงฟัง แล้วนักแสดงจะยังทำไม่ได้ในครั้งแรกๆ เพราะเด็กนั้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเป็นอย่างอื่นได้ เขาเป็นอย่างไรก็จะเล่นออกมาอย่างนั้น

ด้านการจัดแสง

แสง เป็นสิ่งสำคัญในภาพยนตร์ แต่เนื่องจากแสงไฟที่ใช้ในการถ่ายทำเป็นแสงที่มีกำลังวัตต์สูง ทำให้ไม่สามารถใช้กับไฟบ้านได้ครวละหลายๆดวง รวมทั้งปัญหาพื้นที่ในการตั้งไฟ ทำให้แสงที่ออกมาไม่ดีพออย่างที่ตั้งใจไว้

ด้านการบันทึกเสียง

ในการบันทึกเสียง สถานที่ถ่ายทำหลายๆครั้งมีเสียงเครื่องยนต์ หรือเสียงบรรยากาศต่างๆที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น เสียงคนพูดคุยกันจากบ้านหลังอื่น เสียงรถที่วิ่งผ่านไปมา และเสียงสัตว์เลื้อยจากบ้านหลังอื่น เป็นต้น

แนวทางในการแก้ปัญหาระหว่างการถ่ายทำภาพยนตร์

ด้านการถ่ายทำ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ควรจะหาทีมงานให้เพียงพอและแบ่งหน้าที่การทำงานให้ทีมงานแต่ละคนอย่างชัดเจน และจะต้องไว้วางใจในการทำงานของทีมงาน ต่อจากนั้นควรมีการประชุม เตรียมงาน เตรียมความพร้อมทุกอย่าง ซึ่งแจ้งรายละเอียดในการทำงานให้ชัดเจนก่อนวันถ่ายทำจริง

ด้านการกำกับ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ปล่อยให้นักแสดงเล่นด้วยความเป็นตัวเองที่สุด และปล่อยให้นักแสดงไปตามอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเรื่อยๆ โดยที่ใช้ความเป็นธรรมชาติ เป็นตัวของตัวเองในการแสดงของนักแสดง ด้วยวิธีนี้ทำให้สิ้นเปลืองเวลา แต่เพื่อให้ได้ซึ่งสิ่งที่ต้องการ ก็ต้องยอมใช้วิธีนี้

ด้านการจัดแสง

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ในตอนแรกเราควรหาโลเคชั่นที่เอื้อต่อการถ่ายทำ แต่ถ้าเราได้โลเคชั่นตามที่เราต้องการ แต่ยังไม่เอื้อต่อการถ่ายทำเท่าไรนัก จึงเกิดปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นว่า กำลังไฟบ้านไม่พอในการถ่ายทำ จึงควรหาเครื่องปั่นไฟมาใช้ เพื่อจะได้ใช้ไฟในการถ่ายทำได้เพียงพอ ส่วนปัญหาพื้นที่ของสถานที่ถ่ายทำแคบไปแต่เราต้องการถ่ายภาพกว้าง จึงนำเลนส์ Wide มาใช้ ในการถ่าย Shot ที่ต้องการภาพกว้าง

ด้านการบันทึกเสียง

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ไม่ควรใช้ไมค์ที่ติดกับตัวกล้องในการบันทึกเสียง เพราะจะทำให้เสียงบรรยากาศดังเท่ากับเสียงพูดของตัวละคร ทำให้เกิดการรบกวนในการฟัง ดังนั้นจึงควรใช้ไมค์บันทึกเสียงแยกต่างหาก โดยให้ไมค์อยู่ใกล้กับตัวละคร เสียงของตัวละครก็จะชัดเจนและมีเสียงบรรยากาศดังเพียงเล็กน้อย แล้วนำเสียงที่บันทึกมาปรับแต่งให้ลงตัวอีกทีในขั้นตอนการตัดต่อ

ปัญหาหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

ปัญหาทางด้านเทคโนโลยี เมื่อเวลา Capture งานลงคอมพิวเตอร์ สัญญาณภาพที่ได้มามีบางส่วนขาดหาย ทำให้ภาพดูสะดุด และผลจากปัญหาระหว่างการถ่ายทำเรื่องภาพและเสียง ทำให้เกิดความยุ่งยาก และใช้เวลานาน ในการปรับภาพและเสียง

แนวทางในการแก้ปัญหาหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเกิดจาก กล้องวิดีโอ สายสัญญาณ หรือม้วนเทปบันทึกภาพ ดังนั้นเราจึงควรใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีคุณภาพ และตรวจเช็คสภาพก่อนการถ่ายทำทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

ในการทำงานต้องมีการวางแผน วางเป้าหมายให้ชัดเจน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนควรมีการแบ่งจัดสรรเวลาให้ดี และลงมือทำงานตามแบบแผนที่เราวางไว้อย่างจริงจังและเคร่งครัดเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

การเขียนบทภาพยนตร์ ถ้าเราไม่มีความสามารถหรือความถนัดทางด้านนี้ ก็ควรที่จะปรึกษาคณะที่มีความชำนาญในเรื่องของการเขียนบท ไปพูดคุย รับฟังข้อคิดเห็น มุมมอง ทักษะคิดของคนอื่นๆ และหมั่นเข้าไปคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา รายงานผลความคืบหน้าของงาน โดยตลอด

การเตรียมความพร้อมในการถ่ายทำ (Pre-Production) การวางแผนในเรื่องต่างๆทั้งหมด จัดว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น จะต้องมีการพูดคุย ปรึกษา ชี้แจงกับทีมงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันก่อนวันถ่ายทำ ที่สำคัญผู้กำกับภาพยอนตร์นั้นจะต้องชัดเจนในเป้าหมายของตนเองและสามารถสื่อออกมาให้ทีมงานของตนเข้าใจได้ตรงตามนั้น เพื่อจะผลิตงานออกมาได้ตรงตามเป้าหมาย เพราะถ้าหากขาดความเข้าใจและการเตรียมพร้อมที่ดีในการถ่ายทำนั้น จะทำให้งานที่ถ่ายออกมาแล้วใช้ไม่ได้ ทำให้ต้องถ่ายใหม่ (Re-Shoot) ซึ่งทำให้เสียเวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณในการผลิต

ในกระบวนการผลิตภาพยนตร์จะต้องทำงานร่วมกัน โดยแต่ละฝ่ายจะต้องรู้จักและเข้าใจหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี โดยผู้กำกับภาพยอนตร์จะเป็นศูนย์กลาง ต้องมีความรับผิดชอบสูงสุดที่จะนำพาผู้ร่วมงานทั้งหมดตั้งใจทำหน้าที่ของตัวเองไปด้วย ผู้กำกับจะต้องมีความมั่นใจในตัวเอง และกล้าที่จะตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยที่ไม่เกรงใจผู้ร่วมงาน แต่กระนั้นผู้กำกับก็ต้องเปิดรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น

บรรณานุกรม

บรรจง โกศลวัฒน์. ศิลปะการแสดงภาพยนตร์โทรทัศน์และละคร. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

รักษานต์ วิวัฒน์สินอุดม. นักสร้าง สร้างหนัง หนังสือ. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

รักษานต์ วิวัฒน์สินอุดม. เสกฝัน ปั่นหนัง : บทภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร: บ้านฟ้า, 2547.

วิทยากร เชียงกูล. ปัญหาเศรษฐกิจสังคม ที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พลี, 2533.

กัญญา สุวรรณแสง. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาสน์, 2533.

Albertso, Lillian. Motion Picture Acting. New York: Funk & Wagnalls Co, 1947.

Ward, Elizabeth and Alain Silver. The Film Director's Team. New York:
Arco Publishing Inc, 1983.

<http://www.thaimental.com/modules.php?name=Nwes&file=article&sid=171>

<http://www.childthai.org/cic/c1004.html>

<http://www.childthai.org/cif/CF-048.html>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวรุจิราภา บุญยม
เกิดวันที่ 1 เมษายน 2529
E-mail maple_am@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2546 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีสิริเกศ
 ปี พ.ศ. 2543 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีสิริเกศ
 ปี พ.ศ. 2540 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนมารีวิทยา

ผลงานการทำงาน

ปี พ.ศ. 2548 กำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ Death Instinct ”
 ปี พ.ศ. 2548 กำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ ผูกมัด ”
 ปี พ.ศ. 2549 กำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ หนึ่งชีวิต ”
 ปี พ.ศ. 2549 กำกับภาพยนตร์โฆษณาเรื่อง “ อยากสวย ต้องก็ฟฟาลีน ”
 ปี พ.ศ. 2549 กำกับภาพยนตร์โฆษณาเรื่อง “ ครอบครั้ว ”
 ปี พ.ศ. 2549 กำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ เขาวงกต ”
 ปี พ.ศ. 2550 กำกับภาพยนตร์สารคดีเรื่อง “ คลองสวน การอนุรักษ์หรือการตลาด ”
 ปี พ.ศ. 2550 กำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ กะทิ ”